

Komunitní plán sociálních a souvisejících služeb města Pardubic na období 2013 - 2016

KOMUNITNÍ PLÁNOVÁNÍ
PARDUBICE

Pardubice

Vážení spoluobčané,

komunitní plán je hlavním dokumentem, který se snaží zahrnout politické zadání veřejnoprávních institucí, odborné požadavky poskytovatelů služeb, názory uživatelů služeb, data z informačního systému sociálních služeb a možnosti veřejných rozpočtů při rozvoji sociálních služeb sloužících občanům města. Tento plán je určen na období 2013 – 2016.

Pevně věřím, že naváže na vše dobré, co bylo učiněno v sociální oblasti v letech minulých, pomůže najít odpovědi na otázky kladené v sociální oblasti v dnešní době a bude pomocníkem ve zkvalitňování služeb pro občany Pardubic.

Chtěl bych tímto moc poděkovat všem, kteří se na vzniku komunitního plánu podíleli.

Mgr. Jindřich Tauber
náměstek primátorky města Pardubic

Obsah

Slovo pana náměstka Mgr. Jindřicha Taubera

1. Úvod

1.2. Základní informace o komunitním plánování sociálních a souvisejících služeb Statutárního města Pardubice

Co je komunitní plánování
Komunitní plán
Principy komunitního plánování
Organizační struktura
Proces vytváření Komunitního plánu
Způsob sledování a vyhodnocování komunitního plánování
Kontext plánu na národní a mezinárodní úrovni
Projekt Komunitní plánování sociálních služeb v Pardubicích

2. Informace o Statutárním městě Pardubice

Charakteristika města
Demografické údaje

3. Přehled o sociálních a souvisejících službách ve městě

3.1. Situace v sociálních službách na území města Pardubice

4. Financování sociálních a souvisejících služeb ve městě Pardubice

5. Koordinační skupina a pracovní skupiny Komunitního plánování v Pardubicích

5.1. Koordinační skupina

Seznam členů
SWOT analýza

5.2. P1 Pracovní skupina Osoby s tělesným postižením, osoby se smyslovým postižením a osoby s chronickým onemocněním

Popis cílové skupiny
Seznam organizací
SWOT analýza
Cíle a opatření

5.3. P2 Pracovní skupina Cizinci, národnostní a etnické menšiny

Popis cílové skupiny
Seznam organizací
SWOT analýza
Cíle a opatření

5.4. P3 Pracovní skupina Osoby ohrožené sociálním vyloučením a v obtížné životní situaci

Popis cílové skupiny
Seznam organizací
SWOT analýza
Cíle a opatření

5.5. P4 Pracovní skupina Senioři

Popis cílové skupiny

Seznam organizací
SWOT analýza
Cíle a opatření

5.6. P5 Pracovní skupina Rodiny s dětmi a mládež

Popis cílové skupiny
Seznam organizací
SWOT analýza
Cíle a opatření

5.7. P6 Pracovní skupina Osoby s mentálním postižením

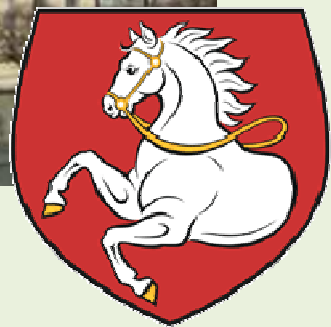
Popis cílové skupiny
Seznam organizací
SWOT analýza
Cíle a opatření

5.8. P7 Pracovní skupina Osoby s duševním onemocněním

Popis cílové skupiny
Seznam organizací
SWOT analýza
Cíle a opatření

6. Společné cíle a opatření

7. Závěr

1.2 ZÁKLADNÍ INFORMACE O KOMUNITNÍM PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH A SOUVISEJÍCÍCH SLUŽEB V PARDUBICÍCH

Co je komunitní plánování

Komunitní plánování v sobě integruje dva pojmy: komunita (z lat. „communitas“) a plánování. Komunitu můžeme definovat jako lidské společenství, jehož příslušníci jsou vzájemně spojeni určitou spřízněností a vzájemnou spoluprací, a plánování jako manažerský přístup.

Komunitní plánování je široký a otevřený proces zjišťování potřeb a hledání zdrojů v oblasti sociálních služeb. Je založen na zapojování všech osob, kterých se daná oblast týká a na vyjednávání.

Cílem komunitního plánování je vtáhnout do diskuze o rozvoji sociálních služeb co nejširší veřejnost a nastavit síť sociálních služeb tak, aby odpovídala potřebám a specifikům daného regionu co do nabídky poskytovaných služeb, jejich dostupnosti a kvality.

Dosažený výsledek by měl být přijat a podporován většinou účastníků a měl by tak vyhovovat jak zjištěným potřebám obyvatel, tak i finančním zdrojům zadavatele sociálních služeb.

Komunitní plán

Výsledkem procesu komunitního plánování je komunitní plán, který určuje směr rozvoje sociální oblasti na území města Pardubic.

Komunitní plán sociálních a souvisejících služeb Statutárního města Pardubic (dále město) na období 2013 – 2016 (dále jen komunitní plán) je druhým střednědobým plánem města pro sociální oblast. Jde o výstup z činnosti jednotlivých pracovních skupin a koordinační skupiny komunitního plánování.

Komunitní plán je dokument, který navrhuje síť sociálních služeb na území města. Zároveň je důležitým nástrojem pro její řízení a optimalizaci, neboť je vodítkem pro rozdělování dotací města do sociální oblasti.

Principy komunitního plánování

Proces komunitního plánování vychází z několika základních principů, které kladou důraz na:

- účast zástupců nejméně tří stran, tj. uživatelů, zadavatelů a poskytovatelů,
- rovnost mezi všemi účastníky plánování,
- plánování takových služeb, které reagují na skutečné potřeby,
- dohodu všech zúčastněných stran, která je upřednostňována před hlasováním,
- otevřenost procesu, tzn. přístup veřejnosti k informacím o procesu plánování a naplňování komunitního plánu,
- dosažitelnost přijatých řešení, kdy řešení musí být přiměřená místním podmínkám a zdrojům, pravidelné opakování procesů plánování a realizace.

Základními subjekty komunitního plánování rozumíme:

- **zadavatel:** Statutární město Pardubice, které je odpovědno za zajištění služeb a je garantem realizace výstupu komunitního plánování. Podpora ze strany města a jejich politických reprezentantů je základní podmínkou pro uskutečňování procesu komunitního plánování.
- **uživatelé služeb:** ti, kteří aktivně služby využívají, příp. zájemci o službu, lidé v nepříznivé tíživé životní situaci, kterou nejsou schopni zvládat svými silami. Právě jejich pohled je v celém plánování nepostradatelný, neboť v optimálním případě má nabídka sociálních služeb odpovídat jejich potřebám.
- **poskytovatelé služeb:** ti, kdo služby poskytují, a to bez ohledu na zřizovatele. Jsou odborníky pro jednotlivé cílové skupiny, znají stávající poptávku i předpokládaný vývoj v dané oblasti.

Organizační struktura

Pracovní skupiny komunitního plánování sociálních služeb v Pardubicích (dále jen Pracovní skupiny) jsou poradními a iniciativními skupinami Komise pro sociální a zdravotní věci (dále jen Komise).

Pracovní skupiny jsou nepolitické, odpovídají za vytváření profilu dané cílové skupiny, za definování problémových oblastí, za formulaci strategických cílů, priorit a opatření komunitního plánu a provádějí hodnocení uskutečněných aktivit. Dále usilují o rozvoj sítě sociálních a souvisejících služeb na území města Pardubic.

Pracovní skupiny hierarchicky spadají pod Komisi, k pravidelnému setkávání dochází jednou v měsíci mimo letních prázdnin.

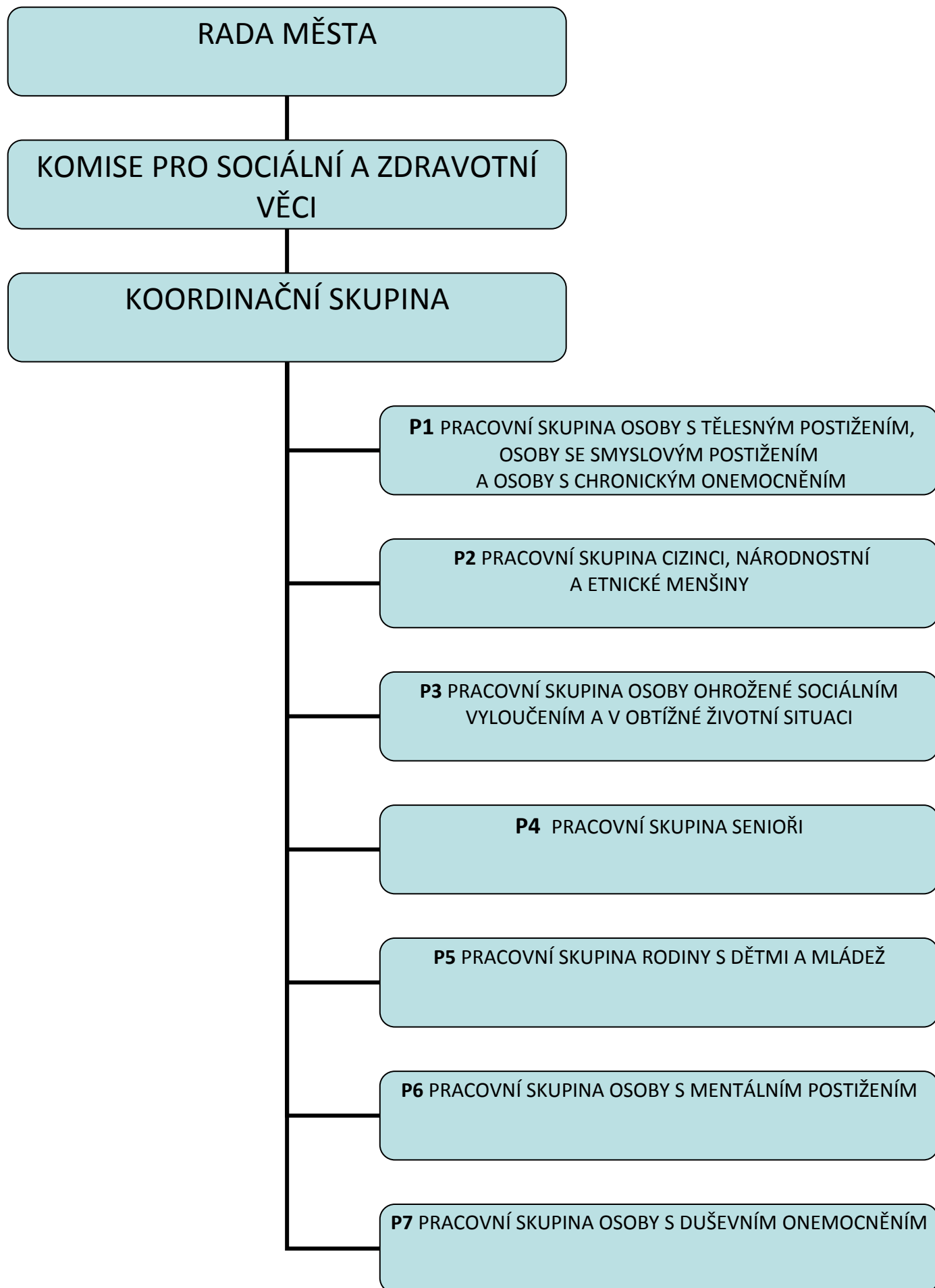
Komunikaci mezi Pracovními skupinami a Komisí, mezi Pracovními skupinami navzájem a komunikaci s dalšími subjekty zprostředkovává Koordinační skupina. Řádná jednání Koordinační skupiny se konají 1 krát za měsíc (s výjimkou letních prázdnin).

Počet Pracovních skupin a jejich zaměření vychází z definované potřeby komunity. Pracovní skupiny jsou určeny na základě dohody Koordinační skupiny a Komise.

Činnost Pracovních skupin a Koordinační skupiny se řídí Organizačním a jednacím řádem.

Statutární město Pardubice má sestaveno 7 pracovních skupin:

- P1** - Pracovní skupina osoby s tělesným postižením, osoby se smyslovým postižením a osoby s chronickým onemocněním
- P2** - Pracovní skupina cizinci, národnostní a etnické menšiny
- P3** - Pracovní skupina osoby ohrožené sociálním vyloučením a v obtížné životní situaci
- P4** - Pracovní skupina senioři
- P5** - Pracovní skupina Rodiny s dětmi a mládež
- P6** - Pracovní skupina osoby s mentálním postižením
- P7** - Pracovní skupina osoby s duševním onemocněním

Kde se dozvíte více?

Další informace o komunitním plánování a možnostech, jak se do něho zapojit, najdete na webových stránkách komunitního plánování <http://www.komunitni-planovani.cz>.

PROCES VYTVÁŘENÍ KOMUNITNÍHO PLÁNU

Od dubna do července 2012 probíhal v rámci sociologického šetření sběr dat u poskytovatelů, uživatelů služeb, zadavatele a veřejnosti. Zadavatelem šetření bylo Statutární město Pardubice, jeho zpracovatelem se stala Univerzita Pardubice. Výstupy, které se staly významným podkladem pro tvorbu komunitního plánu, získalo město v říjnu 2012.

Pracovní skupiny a Koordinační skupina komunitního plánování zpracovaly v září a říjnu 2012 SWOT analýzy.

V říjnu 2012 město definovalo na základě výsledků sociologického šetření zakázku zadavatele.

V listopadu a prosinci 2012 zpracovaly Pracovní skupiny komunitního plánování cíle a opatření Komunitního plánu sociálních a souvisejících služeb na období 2013 – 2016.

V polovině ledna 2013 byl předložen návrh komunitního plánu do procesu připomínkování Koordinační skupině komunitního plánování, Komisi pro sociální a zdravotní věci a veřejnosti, a to ve formě veřejné výzvy na webových stránkách a v Radničním zpravodaji města.

Finální dokument komunitního plánu byl předložen k schválení Radě města Pardubic a Zastupitelstvu města Pardubic v březnu 2013.

ZPŮSOB SLEDOVÁNÍ A VYHODNOCOVÁNÍ KOMUNITNÍHO PLÁNU

Naplňování opatření a cílů ve stanoveném čase je podstatou realizace komunitního plánu. Musí se tedy jednat o činnost systematickou, plánovanou a průběžně vyhodnocovanou.

Systém sledování a vyhodnocování komunitního plánu v Pardubicích se řídí metodikou a plánem monitoringů a evaluací na příslušný kalendářní rok.

Informace zjištěné sledováním plánu jsou podkladem pro každoroční vyhodnocování komunitního plánu.

Zpráva o naplňování opatření a cílů Komunitního plánu sociálních a souvisejících služeb na období let 2013 - 2016 je zveřejňována na webových stránkách <http://www.komunitni-planovani.cz>

KONTEXT PLÁNU NA NÁRODNÍ A MEZINÁRODNÍ ÚROVNI

Česká republika je od roku 2004 členem Evropské unie. Východiskem pro komunitní plánování sociálních služeb je proto kromě vlády a legislativy ČR rovněž sociální politika Evropské unie.

Základními dokumenty EU, ve kterých je sociální politika zakotvena: jsou Amsterodamská smlouva (Amsterdam, 1997), Lisabonský proces (Lisabon, 2000) a Evropský sociální program (Nice, 2000).

Na úrovni vlády jsou východisky pro komunitní plánování:

- Národní akční plán sociálního začleňování
- Evropská sociální charta
- Bílá kniha v sociálních službách
- Zákon o sociálních službách

Na krajské úrovni tvoří východiska komunitního plánování:

- Krajský plán vyvážení příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2012 – 2015
- Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Pardubického kraje 2012 – 2015

Komunitní plán sociálních a souvisejících služeb města Pardubic na období 2013 – 2016 úzce navazuje na strategické dokumenty města: Koncepční plán prevence kriminality statutárního města Pardubice na léta 2012 – 2015 a Strategický plán rozvoje města Pardubic.

Projekt Komunitní plánování sociálních služeb v Pardubicích

Projekt Komunitního plánování sociálních služeb (dále jen KPSS) ve městě Pardubice se zaměřuje na posílení stability soudržnosti obyvatelstva prostřednictvím podpory komunitní spolupráce. Realizací projektu by mělo dojít k dokončení nastavení procesu KPSS v Pardubicích. Snahou projektu je dovybudování trvale udržitelných struktur, které zabezpečí funkčnost sociálních služeb, a to zejména v oblastech plánování služeb, nastavení pravidel pro jejich poskytování, dosažení maximální efektivity vynakládání finančních prostředků, definování rolí, odpovědností a kompetencí a v oblasti tvorby systému sběru dat potřebných k plánování sociálních služeb.

Projekt Komunitního plánování sociálních služeb ve městě Pardubice bude realizován v období dubna 2013 – 2015.

Popis realizace klíčových aktivit:

A) Monitoring a evaluace KPSS v Pardubicích

Cílem aktivity je vyhodnocení plnění a efektivity plánu sociálních služeb.

Pracovní skupiny pod vedením Koordinační skupiny budou monitorovat dopady a budou se podílet na vyhodnocení shody a efektivity plánu v souladu s plánem monitoringů na příslušný kalendářní rok.

Výstupem dané aktivity jsou 2 evaluační zprávy

Výsledkem pak:

- a) existující obraz žadatele o naplňování vytyčených kroků a aktivit komunitního plánu
- b) možnost identifikace rizikových míst, ve kterých dochází k odklonu od plánu
- c) možnost efektivnějšího rozhodování při stanovování cílů a opatření nového plánu

B) Monitoring a evaluace procesu KPSS v Pardubicích

Koordinační skupina bude monitorovat kvalitu procesu a bude se podílet na vyhodnocení efektivity procesu v souladu s plánem monitoringů na příslušný kalendářní rok.

Monitoring proběhne 2x během projektu.

Výstupem aktivity je vyhodnocení procesu jako součást evaluační zprávy.

Výsledkem aktivity je:

- a) existující obraz a zpětná vazba na kvalitu plánovacího procesu
- b) možnost efektivnějšího rozhodování při řízení procesu
- c) získání podkladů pro realizaci procesních změn.

2. INFORMACE O STATUTÁRNÍM MĚSTĚ PARDUBICE

Charakteristika města

Statutární město Pardubice

Pardubice jako statutární město patří mezi deset největších měst v České republice. Žije v něm 18 % obyvatel Pardubického kraje. Od roku 2003 jsou Pardubice obcí s rozšířenou působností. Počínaje rokem 2000 také krajským městem. K 1. 1. 2013 mají Pardubice 87 062 obyvatel. Hustota obyvatel činí 1071 obyvatel/km². Město Pardubice leží na soutoku Labe a Chrudimky. Svou rozlohou zaujímá takřka 78 km². Nadmořská výška se pohybuje v rozmezí 215 až 237 metrů.

Pardubice mají výhodnou polohu zejména vzhledem k železniční dopravě a svou relativně krátkou vzdáleností od hlavního města Prahy. Město Pardubice představuje spojnici mezi moravskými a českými metropolemi.

Vlivy působící na vývoj počtu obyvatel města Pardubic

- Poloha na železničním dopravním uzlu
- Pardubice jsou jedním z center pardubicko-hradecké aglomerace
- Historické město
- Velká intenzita průmyslu a dopravy

Demografické údaje

Městské obvody

Díky tomu, že se Pardubice v roce 1990 staly statutárním městem, lze jejich území dále členit na městské obvody s vlastními samosprávnými orgány. Nejstaršími městskými obvody jsou Pardubice IV, Pardubice VI a Pardubice VII, které vznikly k 20. 6. 1992. Mladší je městský obvod Pardubice II, založený ke dni 18. 1. 1997. Následují městské obvody Pardubice I, Pardubice III a Pardubice V s datem vzniku 2. 11. 2002. Nejmladším je městský obvod Pardubice VIII – bývalá obec Hostovice – připojený k městu Pardubice dne 20. 10. 2006. Od tohoto data se město člení na 8 městských obvodů a 32 částí.

Počet obyvatel 1.1.2013

Městský obvod, část	Počet obyvatel	Městský obvod, část	Počet obyvatel
Pardubice I	21 114	Pardubice V.	15 599
Bílé předměstí (MO 1)	6 152	Dražkovice	524
Staré Město	2 859	Nové Jesenčany	559
Zámek	-	Zelené předměstí (MO 5)	14 516
Zelené předměstí (MO 1)	12 103	Pardubice VI.	5 666
Pardubice II.	17 891	Lány na Důlku	380
Cihelna	2 064	Opočíněk	242
Polabiny	15 827	Popkovice	432
Pardubice III.	15 309	Staré Ččvice	1 147

Bílé předměstí (MO 3)	4 062	Svítkov	3 465
Studánka (MO 3)	11 247	Zelené předměstí (MO 6)	-
Pardubice IV.	5 002	Pardubice VII.	6 201
Bílé předměstí (MO 4)	471	Doubravice	252
Černá za Bory	964	Ohrazenice	2 144
Drozdice	98	Rosice	2 168
Mnětice	360	Semtín	-
Nemošice	1 113	Trnová	1 637
Pardubičky	1 584	Pardubice VIII.	280
Staročernsko	125	Hostovice	280
Studánka (MO 4)	242		
Žižín	45	Město celkem	87 062

3. PŘEHLED O SOCIÁLNÍCH A SOUVISEJÍCÍCH SLUŽBÁCH VE MĚSTĚ¹

Následující tabulka představuje srovnání jednotlivých typů služeb co do počtu pracovníků a počtu uživatelů. Zároveň je zde uvedeno, zda má daná služba ve městě alternativní zastoupení, tzn. zda je stejný druh služby poskytován více poskytovateli.

	Duplicita služby	Počet fyzických zaměstnanců (součty)	Kapacita práce s jednotlivcem (součty)	Počet klientů na jednoho zaměstnance	Počet klientů na jednoho poskytovatele služby
Odborné sociální poradenství	8	61	1157	19,0	145
Osobní asistence	6	400	713	1,8	119
Pečovatelská služba	4	66	689	10,4	172
Průvodcovské a předčitatelské služby	1	4	11	2,8	11
Odlehčovací služby	4	69	38	0,6	10
Denní stacionáře	2	21	81	3,9	41
Domovy pro seniory	2	99	284	2,9	142
Domovy se zvláštním režimem	1	86	177	2,1	177
Chráněné bydlení	1	6	11	1,8	11
Sociální služby poskytované v zdravotnických zařízeních ústavní péče	1	77	17	0,2	17
Raná péče	2	15	190	12,7	95

¹ Situace v sociálních službách na území města Pardubice
Závěrečná výzkumná zpráva 2012

	Duplicita služby	Počet fyzických zaměstnanců (součty)	Kapacita práce s jednotlivcem (součty)	Počet klientů na jednoho zaměstnance	Počet klientů na jednoho poskytovatele služby
Azylové domy	2	16	73	4,6	37
Domy na půl cesty	1	2	11	5,5	11
Kontaktní centra	1	4	150	37,5	150
Krizová pomoc/ intervenční centra	2	9	95	10,6	48
Nízkoprahová denní centra	1	4	500	125,0	500
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	2	12	854	71,2	427
Noclehárny	2	12	370	30,8	185
Služby následné péče	1	7	21	3,0	21
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	5	31	432	13,9	86
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	2	11	62	5,6	31
Sociálně terapeutické dílny	3	14	39	2,8	13
Terénní programy	4	11	640	58,2	160
Sociální rehabilitace	8	43	299	7,0	37
Jiná alternativa	6	84	181	2,2	30
Celkový součet:	72	1164	7095	--	--
Průměr za celek:	--	--	--	6,1	99

Vidíme, že kapacita služeb v Pardubicích může pojmout přibližně 7095 uživatelů, aniž by muselo docházet k navyšování či omezování poskytování služeb.

Sdělení zastupitelů města Pardubice k nabídce sociálních služeb a k prioritám v sociální oblasti:

Došlo k určení prioritních oblastí v sociálních službách. Jednalo se o otevřenou otázku, kdy měli vlastními slovy napsat, jaké priority považují za nejdůležitější:

1. Péče o seniory
2. Péče o zdravotně postižené
3. Podpora rodin s dětmi

Mezi další zajímavé odpovědi, které zastupitelé v anketě uváděli, můžeme zahrnout zejména:

- Sociální bydlení
- Účelně vynaložené dotační prostředky v sociální oblasti
- Pracovní uplatnění uživatelů sociálních služeb
- Sociální začleňování znevýhodněných osob
- Efektivní sociální síť (eliminace duplicity sociálních služeb)

Sociální služby, které ve městě chybí. Jedná se zejména o:

- Cizinci, národnostní a etnické menšiny: právník
- Osoby s duševním onemocněním: dostupné volnočasové aktivity, chráněné zaměstnání, bydlení pro bezdomovce.
- Osoby s mentálním a kombinovaným postižením: odlehčovací služba.
- Rodiny s dětmi a mládež: azylový dům, městský klub pro děti, nízkoprahové zařízení pro děti.
- Senioři: automat na kávu v jednom domově pro seniory, lepší sociální zařízení v domově a vříivka na nohy, nspecifikované zdravotnické zařízení, malá péče, málo domovů pro seniory.
- Osoby ohrožené sociálním vyloučením a v obtížné životní situaci: další azylový dům, dostupné ubytovny, delší pobyty v azylových domech, větší kapacity noclehárny a azylového domu, denní centrum otevřené i o víkendech.
- Osoby s tělesným postižením, osoby se smyslovým postižením a osoby s chronickým onemocněním: právní poradenství zdarma a ve větším rozsahu, služby pro sluchově postižené, řešení sporů prostřednictvím mediace.

3.1. Situace v sociálních službách na území města Pardubice²

Základní informace z výzkumu „ Situace v sociálních službách na území města Pardubice“ poskytuje studie Univerzity Pardubice.

Zadavatelem studie bylo v roce 2012 Statutární město Pardubice.

„Situace v sociálních službách na území města Pardubice“ přináší výsledky výzkumu, který byl realizován mezi obyvateli města Pardubice (veřejností), dále pak mezi poskytovateli sociálních služeb, mezi uživateli sociálních služeb a zároveň se výzkumu účastnili také zastupitelé města Pardubice.

Celkem se výzkumu zúčastnilo 827 respondentů, z toho:

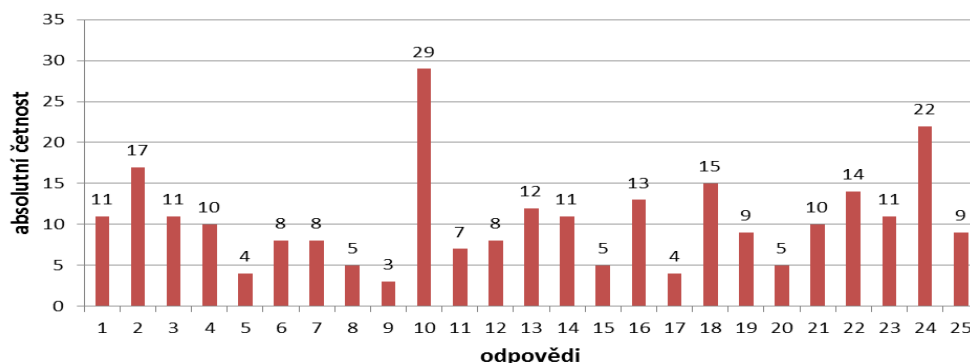
- Zastupitelstvo města Pardubic: 18 respondentů
- Veřejnost: 384 respondentů
- Poskytovatelé sociálních služeb: 72 registrovaných služeb a neregistrovaných souvisejících aktivit
- Uživatelé sociálních služeb: 353, z toho:
 - Osoby s tělesným postižením, osoby se smyslovým postižením a osoby s chronickým onemocněním: 47 respondentů
 - Cizinci, národnostní a etnické menšiny: 45 respondentů
 - Osoby ohrožené sociálním vyloučením a v obtížné životní situaci: 60 respondentů
 - Senioři: 60 respondentů
 - Rodiny s dětmi a mládež: 60 respondentů
 - Osoby s mentálním a kombinovaným postižením: 29 respondentů
 - Osoby s duševním onemocněním: 52 respondentů

Kvalitu života ve městě Pardubice hodnotí všichni respondenti vesměs jako dobrou. Stejně tak je hodnocena i bezpečnost v obci. Zajímavý je názor zastupitelů, kteří se domnívají, že sociální služby jsou na jednom z posledních míst v prioritách života v obci. V tomto případě do výsledku vstupuje významná proměnná - respondenti z řad veřejnosti nejčastěji uváděli, že každý člověk je potencionální uživatel sociálních služeb.

² Situace v sociálních službách na území města Pardubice
Závěrečná výzkumná zpráva 2012

S tímto se pojí asi nejzávažnější zjištění celého výzkumu: Musíme konstatovat značnou neinformovanost veřejnosti a částečnou neinformovanost u uživatelů sociálních služeb, nejenom o procesu komunitního plánování, ale zejména o konkrétních sociálních službách. Zde se nabízí prostor pro cílenou informační kampaň o sociálních službách, pouze informovaný člověk snáze bude řešit situaci, ve které se ocitne. Výsledky také nepřímo říkají, že osoby nevědí, co by měli dělat, pokud se v nepříznivé situaci ocitnou. Za významný zdroj informací je obecně považován Radniční zpravodaj. Zde se tedy skýtá potenciál užitečného informačního zdroje, který by mohl přinášet relevantní informace velmi širokému spektru osob. V případě potřeby informací zjišťujeme, že by se respondenti nejčastěji obraceli na rodinu a přátele. Zároveň ale musíme zdůraznit fakt, že veřejnost se o sociální služby začne zajímat až v případě, kdy je budou lidé osobně potřebovat. Není patrný zájem připravovat se na tuto situaci dopředu. Je tedy otázkou, do jaké míry by byla případná informační kampaň úspěšná.

Zastoupení sociálních služeb pro cílové skupiny:

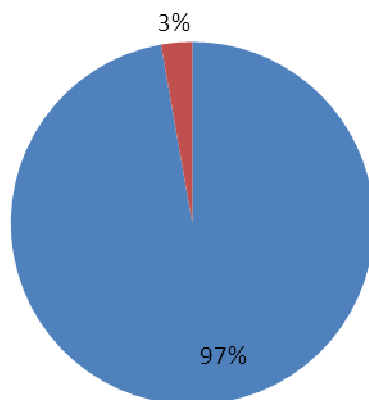

Četnost cílových skupin (vlastní zpracování): 1. Děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy; 2. Osoby s kombinovaným postižením; 3. Etnické menšiny; 4. Osoby s mentálním postižením; 5. Imigranti a azylanti; 6. Osoby s tělesným postižením; 7. Oběti domácího násilí; 8. Osoby se sluchovým postižením; 9. Oběti obchodu s lidmi; 10. Osoby se zdravotním postižením; 11. Oběti trestné činnosti; 12. Osoby se zrakovým postižením; 13. Osoby bez přístřeší; 14. Osoby v krizi; 15. Osoby do 26 let věku opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní péče; 16. Osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách; 17. Osoby komerčně zneužívané; 18. Osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy; 19. Osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách; 20. pachatelé trestné činnosti; 21. Osoby s chronickým duševním onemocněním; 22. Rodiny s dítětem/děti; 23. Osoby s chronickým onemocněním; 24. Senioři; 25. Osoby s jiným zdravotním postižením

4. FINANCOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB VE MĚSTĚ PARDUBICE

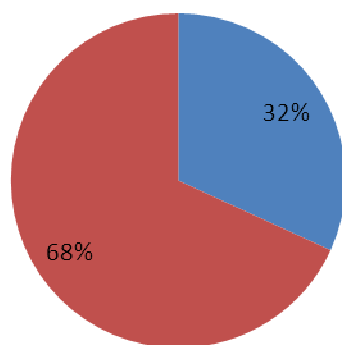
Podíl finančních prostředků z rozpočtu MmP na rok 2013 plynoucí na sociální služby

- Celkový rozpočet MmP na rok 2013 činí 1 738 357 000
- Podíl z rozpočtu MmP na sociální sl. pro rok 2013 činí 49 459 700

Podíl z rozpočtu MmP na rok 2013 na sociální služby

- Rozpočet neziskových organizací na rok 2013 činí 23 103 800
- Služby zajišťující Statutární město Pardubice včetně služeb příspěvkové org. Sociální služby města Pardubice na rok 2013 činí 26 355 900

Z výše uvedených grafů vyplývá, že finanční prostředky spravované na kapitole odboru sociálních věcí ve vztahu k financování sociálních služeb tvoří 3 % z celkového rozpočtu města, přičemž neziskový sektor je financován 32 % této částky 49.459.700,00 Kč.

5. KOORDINAČNÍ SKUPINA A PRACOVNÍ SKUPINY KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ

5.1 Koordinační skupina

Fotografii dodal Most pro lidská práva, o.s.

Koordinační skupina je zodpovědná za svoji činnost Komisi pro sociální a zdravotní věci (dále jen Komise). Odpovídá za činnost Pracovních skupin a za zpracování komunitního plánu, naplňování jeho cílů a opatření a zajišťuje propojování odborné a politické roviny. Má dále právo svolávat mimořádné jednání Pracovních skupin, může požádat o svolání mimořádného jednání Komise, do jejích kompetencí patří i vyjednávání s dalšími subjekty o spolupráci.

V čele Koordinační skupiny je vedoucí, který je volen členy Koordinační skupiny. Koordinační skupina zprostředkovává komunikaci mezi Pracovními skupinami a Komisí, mezi Pracovními skupinami navzájem a komunikaci s dalšími subjekty. Řádná jednání Koordinační skupiny se konají 1 krát za měsíc (s výjimkou letních prázdnin).

SWOT analýza koordinační skupiny komunitního plánování

Název pracovní skupiny: Koordinační skupina komunitního plánování

Moderátor: Mgr. Miluše Topolská

Zapisovatel: Mgr. Miluše Topolská

Zpracovatelé analýzy (seznam členů pracovní skupiny, kteří se na zpracování SWOT analýzy podíleli):

Poř. č.	Jméno	Organizace
1	Mgr. Blanka Brandová	PS Osoby se zdravotním postižením, vedoucí
2	Mgr. Dagmar Doležalová	PS Osoby s duševním onemocněním, vedoucí
3	Mgr. Monika Kopecká	PS Senioři, vedoucí
4	Mgr. Zita Kudrnová	PS Cizinci, národnostní a etnické menšiny, vedoucí
5	Mgr. Jan Mandys, Ph.D.	PS Osoby ohrožené sociálním vyloučením a v obtížné životní situaci, vedoucí
6	Mgr. Michaela Mašková	PS Rodiny s dětmi a mládež, vedoucí
7	PaedDr. Zdenka Šándorová	PS Osoby s mentálním postižením, vedoucí
8	Mgr. Miluše Topolská	Magistrát města Pardubic, koordinátorka komunitního plánování

Matice SWOT analýzy:

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Existence procesu komunitního plánování	Nespolupráce a špatná informovanost mezi jednotlivými složkami (v rámci organizační struktury komunitního plánování)
Fungující pracovní skupiny a koordinační skupina	Není zapojen zadavatel v pracovní skupině; není uplatněn základní princip spolupráce triády komunitního plánování
Možnost diskutovat o problémech (soc. oblast)	Není propojeno plánování s realizací plánu
Vzájemná informovanost a spolupráce v pracovních skupinách a koordinační skupině	Málo zapojených uživatelů a veřejnosti (přítomný uživatel málo aktivní)
Většina členů PS aktivní a odborně zdatná	Není informovanost o komunitním plánování a sociálních službách
Kvalifikovaní vedoucí pracovních skupin (odbornost pro danou cílovou skupinu)	Nereflektování priorit, které byly stanoveny zezdola
Stanovování priorit zezdola (dodržení jednoho z principů komunitního plánování)	Není kontinuální zjišťování potřeb, ani metodika

PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
Oslovování zadavatele	Není propojeno plánování (národní – krajská – obecní úroveň)
Důraz na stejnou míru odpovědnosti všech zástupců triády a využití potenciálu	Není zájem o informace o komunitním plánování a sociálních službách ze strany veřejnosti a zadavatele
Oslovování veřejnosti (předání informací a zapojení)	Volby – změna politické situace
Informování o výsledcích práce komunitního plánování v Pardubicích a implementace dobré praxe do procesu střednědobého plánování Pardubického kraje a přenesení modelu do menších měst	
Volby – změna politické situace	
Inspirace dobrou praxí jiných měst	

Komentář k matici a doporučení pro zadavatele:

SWOT analýza vznikla na dvou jednáních koordinační skupiny v září a říjnu 2012. Reflektuje aktuální stav procesu komunitního plánování v Pardubicích. Analýzu zpracovali vedoucí pracovních skupin ve spolupráci s koordinátorkou komunitního plánování.

Oblasti pro rozvoj (zlepšení)

K nejvýznamnějším silným stránkám patří samotná existence komunitního plánování v Pardubicích. Lze konstatovat, že proces není pouze formální, skupiny se scházejí minimálně 10x do roka a aktivně diskutují o problémech v sociální oblasti. Komunitní plánování sociálních a souvisejících služeb je významnou informační a odbornou platformou v sociální oblasti. Pracovní skupiny řídí kvalifikovaný tým vedoucích.

Koordinační skupina doporučuje městu využít těchto silných stránek k efektivnímu řízení sítě sociálních a souvisejících služeb ve městě (zdroj informací, odborná stanoviska, apod.).

Za tímto účelem koordinační skupina doporučuje městu:

- a) Vysílat náměstka zodpovědného za sociální oblast ve městě do koordinační skupiny komunitního plánování,
- b) vysílat zástupce zadavatele³ do pracovních skupin komunitního plánování.

Tímto způsobem město získá informace o dění v dané oblasti; pracovní skupina bude informována o záměrech zadavatele a získá zpětnou vazbu. Vybudováním principu triády⁴ na komunitním plánování bude umožněna společná diskuze o problémech v sociální oblasti. Řešení a priority budou hledány společně, nikoliv odděleně – zvlášť zadavatel a zvlášť pracovní skupiny.

³ Zadavatel: Je odpovědný za zajištění sociálních služeb na příslušném území. Zadavateli služeb jsou především obce a kraje, které tedy prostřednictvím svých zastupitelů nesou hlavní odpovědnost za kvalitu a dostupnost sociálních služeb. (Zdroj: Metodika pro plánování sociálních služeb, vytvořeno v rámci veřejné zakázky MPSV ČR Zajištění místní a typové dostupnosti sociálních služeb).

⁴ Princip triády: V rámci metody komunitního plánování spolu plánují a spolupracují minimálně tři strany – uživatelé, zadavatelé a poskytovatelé. (Zdroj: Metodika pro plánování sociálních služeb, vytvořeno v rámci veřejné zakázky MPSV ČR Zajištění místní a typové dostupnosti sociálních služeb).

Nutno řešit (řešení rizik a problémů)

Největším rizikem je nízký zájem veřejnosti a zadavatele o informace z oblasti komunitního plánování a sociálních služeb. Obecně není uplatněn základní princip spolupráce a zodpovědnosti triády komunitního plánování. Převážně se angažují poskytovatelé služeb.

O nabídce sociálních služeb informují zájemce pracovníci Odboru sociálních věcí Magistrátu města Pardubic (dále jen OSV) a samotní poskytovatelé služeb ve formě základního sociálního poradenství. Dále je k dispozici elektronická podoba Katalogu sociálních a souvisejících služeb na stránkách města.

Informace o komunitním plánování jsou dostupné na webových stránkách města a příležitostně v Radničním zpravodaji (jednou z podmínek publikace je aktuálnost a „přitažlivost“ tématu). V rámci organizační struktury funguje předávání informací mezi Pracovními skupinami a Koordinační skupinou, chybí však zájem a odezva ze strany zadavatele a uživatelů služeb, kteří se do plánování zapojují minimálně.

Malá informovanost v kombinaci s nedostatečným zapojením uživatelů služeb a zadavatele ovlivňuje v negativním smyslu objektivitu rozhodování a tím i kvalitu výstupů.

Koordinační skupina vidí příležitost v dalším systematickém oslovování a zapojování veřejnosti a aktivním zapojení samotného zadavatele (viz. oblasti pro rozvoj) do komunitního plánování s důrazem na stejnou míru odpovědnosti všech zástupců triády a využití jejich potenciálu. Dále je vhodné pracovat na zvýšení povědomí veřejnosti a potenciálních uživatelů nejen o sociálních službách, ale zejména o „své zodpovědnosti“ za vlastní budoucnost, kdy je budou potřebovat. Oslovování veřejnosti je vhodné ve větší míře využít potenciálu Radničního zpravodaje, který je dle předběžných výsledků sociologického šetření významným informačním zdrojem pro obyvatele města. V jednoletých intervalech lze vydávat souhrnné informace o nabídce sociálních služeb (např. ve formě přílohy Radničního zpravodaje).

Skutečnost, že není provázáno plánování na národní, krajské a obecní úrovni je dalším vážným problémem, v jehož důsledku dochází k nesystematickému a nekoncepčnímu síťování služeb na území města. Koordinační skupina doporučuje městu navázat spolupráci s Pardubickým krajem a pokusit se o sjednocení priorit a plánů. Příležitost vidí v systematickém a cíleném předávání informací o výsledcích práce komunitního plánování v Pardubicích a implementaci dobré praxe do procesu střednědobého plánování Pardubického kraje a menších měst.

K dalším slabinám procesu patří nepropojenost plánování s realizací plánu v úzké souvislosti s nerespektováním priorit, které jsou na komunitním plánování stanovovány. Realizace plánu je přímo závislá na alokaci finančních prostředků do stanovených prioritních oblastí, přičemž:

- a) dotační systém města není důsledně propojen s plánováním, kde se stanovují priority,
- b) není zajištěna shoda priorit na úrovni města, kraje a státu (v důsledku této nejednotnosti nejsou finanční prostředky do sociální oblasti investovány systematicky a efektivně).

Z těchto důvodů koordinační skupina doporučuje městu:

- a) procesně ošetřit postup propojení plánování s realizací plánu,
- b) navázat spolupráci s Pardubickým krajem (viz. předchozí bod) s cílem získat pro naplánované priority dotace z krajského rozpočtu.

5.2 P1 Osoby s tělesným postižením, osoby se smyslovým postižením a osoby s chronickým onemocněním

Fotografii poskytlo SKP-Centrum,o.p.s.

Popis cílové skupiny:

Jedinci různých věkových kategorií s následujícím postižením různého stupně a rozsahu:

a) tělesným:

- vrozeným (např. dětská mozková obrna, rozštěpy páteře, malformace končetin...)
- získaným po úraze či nemoci (např. také dětská mozková obrna, amputace končetin, míšní léze, svalové dystrofie, různě omezené lokomoce v důsledku neurologických, revmatických, kostních, centrálních, srdečních a jiných chorob...)

b) sluchovým:

- nedoslýchavost (lehká, středně těžká, těžká)
- hluchota (úplná, praktická)
- ohluchlost

c) zrakovým:

- lidé, kterým jejich zrakové postižení brání v běžném životě
- střední a silná slabozrakost, těžce slabý zrak
- praktická a úplná slepota

d) chronickým onemocněním:

- kardiaci
- diabetici
- onkologicky nemocní
- osoby s onemocněním ledvin
- osoby s roztroušenou sklerózou
- epileptici
- osoby s respiračním onemocněním
- osoby s postižením jater
- stomici

Může jít o kombinaci dvou i více výše uvedených postižení.

Do cílové skupiny patří nejen osoby s postižením, ale také jejich rodiny a osoby blízkého okolí.

Seznam organizací pracovní skupiny:

Vedoucí skupiny: Mgr. Blanka Brandová – Sdružení pro ranou péči v Pardubicích, o.s.

Organizace
CENTRUM PRO ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÉ PARD. KRAJE
Česká abilympijská asociace, o.s.
Český klub nedoslýchavých HELP
Federace rodičů a přátel sluchově postižených, o.s.
KŘÍŽOVATKA handicap centrum o.s.
Lentilka - Dětské rehabilitační centrum Pardubice
Národní rada osob se zdravotním post. ČR
Občanské sdružení POMOCNÍK v akci
Oblastní charita Pardubice
Pardubická krajská nemocnice, a.s.
Rodinné Integrační Centrum o.s.
Sdr. občanů pro pomoc zdr. post. „APOLENKA“ - hiporehabilitace
Sdružení pro ranou péči v Pardubicích
SPID handicap, o.p.s.
Svaz tělesně postižených v ČR, MO Pard. jih
TyfloCentrum Pardubice, o.p.s.
Tyfloservis, o.p.s. Pardubice
Veřejnost

SWOT analýza 1. pracovní skupiny komunitního plánování

Název pracovní skupiny: Osoby s tělesným postižením, osoby se smyslovým postižením a osoby s chronickým onemocněním

Moderátor: Mgr. Blanka Brandová

Zapisovatel: Mgr. Blanka Brandová, Mgr. Zuzana Dostálová

Matice SWOT analýzy:

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Kvalita a efektivita poskytovaných služeb, odbornost organizací	Nedostatečná kapacita služeb neodpovídající poptávce
Síťování služeb, využití spolupráce s dalšími poskytovateli	Neinformovanost veřejnosti (odborné i laické) o poskytovaných službách
Flexibilita poskytovatelů služeb – organizace budou reagovat na aktuální potřeby, vývoj	Nedostatek rehabilitačních a kompenzačních pomůcek k zapůjčení a nedosažitelnost jejich pořízení
Místní dostupnost služeb	Nepracuje se ambulantně se staršími klienty se zdravotním postižením v důsledku limitů financí z evropských projektů (starší 64 let, sociální rehabilitace)
	Dobrovolnické centrum má smluvně omezenou kapacitu, nemůže uspokojit další organizace ani na jednorázové akce
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
Tlak na úpravu legislativy jako podpůrný mechanismus pro poskytovatele	Snižující se finance poskytovatelů
Zlepšení meziresortní spolupráce - sociální a zdravotní oblast aj.	Snižují se finanční možnosti uživatelů pro nákup služeb, zadluženost klientů, exekuce...
Využití fondů – ESF aj. zdrojů (nadace, sbírky, sponzoři)	Neflexibilní komunikace se státní správou, nepropojenost Strategického plánu s Komunitním plánem
Vzdělávání personálu	Nárůst počtu uživatelů se zdravotním postižením v důsledku silných ročníků a stárnutí populace
Bezbariérovost (zlepšující se)	Zhoršující se zaměstnanost osob se zdravotním postižením
Využití potenciálu dobrovolníků	Problém s umístováním dětí do předškolních a školních zařízení běžného typu i speciálních školských zařízení v důsledku silných ročníků, nedaří se integrace do školství, zvýšený tlak na návazné služby
	Chybí sociální, chráněné i nácvikové bydlení, bezbariérové byty

Komentář k matici a doporučení pro zadavatele:

Oblast pro rozvoj (zlepšení)

V současné době je na území města Pardubic množství kvalitních poskytovatelů služeb pro osoby s tělesným postižením, osoby se smyslovým postižením a osoby s chronickým onemocněním, což je dáno především podmínkami, které určuje zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (registrovaní poskytovatelé sociálních služeb musejí naplňovat standardy sociálních služeb). Poskytovatelé služeb zaměstnávají odborně zdatné zaměstnance, jejich činnost je velmi systematická a efektivní.

V systému komunitního plánování je vytvořena síť sociálních a souvisejících služeb, jejichž smyslem je maximální podpora osobám s handicapem. Základem využití spolupráce mezi jednotlivými poskytovateli je jejich vzájemná znalost, propojenost a návaznost. Výsledkem je to, že osoby s tělesným postižením, osoby se smyslovým postižením a osoby s chronickým onemocněním mohou využívat více služeb, které se vzájemně doplňují a zásadně jim usnadňují jejich každodenní život a jsou základem jejich integrace do společnosti.

Poskytovatelé služeb reagují na aktuální potřeby uživatelů i vývoj společnosti, jsou flexibilní v řešení současných i nových sociologických problémů.

Silnou stránkou Komunitní plán na území města Pardubic je místní dostupnost, což je dáno především charakterem města a dopravní dostupností.

Nutno řešit (řešení rizik a problémů)

V důsledku omezených finančních zdrojů mají poskytovatelé služeb nedostatečnou kapacitu služeb, která neodpovídá poptávce uživatelů.

Odborná i laická veřejnost není stále dostatečně informovaná o jednotlivých poskytovaných službách a aktuálních aktivitách poskytovatelů.

Osobám s handicapem ztěžuje život nedostatek rehabilitačních a kompenzačních pomůcek k zapůjčení a nedosažitelnost jejich pořízení (lékaři je nepředepisují, uživatelé nemají finance), špatná legislativa promítající se do činnosti Úřadu práce, finančně nereálná je také lázeňská péče pro osoby se zdravotním postižením.

Nepracuje se ambulantně se staršími klienty se zdravotním postižením v důsledku limitů financí z evropských projektů, což postihuje osoby starší 64 let, chybí sociální rehabilitace pro tuto stále početnější cílovou skupinu.

Není dostatečně využíván potenciál dobrovolníků, Dobrovolnické centrum Pardubice má smluvně omezenou kapacitu jen pro určité organizace, nemůže uspokojit další organizace ani na jednorázové akce.

Je třeba:

- vytvořit finanční podmínky pro udržení stávajícího stavu služeb a využívání potenciálu kvalitních poskytovatelů služeb
- zmapovat skutečné potřeby kapacity služeb, posílení chybějící kapacity, omezení nepotřebných sociálních a souvisejících služeb
- zvětšit prostor v Radničním zpravodaji pro články poskytovatelů služeb se základními (i opakujícími se) informacemi o službách, aktivitách, jedenkrát za rok vydání přílohy s přehledem poskytovatelů sociálních služeb s jejich nabídkou služeb aj.
- vypsatí grantu MMP na pořízení kompenzačních a rehabilitačních pomůcek
- Najít finanční zdroje pro zajištění práce s osobami staršími 64 let
- Podpořit dobrovolnická centra, zajistit informovanost dobrovolníků a organizací
- Zlepšit spolupráci se zastupiteli v oblasti sociální politiky
- Zajistit školení v oblasti řešení aktuálních sociologických problémů (exekuce, domácí násilí...) a školení v oblasti administrace projektů
- Vytvořit informační materiály pro zdravotníky o následných službách
- Pokračovat v součinnosti s Komisí pro bezbariérovost

- Sledovat aktuální výzvy EU, využívat je, případně informovat poskytovatele o aktuálních možnostech Navýšení koeficientu pro sociální oblast z rozpočtu města a stanovení finančního podílu města v závislosti na počtu uživatelů ve městě Pardubice, stanovení pravidel pro poskytování dotací, strategie víceletého financování
- Zlepšit spolupráci města Pardubic a Pardubického kraje s cílem sjednocení administrativy – žádosti o dotace, sjednocení systému sběru informací – výkaznictví, včetně jednotné a jasné definice sbíraných dat (měřitelných jednotek), zajistit návaznost KP města na Střednědobý plán soc. služeb Pardubického kraje. Zajistit návaznost Komunitního plánu na Strategický plán města
- Průběžně monitorovat kapacity služeb v návaznosti na demografický vývoj, posílení potřebných služeb
- Posílit zaměstnávání osob se zdravotním postižením (např. ve státní správě) a podpořit zaměstnávání osob se ZP, zařadit sociální podnikání do plánu rozvoje města
- Vyčlenit a upravit byty na sociální, chráněné i nácvikové bydlení, bezbariérové byty

Cíle a opatření

Název Cíle:	1.1 Zvyšování samostatnosti a orientace v prostředí osob s tělesným, osob se smyslovým postižením a osob s chronickým onemocněním
Popis a zdůvodnění cíle:	Zajistit kontinuitu stávajících sociálních služeb
Opatření, které vedou k naplnění cíle:	1.1.1 Odborné sociální poradenství 1.1.2 Služby osobní asistence 1.1.3 Služby sociální rehabilitace 1.1.4 Raná péče 1.1.5 Sociálně aktivizační služby a neregistrované služby v oblasti volného času 1.1.6 Zaměstnávání a aktivní vyhledávání pracovních míst 1.1.7 Odlehčovací služby 1.1.8 Průvodcovské a předčitatelské služby 1.1.9 Komplex služeb pro osoby s postižením sluchu 1.1.10 Bezbariérovost

Název opatření:	1.1.1 Odborné sociální poradenství
Popis opatření:	Odborné sociální poradenství je poskytováno se zaměřením na jednotlivé druhy a typy zdravotního postižení, a to v oblasti sociálně právní, ekonomické, specifické (např. psychologické, rodinné, edukační, v sociální práci, při půjčování kompenzačních pomůcek apod.)
Předpokládané dopady opatření:	Zmírnění negativních následků vyplývajících ze zdravotního postižení, aktivizace osoby se zdravotním postižením, zlepšení kvality života, podpora sociální integrace a prevence sociální exkluze, zvyšování informovanosti a samostatnosti osoby se zdravotním postižením, informovanost rodinných příslušníků
Předpokládaný termín realizace:	Po dobu platnosti plánu
Charakter opatření:	Zachování služby
Předpokládané zdroje financování:	Strukturální fondy EU, MPSV, Pardubický kraj, Statutární město Pardubice, sponzoři, nadace

Přesahy do dalších oblastí:	Zdravotnictví, školství, sféra zaměstnanosti, bydlení, kultura, finanční sféra...
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	2000 uživatelů

Název opatření:	1.1.2 Služby osobní asistence
Popis opatření:	Osobní asistence je terénní služba poskytovaná v přirozeném prostředí osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Služba se poskytuje bez časového omezení a při činnostech, které osoba potřebuje. Asistenti musí mít příslušné vzdělání.
Předpokládané dopady:	Aktivizace osoby se zdravotním postižením, zvládání běžných úkonů péče, tj. pomoc o vlastní osobu, při osobní hygieně, zajištění stravy, zajištění chodu domácnosti, zajištění výchovných, vzdělávacích a aktivizačních činností, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, pomoc rodině osoby se zdravotním postižením, prevence ústavní péče, schopnost uplatňování práv a zájmů
Předpokládaný termín realizace:	Po dobu platnosti plánu
Charakter opatření:	Zachování služby
Předpokládané zdroje financování:	Strukturální fondy EU, MPSV, Pardubický kraj, Statutární město Pardubice, sponzoři, nadace, úhrady od uživatelů
Přesahy do dalších oblastí:	Zdravotnictví, školství, sféra zaměstnanosti, bydlení, kultura, finanční sféra...
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	100 uživatelů
Název opatření:	1.1.3 Služby sociální rehabilitace
Popis opatření:	Sociální rehabilitace je soubor specifických činností směřujících k dosažení samostatnosti, nezávislosti a soběstačnosti osob a to rozvojem jejich specifických schopností a dovedností, posilování návyků a nácvikem výkonu běžných pro samostatný život nezbytných činností alternativním způsobem. Poskytuje se formou terénních a ambulantních služeb. Programy působí celkově na rozvoj osobnosti a sociální orientaci osob se zdravotním postižením. Zachování stávajících vzdělávacích aktivit směřujících k uplatnění uživatelů soc. služeb na trhu práce, a rozšíření vzdělávacích okruhů.
Předpokládané dopady:	Udržet stávající spektrum služeb, dle finančních možností a poptávce potencionálních uživatelů. Všestranný rozvoj osobnosti jedince se zdravotním postižením, pomoc rodině. Posílení volných vlastností a vytvoření motivace pro pracovní rehabilitaci a pracovní uplatnění. Prezentace zákona č.384/2008 Sb., o komunikačních systémech neslyšících a hluchoslepých osob.

Předpokládaný termín realizace:	Po dobu platnosti plánu
Charakter opatření:	Zachování služby
Předpokládané zdroje financování:	Strukturální fondy EU, MPSV, Pardubický kraj, Statutární město Pardubice, sponzoři, nadace
Přesahy do dalších oblastí:	Zdravotnictví, školství, sféra zaměstnanosti, bydlení, kultura, finanční sféra...
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	200 uživatelů

Název opatření:	1.1.4 Raná péče
Popis opatření:	Raná péče je terénní služba, popřípadě doplněná ambulantní formou služby, služba poskytovaná dítěti a rodičům dítěte ve věku do 7 let, které je zdravotně postižené, nebo jehož vývoj je ohrožen v důsledku nepříznivého zdravotního stavu. Služba je zaměřena na podporu rodiny a podporu vývoje dítěte s ohledem na jeho specifické potřeby.
Předpokládané dopady:	Zmírnění negativních následků pro dítě i rodinu, podpora celkového motorického, senzorického, psychosociálního a kognitivního vývoje dítěte, aktivizace rodiny včetně využití všech jejích potencií, profesionální sociální opora při provázení rodiny, podpora sociálního začlenění a integrace rodiny i dítěte, prevence ústavní péče, prevence sociální exkluze. Zkvalitnění spolupráce jednotlivých poskytovatelů včetně spolupracujících a navazujících služeb.
Předpokládaný termín realizace:	Po dobu platnosti plánu
Charakter opatření:	Zachování služby
Předpokládané zdroje financování:	Strukturální fondy EU, MPSV, Pardubický kraj, Statutární město Pardubice, sponzoři, nadace
Přesahy do dalších oblastí:	Zdravotnictví, školství, sféra zaměstnanosti, bydlení, kultura, finanční sféra...
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	35 uživatelů (rodin dětí s tělesným, mentálním, smyslovým a kombinovaným postižením)

Název opatření:	1.1.5 Sociálně aktivizační služby a neregistrované služby v oblasti volného času
Popis opatření:	Sociálně aktivizační služby jsou služby terénní a ambulantní, které vedou k aktivizaci a podpoře osob se zdravotním postižením, jejich rodin a osob blízkých. Cílem je aktivní přístup osob se zdravotním postižením k životu a jejich integrace do společnosti. Osobám se zdravotním postižením bude umožněn přístup k systematickému a soustavnému prohlubování konkrétních dovedností,

	schopností a vědomostí na základě jejich poptávky.
Předpokládané dopady:	Aktivizace osob se zdravotním postižením, možnost sociální integrace a prevence sociální exkluze, realizace výchovných, vzdělávacích a aktivizačních činností od raného věku, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, pomoc rodině osoby se zdravotním postižením, prevence ústavní péče, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.
Předpokládaný termín realizace:	Po dobu platnosti plánu
Charakter opatření:	Zachování služby
Předpokládané zdroje financování:	Strukturální fondy EU, MPSV, Pardubický kraj, Statutární město Pardubice, sponzoři, nadace...
Přesahy do dalších oblastí:	Zdravotnictví, školství, sféra zaměstnanosti, bydlení, kultura, finanční sféra...
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	500 uživatelů

Název opatření:	1.1.6 Zaměstnávání a aktivní vyhledávání pracovních míst
Popis opatření:	Podpořit osoby se zdravotním postižením v produktivním věku uplatnit se na trhu práce, získat a udržet si místo za rovných podmínek.
Předpokládané dopady:	Snížení nezaměstnanosti osob se zdravotním postižením, vytvoření nových pracovních příležitostí, kultivace zaměstnavatelského sektoru vzhledem k osobám se zdravotním postižením. Snížení sociální a ekonomické závislosti, prevence ztráty pracovních schopností a dovedností, seberealizace, sebeuplatnění, možnost sociální integrace prostřednictvím pracovní rehabilitace.
Předpokládaný termín realizace:	Po dobu platnosti plánu
Charakter opatření:	Zachování služby
Předpokládané zdroje financování:	Strukturální fondy EU, MPSV, Pardubický kraj, Statutární město Pardubice, sponzoři, nadace
Přesahy do dalších oblastí:	Zdravotnictví, školství, sféra zaměstnanosti, bydlení, kultura, finanční sféra...
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	50 uživatelů

Název opatření:	1.1.7 Odlehčovací služby
Popis opatření:	Odlehčovací služby jsou terénní, ambulantní nebo pobytové služby poskytované osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, o které je jinak pečováno v jejich přirozeném sociálním prostředí; cílem služby je umožnit pečující fyzické osobě nezbytný odpočinek.
Předpokládané dopady:	Služby poskytující osobám dlouhodobě pečujícím o osoby se zdravotním postižením prostor pro nezbytný odpočinek, relaxaci a zajištění svých záležitostí. Poskytnutí opory a dostupnost okamžité pomoci při zvládnutí obtížné a krizové situace. Usnadnění/ulehčení pobytu v domácím prostředí.
Předpokládaný termín realizace:	Po dobu platnosti plánu
Charakter opatření:	Rozvoj služby
Předpokládané zdroje financování:	Strukturální fondy EU, MPSV, Pardubický kraj, Statutární město Pardubice, sponzoři, nadace, úhrady od uživatelů
Přesahy do dalších oblastí:	Zdravotnictví, školství, sféra zaměstnanosti, bydlení, kultura, finanční sféra.
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	150 uživatelů

Název opatření:	1.1.8 Průvodcovské a předčitatelské služby
Popis opatření:	Průvodcovské a předčitatelské služby jsou terénní nebo ambulantní služby poskytované osobám, jejichž schopnosti jsou sníženy v důsledku zdravotního postižení v oblasti orientace v prostoru nebo komunikace a napomáhají jim osobně si vyřídit vlastní záležitosti.
Předpokládané dopady:	Zmírnění problémů nevidomých a slabozrakých lidí v samostatné orientaci a informačním deficitu, čímž dojde ke zkvalitnění života lidí s tímto handicapem. Zprostředkování kontaktů se společenským prostředím pro osoby se zrakovým postižením, společenská integrace a prevence sociální exkluze, pomoc při uplatňování jejich práv.
Předpokládaný termín realizace:	Po dobu platnosti plánu
Charakter opatření:	Zachování služby
Předpokládané zdroje financování:	Strukturální fondy EU, MPSV, Pardubický kraj, Statutární město Pardubice, sponzoři, nadace, úhrady od uživatelů
Přesahy do dalších oblastí:	Zdravotnictví, školství, sféra zaměstnanosti, bydlení, kultura, finanční sféra.

Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	20 uživatelů
---	--------------

Název opatření:	1.1.9 Komplex služeb pro osoby s postižením sluchu
Popis opatření:	Zajištění tlumočnictví, základního a odborného poradenství, poskytování a servis kompenzačních pomůcek, instalace signalizačních zařízení v domácnostech i ve veřejných budovách, podpora svépomocných skupin osob s postižením sluchu
Předpokládané dopady:	Podporovat tlumočení pro osoby s postižením sluchu, společenská integrace a prevence sociální exkluze dané cílové skupiny, pomoc při uplatňování jejich práv, obstarávání osobních záležitostí. Osoby neslyšící, nedoslýchavé nebo ohluchlé musí mít možnost komunikace ve znakovém jazyce, použití tlumočnicka během komunikace s veřejností anebo novou službu „simultánní přepis mluvené řeči při veřejných jednáních, setkávání svépomocných skupin osob s postižením sluchu apod.
Předpokládaný termín realizace:	Po dobu platnosti plánu
Charakter opatření:	Rozvoj služby
Předpokládané zdroje financování:	EU, MPSV, Pardubický kraj, Statutární město Pardubice, sponzoři, nadace, úhrady od uživatelů
Přesahy do dalších oblastí:	Zdravotnictví, školství, sféra zaměstnanosti, bydlení, kultura, finanční sféra...
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	900 uživatelů

Název opatření:	1.1.10 Bezbariérovost
Popis opatření:	Podpora a konzultace aktivit směřujících k odstranění bariér v Pardubicích v součinnosti s Komisí pro bezbariérovost MMP.
Předpokládané dopady:	Prevence vzniku architektonických a informačních bariér pro osoby se zdravotním postižením a odstraňování bariér již existujících.
Předpokládaný termín realizace:	Po dobu platnosti plánu
Charakter opatření:	Rozvoj služby
Předpokládané zdroje financování:	Statutární město Pardubice, Ministerstvo pro místní rozvoj, Pardubický kraj, sponzoři, nadace aj.
Přesahy do dalších oblastí:	Zdravotnictví, školství, sféra zaměstnanosti, bydlení, kultura, finanční sféra.
Předpokládané výstupy:	Bezbariérové město Pardubice

5.3 P2 Cizinci, národnostní a etnické menšiny

Fotografii dodal Most pro lidská práva, o.s.

Popis cílové skupiny:

- a) osoby, které se hlásí k určité národnostní nebo etnické menšině nebo jsou za její příslušníky okolím považovány
- b) osoby žijící na území ČR, které nejsou občany ČR, tj. osoby s povoleným dlouho-dobým pobytem v ČR a lidé žádající v ČR o azyl

Seznam organizací pracovní skupiny:

Vedoucí skupiny: Mgr. Zita Kudrnová

Organizace
Most pro lidská práva, o. s.
Magistrát města Pardubic – odbor sociálních věcí

Odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR
Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra ČR (Centrum na podporu integrace cizinců v PK)
Úřad práce ČR - Pardubice
Pardubická krajská nemocnice, a. s.
Policie České republiky
Romodrom, o. s.
Krajský úřad Pardubického kraje
SKP-CENTRUM, o.p.s.

SWOT analýza 2. pracovní skupiny komunitního plánování

Název pracovní skupiny: Cizinci, národnostní a etnické menšiny

Moderátor: Mgr. Zita Kudrnová

Zapisovatel: Mgr. Zita Kudrnová

Matice SWOT analýzy:

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Široké spektrum nabídky sociálních služeb pro cílové skupiny	Začleňování dětí migrantů do školského systému – nekonceptnost
Návaznost služeb (provázanost)	Nemožnost dlouhodobého plánování služeb
Znalost terénu, lokalit	Zpětná vazba města ke komunitnímu plánování
Dlouhodobá zkušenost práce s cílovými skupinami	Nedostatečná podpora vytváření pracovních míst pro cílovou skupinu etnické menšiny
	Neúčast cílových skupin na pracovních skupinách
	Síť návazných služeb na sociální služby
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
Zájem samosprávy o řešení v sociálně vyloučených lokalitách	Nestabilita poskytovatelů sociálních služeb
Informování v Radničním zpravodaji o dění z pracovních skupin	Nedostatečné systémové propojení sociálních služeb a institucí (<i>zástupce UP</i>)
Provázaná síť organizací pracujících s cílovými skupinami na celorepublikové úrovni, např. Konsorcium nevládních organizací pracujících s migranty v ČR	Nedostatečná podpora kraje a měst (<i>finanční a zapojení politiků</i>)
Možnost vzdělávání členů pracovních skupin	Zpřísňující se podmínky pracovní a pobytové (legislativa) pro migranty
Podpora měst (kraje) (<i>ekonomická</i>)	„Klientelismus“ neustupuje u cílové skupiny cizinci

Komentář k matici a doporučení pro zadavatele:

SWOT analýza vznikla na dvou jednáních koordinační skupiny v září a říjnu 2012. Reflektuje aktuální stav procesu komunitního plánování v Pardubicích pro cílovou skupinu Cizinci a etnické menšiny. Analýzu zpracovali členové pracovní skupiny s vedoucí pracovních skupin. Jako konzultantka se podílela i koordinátorka komunitního plánování.

Oblasti pro rozvoj (zlepšení)

Mezi nejsilnější stránky, které se týkají cílových skupin cizinci a etnické menšiny, patří **široké spektrum nabídky sociálních služeb, návaznost (provázanost) služeb, dlouhodobá zkušenost práce s cílovými skupinami a znalost terénu a lokalit** poskytovatelů sociálních služeb. Poskytovatelé sociálních služeb působících na území města Pardubic na základě dlouhodobé práce s cílovými skupinami a na základě znalosti specifik obou cílových skupin vytvořili síť služeb, která hraje velmi důležitou a nezanedbatelnou roli na poli sociálních služeb. Organizace pracující s cizinci a etnickými menšinami nepůsobí většinou jen na území krajského města, ale na území celého Pardubického kraje. Vzhledem ke zkušenostem s cílovými skupinami a odbornosti v dané problematice vidí pracovní skupina příležitosti pro město Pardubice v následujících oblastech:

Zájem samospráv o dění v sociálně vyloučených lokalitách.

Členové pracovní skupiny vidí velký potenciál ve spolupráci s jednotlivými samosprávami v místech, kde jsou sociálně vyloučené lokality, nebo v místech s vyšší koncentrací cílových skupin. Existují příklady dobré praxe, kde spolupráce zástupců samospráv a poskytovatelů sociálních služeb funguje velmi dobře (např. město Pardubice, Česká Třebová). Město Pardubice jako statutární město může aktivně propagovat spolupráci u menších obcí.

Informování v Radničním zpravodaji o dění z pracovních skupin.

Jedná se o příležitost, která dosud nebyla téměř využita. Vzhledem k tomu, že Radniční zpravodaj je velmi čtené periodikum, vidí členové pracovní skupiny značnou příležitost v možnostech informování veřejnosti o aktivitách a službách jednotlivých poskytovatelů a institucí, které se zabývají problematikou obou cílových skupin, a v uplatnění výstupů pracovních skupin. Oslovení veřejnosti a pozitivní ovlivňování veřejného mínění v době vzrůstající eskalace xenofobie a rasismu v ČR je nutností. Pracovní skupina doporučuje ve zpravodaji dát prostor pro články a informace, které se netýkají jen kulturních a zábavných akcí.

Provázaná síť organizací pracujících s cílovými skupinami na celorepublikové úrovni, např. Konsorcium nevládních organizací pracujících s migranty v ČR.

V návaznosti na silné stránky doporučuje pracovní skupina podporovat poskytovatele a organizace v aktivní účasti ve specializovaných sítích. Zapojením organizace získají nové zkušenosti, aktuální informace o dění v jiných místech ČR, mohou šířit příklady dobré praxe apod. Organizace zapojené takto v různých sítích mají větší možnost se zviditelnit a upozornit na problematiku cílových skupin na veřejnosti a u politické reprezentace.

Podpora síťování ad 3 a větší informovanost veřejnosti ad 2 může ovlivnit pozitivně i slabé stránky - zejména neúčast cílových skupin na pracovních skupinách. Zástupci cílových skupin by mohli rozšířit spektrum členů, vnést vlastní pohled na problematiku a spolupodílet se na komunitním plánování. Ne být jen uživatelem jeho výstupů.

Podpora měst (kraje)ekonomická

Stejně tak vidí členové pracovní skupiny příležitost v možnosti řešení slabé stránky nekoncepčnost v začleňování dětí migrantů do školského systému. Podpora existuje jen na úrovni měst (a to jen město Pardubice, kurzy češtiny pro děti na základních školách, podpora NNO pracujících s dětmi migrantů). Podpora ze strany kraje je omezena jen na zákonnou povinnost, a to financování kurzu češtiny na ZŠ v jednotlivých okresech (rozsah 70 hodin na dítě). Nedostatečná metodická podpora škol a institucí. Malá finanční podpora.

Dát opět větší prostor v Radničním zpravodaji. Nízká informovanost veřejnosti o problematice dětí migrantů a překážkách, které musí překonat při zapojení do české společnosti.

Doporučujeme větší propagaci příkladů dobré praxe ve městě Pardubice (viz výše) směrem k veřejnosti. Jako největší příležitost vidíme možnost změny na straně kraje s pomocí města Pardubice, které může jako respektovaná samospráva prosadit příklady své dobré praxe na úrovni kraje.

Nutno řešit (řešení rizik a problémů)

Největším rizikem je nestabilita poskytovatelů sociálních služeb – omezení finančních prostředků, problematický systém financování (není možnost víceletého financování).

Nedostatečné systémové propojení sociálních služeb a institucí (např. chybí zástupce úřadu práce na komunitním plánování). Neméně důležitou hrozbou je nedostatečná podpora kraje a měst (finanční a zapojení politiků). Jedná se zejména o podporu z hlediska dlouhodobé udržitelnosti - plánování sociálních služeb poskytovateli a v zastoupení organizací ve střednědobém plánování, udržitelnost projektů a čerpání evropských dotací.

Tyto hrozby silně ovlivňují slabé stránky a snižují tak možnost jejich řešení.

Nestabilita poskytovatelů sociálních služeb a nedostatečná finanční podpora kraje a měst

Doporučujeme zabývat se systémovým řešením financování poskytovatelů sociálních služeb. Prosazování víceletého financování. Větší propojenost v plánování financování služeb mezi obcemi a krajem.

Zapojení politické reprezentace do dění v sociálních oblastech a v komunitním plánování.

Zájem města na znovuzapojení poskytovatelů do střednědobého plánování kraje. Aktivní spolupráce zástupce města, který předává informace na úroveň kraje a který se účastní střednědobého plánování, s poskytovateli a pracovními skupinami komunitního plánování.

Nedostatečné systémové propojení sociálních služeb a institucí

Pracovní skupina se snaží dlouhodobě řešit nízký zájem institucí o komunitní plánování oslovováním jejich zástupců. Výsledek je velmi zanedbatelný. Viditelnou zpětnou vazbou města na komunitní plánování by mohl vzrůst zájem o zapojení, což by mohlo mít v dlouhodobém horizontu vliv na pozitivní změnu na vybudování systému spolupracujících organizací poskytujících sociální služby a institucí.

Cíle a opatření

Název cíle	2.1 Terénní práce v sociálně vyloučených romských lokalitách a romských rodinách ohrožených sociálním vyloučením.
Popis a zdůvodnění cíle	<p>Terénní sociální pracovníci vyhledávají potenciální uživatele sociálních služeb v jejich přirozeném prostředí. Tento způsob práce umožňuje kontakt s lidmi, kteří z různých důvodů institucionální pomoc nevyhledávají. Návštěvy v domácnostech uživatelů v rámci práce v přirozeném prostředí poskytují příležitost ke spolupráci s celou rodinou a širším společenstvím.</p> <p>Hlavním cílem spolupráce terénního pracovníka a uživatele je:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prevence sociálního vyloučení a jeho prohlubování • Prevence sociálně rizikových jevů • Prevence zadluženosti • Sociální začleňování; zmírňování nerovností, včetně nerovného přístupu ke službám, vzdělávání, bydlení aj.; pomoc klientům • Získávat/znovu nabývat sociální kompetence a předávat informace <p>Je nutné se zaměřit na udržení stávajících služeb a jejich rozvoj v kontextu aktuálních zakázek cílové skupiny.</p>
Opatření, která vedou k naplnění cíle	2.1.1 Optimalizace, zachování a rozvoj terénní sociální práce

Název opatření	2. 1. 1. Optimalizace, zachování a rozvoj terénní sociální práce
Popis opatření	Na území Pardubic působí v současné době tři terénní pracovníci a romský poradce. Tento stav se jeví dostačující vzhledem k aktuální situaci a potřebám cílové skupiny. Je však nezbytné průběžně reflektovat nové potřeby, situace a problémy cílové skupiny a tomu přizpůsobovat počet terénních sociálních pracovníků na území města.
Předpokládané dopady	<p>Prevence sociálního vyloučení a jeho prohlubování</p> <p>Prevence sociálně rizikových jevů</p> <p>Sociální začleňování</p> <p>Mírnění negativních důsledků a rizik životních situací klientů, včetně jejich dopadu na společnost</p> <p>Zvýšení schopnosti zajištění zaměstnání</p>
Předpokládaný termín realizace	Po celou dobu realizace KP
Charakter opatření	Zachování, rozvoj služby
Předpokládané zdroje financování	Úřad vlády, Pardubický kraj, Statutární město Pardubice, strukturální fondy EU
Přesahy do dalších oblastí	Zaměstnanost, školství, zdravotnictví, právo
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Počet uživatelů: 120 /1 terénní pracovník

Název cíle	2.2 Zachování poradenských služeb pro cizince
Popis a zdůvodnění cíle	Na území města Pardubice je cca 5 500 cizinců z celkového počtu 11 500 cizinců žijících na území Pardubického kraje. Zájmem těchto lidí je legálně pobývat a pracovat v ČR. V souvislosti s jejich pobytem na našem území musí řešit otázku bytovou, sociální, pracovní, legislativní a v poslední době oblast vzdělávání (nostrifikace, integrace dětí do školských zařízení). Cílem je zvýšit povědomí cizinců o existenci stávajících poradenských středisek a návazné sítě služeb.
Opatření, která vedou k naplnění cíle	2.2.1 Poradenství pro cizince

Název opatření	2.2.1 Poradenství pro cizince
Popis opatření	Služba je zaměřena na cizince z tzv. třetích zemí s legálním pobytem v ČR, občany EU i nelegální migranty Hlavními oblastmi podpory jsou: Řešení legálního pobytového rámce Pomoc při hledání bydlení a práce Oblast sociálního a zdravotního zabezpečení Právní poradenství Pomoc při získávání jazykové kompetence Pomoc při nostrifikaci dosaženého vzdělání Pomoc při integraci dětí do škol a školských zařízení Získání českého občanství Informační servis týkající se rodinného práva Motivování a praktická pomoc uživateli s vysokoškolským nebo odborným vzděláním uplatnit se na pracovním trhu dle jejich kvalifikace a další
Předpokládané dopady	Zlepšení sociální situace Omezení rizika sociálního vyloučení Lepší začlenění do společnosti Obsazování vysoce kvalifikovaných profesí Předcházení diskriminačních jevů
Předpokládaný termín realizace	Po celou dobu realizace KP
Charakter opatření	Zachování, rozvoj služby
Předpokládané zdroje financování	MPSV, Pardubický kraj, Statutární město Pardubice, Správa uprchlických zařízení MV ČR, Evropský integrační fond, MV ČR, Evropský sociální fond OP LZZ, nadace, příp. další
Přesahy do dalších oblastí	Bydlení, zdravotní a sociální zabezpečení, právo, zaměstnanost, školství
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Počet intervencí: 2000 Počet kontaktů: 3500 Počet uživatelů: 1200

Název cíle	2.3 Aktivní náplň volného času
Popis a zdůvodnění cíle	Nabídnout dětem, mládeži i dospělým lidem z cílové skupiny škálu volnočasových aktivit. Cílem je přispět k aktivnímu a smysluplnému trávení volného času a propojit volnočasové aktivity majority s aktivitami romské menšiny a cizinců
Opatření, která vedou k naplnění cíle	2.3.1 Podpora a rozvoj volnočasových aktivit pro romské děti a mládež a cizince, zachování nízkoprahových služeb 2.3.2 Propojování volnočasových (kulturních a sportovních) aktivit majority s romskou menšinou a cizinci

Název opatření	2.3.1 Podpora a rozvoj volnočasových aktivit pro romské děti a mládež a cizince, zachování nízkoprahových služeb
Popis opatření	Zachování zájmových, sportovních a vzdělávacích kroužků s ohledem na potřeby a zájem cílové skupiny. Pracovní skupina bude iniciovat vznik nových zájmových aktivit pro romské děti a mládež, příp. děti cizince a bude hledat realizátory těchto aktivit, s prioritou vzdělávacích volnočasových programů. Zapojení dobrovolníků Pozn: Nízkoprahové služby pro mládež řeší pracovní skupina Rodiny s dětmi a mládež
Předpokládané dopady	Větší zájem o tyto aktivity u cílové skupiny

	Zvýšení počtu uživatelů, kteří smysluplně tráví volný čas Posílení kompetencí pro úspěšné zvládnutí školní docházky Prolamování strachu z cizinců v jednotlivých lokalitách města Pardubic. Jedná se o formu seznamování s cizinci a předcházení předsudků vůči nim Posílení rozvoje občanské společnosti Podpora projektů na seznamování rodin cizinců a majority
Předpokládaný termín realizace	Po celou dobu realizace KP
Charakter opatření	Zachování služby
Předpokládané zdroje financování	MŠMT, MPSV, strukturální fondy EU, Pardubický kraj, Statutární město Pardubice
Přesahy do dalších oblastí	Školství, kultura, sport
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Počet uživatelů: 250

Název opatření	2.3.2 Propojování volnočasových (kulturních a sportovních) aktivit majority s romskou menšinou a cizinci
Popis opatření	Aktivity: festivaly, přednášky, sportovní klání, hudební produkce, přehlídky souborů (tanečních a dalších) apod. Každoroční jednodenní festival seznamující širokou veřejnost s Romy a cizinci žijícími v našem městě. Podpora projektů na seznamování rodin cizinců s jejich bezprostředním okolím. Aktivity pro cílovou skupinu a veřejnost.
Předpokládané dopady	Prolamování strachu z cizinců - sousedů v jednotlivých lokalitách města Pardubic. Jedná se o formu seznamování s cizinci a předcházení předsudků vůči nim. Prolamování nedůvěry a předsudků vůči Romům. Posílení rozvoje občanské společnosti.
Předpokládaný termín realizace	Po celou dobu realizace KP
Charakter opatření	Zachování služby
Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice, sponzoři, Správa uprchlických zařízení MV ČR, Evropský integrační fond, Evropská komise a další
Přesahy do dalších oblastí	Školství, kultura, sport
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	multikulturní akce 20 přednášek

Název cíle	2.4 Podpora bydlení
Popis a zdůvodnění cíle	Na území města Pardubic se nachází několik lokalit s vysokou koncentrací romských rodin (sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených). Jedná se o lokality s nižším standardem bydlení. Bydlení v nájmu na dobu určitou v obecním či soukromém bytě o v azylových domech, městských či komerčních ubytovnách či tzv. ubytovně pro neplatiče. Obyvatelé sociálně vyloučených lokalit mají obecně velmi malé šance odstěhovat se mimo tyto lokality.
Opatření, která vedou k naplnění cíle	2.4.1 Systém podpory samostatného bydlení 2.4.2 Systém prevence, pravidelné kontroly a snižování zadlužení 2.4.3 Rozvoj koncepce sociálního bydlení na území města

Název opatření	2.4.1 Systém podpory samostatného bydlení
Popis opatření	<p>Pracovní skupina bude i nadále analyzovat stávající situaci v oblasti bydlení a bude hledat způsoby řešení bytové problematiky na území města Pardubic s ohledem na potřeby cílové skupiny.</p> <p>Romský poradce bude ve spolupráci s terénními pracovníky, odborem majetku a investic města a Bytovou komisí města Pardubic doporučovat vybrané rodiny do Programu podpory samostatného bydlení.</p> <p>Terénní pracovníci budou intenzivně spolupracovat s rodinami zařazenými do PPSB.</p> <p>Pracovní skupina a terénní pracovníci budou jednat s realitními kanceláři a pronajímateli bytu o pronájmu bytů cílové skupině.</p>
Předpokládané dopady	<p>Komplexní řešení bytové problematiky a zabránění rozšiřování sociálně vyloučených lokalit.</p> <p>Spolupráce všech kompetentních osob a institucí při řešení bytové problematiky.</p>
Předpokládaný termín realizace	Po celou dobu realizace KP
Charakter opatření	Zachování služby
Předpokládané zdroje financování	Nejsou vyžadovány
Přesahy do dalších oblastí	Bydlení, dluhová problematika, právo, místní správa, soukromý sektor
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	<p>Analýza stávající situace v oblasti bydlení (2012 - 2013/14)</p> <p>Systém podpory samostatného bydlení (2012 - 2014)</p>

Název opatření	2.4.2 Systém prevence, pravidelné kontroly a snižování zadlužení
Popis opatření	Pracovní skupina bude vyjednávat s odborem správy obecního majetku, vlastníky domů/bytů, realitními kanceláři a dodavatelskými subjekty (voda, teplo, el. energie, plyn apod.) o spolupráci v oblasti neplacení nájmů a poplatků za služby.
Předpokládané dopady	<p>Snižování zadlužení</p> <p>Minimalizace sociálního vyloučení z ekonomických důvodů</p> <p>Bude vytvořen systém prevence zadlužování</p>
Předpokládaný termín realizace	Po celou dobu realizace KP
Charakter opatření	Rozvoj služby
Předpokládané zdroje financování	Nejsou vyžadovány
Přesahy do dalších oblastí	Bydlení, právo, dluhová problematika
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Systém prevence zadlužování Statutárního města Pardubice

Název opatření	2.4.3 Rozvoj koncepce sociálního bydlení na území města
Popis opatření	<p>V návaznosti na směrnici č. 22/2012 (Pravidla pro nájem bytu v majetku obce), dle které se posuzují byty poskytované v nepříznivé situaci sociální, životní, spojené se ztrátou bydlení nebo s nevyhovujícím bydlením, budou terénní pracovníci řešit sociální situaci cílových skupin a osob a budou úzce spolupracovat s příslušnými odbory magistrátu. Pracovní skupina se bude zapojovat do koncepční činnosti v rámci tohoto opatření dle svých možností na základě spolupráce se zadavatelem.</p>
Předpokládané dopady	<p>Minimalizace sociálního vyloučení</p> <p>Zvýšení kvality života nízkopříjmových rodin</p>
Předpokládaný termín	Po celou dobu realizace KP

realizace	
Charakter opatření	Zachování, rozvoj služby
Předpokládané zdroje financování	bytový fond města, MMR
Přesahy do dalších oblastí	Bydlení, zaměstnanost, dluhová problematika
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Výstupy nelze v současné době stanovit. Ukazatel: počet zapojených rodin (využité byty)

Název cíle	2.5 Vzdělávání
Popis a zdůvodnění cíle	Oblast vzdělávání je klíčovou oblastí ve snaze o změnu společenské pozice cílové skupiny cizinci, národnostní a etnické menšiny. Důležitým prvkem v procesu vzdělání je asistent pedagoga, který: <ul style="list-style-type: none"> • V souladu s pokyny pedagoga pomáhá žákům s aklimatizací a usnadňuje komunikaci pedagoga s žáky a jejich rodiči. • Ve spolupráci s pedagogem přispívá k vytvoření dobrých vztahů mezi žáky ze sociokulturně znevýhodněného prostředí a jejich spolužáky.
Opatření, která vedou k naplnění cíle	2.5.1 Zachování a rozvíjení aktivit pedagogických asistentů pro děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí na mateřských a základních školách 2.5.2 Podpora integračních kurzů pro cizince

Název opatření	2.5.1 Zachování a rozvíjení aktivit pedagogických asistentů pro děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí na mateřských a základních školách
Popis opatření	Zachování, příp. zřízení míst asistenta pedagoga na vybraných školách na základě konzultací s řediteli a výchovnými poradci a potřeb cílových skupin (děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí včetně dětí cizinců).
Předpokládané dopady	Začlenění sociokulturně znevýhodněných dětí do kolektivu. Snazší přechod na základní školu. Větší schopnost dětí absolvovat první třídu v základní škole. Posílení znalosti českého jazyka, odstraňování bariér pro zvládnutí školní docházky. Motivace rodin pro spolupráci s mateřskými a základními školami. Systém začleňování dětí cizinců do systému povinné školní docházky.
Předpokládaný termín realizace	Po celou dobu realizace KP
Charakter opatření	Zachování, rozvoj služby
Předpokládané zdroje financování	MŠMT, Úřad práce; strukturální fondy EU; EU školám (dotační program pro základní školy), Statutární město Pardubice
Přesahy do dalších oblastí	Školství, zaměstnanost
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Min. 6 asistentů

Název opatření	2.5.2 Podpora integračních kurzů pro cizince
Popis opatření	Znalost českého jazyka a orientace cizince ve společnosti jsou klíčové předpoklady (další jsou ekonomická soběstačnost cizince a vztahy cizince s členy majoritní společnosti) pro úspěšnou integraci do české společnosti. K naplňování slouží zejména: Výuka českého jazyka a počítačové gramotnosti Tematické semináře a kurzy sociokulturních kompetencí
Předpokládané dopady	Snazší zapojení do majoritní společnosti Větší samostatnost Předcházení vytváření izolovaného prostředí a uzavřených komunit
Předpokládaný termín	Po celou dobu realizace KP

realizace	
Charakter opatření	Zachování služby
Předpokládané zdroje financování	Pardubický kraj, Statutární město Pardubice, Evropský integrační fond, Správa uprchlických zařízení MV ČR, Evropský sociální fond OP LZZ, nadace aj.
Přesahy do dalších oblastí	Školství, zaměstnanost
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Počet účastníků jazykových kurzů: 450 - (45 kurzů) Počet účastníků počítačových kurzů: 40 - (4 kurzů) Počet účastníků tematických seminářů: 200 - (20 seminářů/kurzů)

Název cíle	2.6 Rozvoj zaměstnanosti romského etnika
Popis a zdůvodnění cíle	Integrace na trh práce je klíčovým předpokladem sociálního začleňování cílové skupiny. Mladí lidé z řad romského etnika se velmi často po ukončení povinné školní docházky evidují na úřadech práce a dále se nevzdělávají. Problémem je získat (z důvodu nízké kvalifikace, nedostatečných pracovních návyků aj.) a trvale udržet zaměstnání.
Opatření, která vedou k naplnění cíle	2.6.1 Podpora sociálního podnikání 2.6.2 Rozvoj aktivit podporujících vyšší zaměstnanost Romů (vznik trénink. Míst) Zaměstnávání v městských firmách 2.6.3 Zaměstnávání cílové skupiny v rámci veřejných zakázek podle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách

Název opatření	2.6.1 Podpora sociálního podnikání
Popis opatření	Sociální podnikání jsou podnikatelské aktivity sociálních firem a společností sledující vedle zisku zejména dosažení sociálních cílů. Cílem sociálních firem je zaměstnávání občanů znevýhodněných na pracovním trhu. Sociální podnikání: Vytváří pracovní příležitosti pro osoby znevýhodněné (sociálně vyloučené). Reinvestuje část zisku do dalšího rozvoje sociálního podniku. Naplnuje veřejně prospěšný cíl stanovený v základacích dokumentech. Zvyšuje uplatnitelnost na trhu práce.
Předpokládané dopady	Vznik sociálních firem a podniků zaměstnávajících cílovou skupinu na území města Zvýšení zaměstnanosti v řadách cílové skupiny Zvýšení další uplatnitelnosti na trhu práce u osob z řad cílové skupiny
Předpokládaný termín realizace	Po celou dobu realizace KP
Charakter opatření	Vznik nové služby
Předpokládané zdroje financování	Strukturální fondy EU (programy OP LZZ, IOP)
Přesahy do dalších oblastí	Zaměstnanost, bydlení, dluhová problematika
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Nelze specifikovat

Název opatření	2.6.2 Rozvoj aktivit podporující vyšší zaměstnanost Romů – vznik tréninkových pracovních pozic v městských firmách
Popis opatření	V rámci firem, kde je město Pardubice 100% vlastníkem, vytvoření pracovních pozic, které by byly určeny zejména pro cílovou skupinu 18 – 25 let, u které je riziko, že nevzniknou-li včas potřebné pracovní návyky, dojde ke vzniku dalších bariér při uplatnění na trhu práce.
Předpokládané dopady	Prevence sociálního vyloučení a jeho prohlubování Prevence sociálně rizikových jevů Sociální začleňování Mírnění negativních důsledků a rizik životních situací klientů, včetně jejich dopadu na společnost Zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce
Předpokládaný termín realizace	Po celou dobu realizace KP
Charakter opatření	Nová služba
Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice, Služby města Pardubic, Dopravní podnik města Pardubic
Přesahy do dalších oblastí	Zaměstnanost, školství, zdravotnictví, právo
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Nelze specifikovat, uživatelem služby je každý, kdo uzavře písemnou smlouvu se zaměstnavatelem. Počet uzavřených pracovních smluv

Název opatření	2.6.3 Zaměstnávání cílové skupiny v rámci veřejných zakázek podle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách
Popis opatření	V rámci veřejných zakázek města Pardubic a zákona a zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách lze vyspecifikovat podmínky, které zaručí zaměstnání dlouhodobě nezaměstnaných osob. Tuto podmínku lze včlenit do zadávací dokumentace veřejné zakázky: „Zadavatel může v zadávacích podmínkách uvést též požadavky týkající se zvláštních podmínek na plnění veřejné zakázky, a to zejména v sociální oblasti, v oblasti zaměstnanosti nebo v oblasti životního prostředí.“
Předpokládané dopady	Prevence sociálního vyloučení a jeho prohlubování Prevence sociálně rizikových jevů Sociální začleňování Mírnění negativních důsledků a rizik životních situací klientů, včetně jejich dopadu na společnost Zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce
Předpokládaný termín realizace	Po celou dobu realizace Komunitního Plánu
Charakter opatření	Nová služba
Předpokládané zdroje financování	Soukromé subjekty, firmy, Statutární město Pardubice
Přesahy do dalších oblastí	Zaměstnanost, školství, zdravotnictví, právo
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Zvýšení zaměstnanosti osob z řad cílové skupiny. Předpokladem je zaměstnání 5% osob z řad cílové skupiny na VZ vypsaných městem.

5.4 P3 Osoby ohrožené sociálním vyloučením a v obtížné životní situaci

Popis cílové skupiny:

Pojem obtížná životní situace zahrnuje nejširší škálu osob a jejich problémů a nelze ho zcela přesně vymezit. Pro potřeby komunitního plánování byly do cílové skupiny zahrnuty zejména tyto osoby:

- a) osoby bez přístřeší
- b) lidé ohrožení drogou nebo jinou závislostí
- c) lidé dlouhodobě nezaměstnaní
- d) osoby ve výkonu trestu nebo vracející se z výkonu trestu
- e) oběti domácího násilí
- f) oběti trestných činů
- g) lidé v krizi nebo jiné obtížné situaci
- h) osoby opouštějící zařízení ústavní péče a náhradní rodinné péče

Pro doplnění je třeba tento výčet rozšířit o rizikové faktory, které mají vliv na potencionální zařazení osoby do cílové skupiny. Jedná se zejména o:

- a) rodinnou krizi
- b) poruchu osobnosti, duševní poruchu
- c) nepříznivý zdravotní stav
- d) vysoký věk
- e) život v rizikové komunitě nebo prostředí
- f) jiná krize či blíže nespecifikovaná obtížná situace

V souvislosti s možnými změnami v legislativě může dojít k nárůstu propuštěných osob z důvodu změny podmínek podmíněného propuštění z výkonu trestu (Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony).

Seznam organizací pracovní skupiny:

Vedoucí skupiny: Mgr. Jan Mandys, Ph.D.

Organizace
Ambulantní centrum o. s. Laxus (zastupuje celou organizaci)
Bílý kruh bezpečí, o.s.
Magistrát města Pardubic – odbor sociálních věcí
Most pro lidská práva, o.s.
Občanská poradna Pardubice, o.s
Občanské sdružení POMOCNÍK v akci
Pardubická krajská nemocnice, a. s.
Probační a mediační služba ČR, Pardubice
Romodrom, o.s. (Vězeňský program Pardubice)
SKP–CENTRUM, o.p.s.

SWOT analýza 3. pracovní skupiny komunitního plánování

Název pracovní skupiny: Osoby ohrožené sociálním vyloučením a v obtížné životní situaci

Moderátor: Mgr. Jan Mandys, Ph.D.

Zapisovatel: Mgr. Jan Mandys, Ph.D.

Matice SWOT analýzy:

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Existence sítě sociálních služeb	Neexistence návazného bydlení pro osoby bez domova (není kam posílat osoby ze služeb)
Terénní služby	Spolupráce s úřadem práce (oddělení nepojistných sociálních dávek)
Odbornost pracovníků	Překrývání služeb pracujících se stejnou cílovou skupinou
Existence krizové pomoci	Sociální firma

Funkční systém zachycování cílové skupiny v sociální síti	---
Funkční skupina KP – zástupci všech organizací	---
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
Propracovaný a návazný systém služeb	Přibývá seniorů bez domova a invalidních důchodců (bez finančních prostředků)
Sociální lůžko v domově pro seniory nebo v domově s pečovatelskou službou včetně absence sociálních lůžek ve zdravotnických zařízeních	Zadluženost osob (všechny věkové kategorie - zadluženým se nevyplatí pracovat)
Prevence bezdomovectví (sociálně dostupné bydlení, monitoring rizikových osob – terénní služba, spolupráce s Policií ČR a Městskou policií Pardubice)	Neexistence ordinace praktického lékaře pro cílovou skupinu (nárůst infekčních nemocí)
Zefektivnění síťování (případové konference)	Zánik sociálních služeb z důvodu nejasného a nestabilního financování
Vznik sociální služby pro rodinu bez domova	Nevyhovující technický stav budov, které jsou v majetku města
Potravinová banka	Omezení zimního nočního provozu nízkoprahových služeb pro osoby bez domova z důvodu změny prostor, kde jsou služby poskytovány

Komentář k matici a doporučení pro zadavatele:

Poslední tři roky dochází k markantnímu nárůstu seniorů bez domova a invalidních důchodců (bez finančních prostředků, bez nároku na ně). Zatímco před pěti lety můžeme hovořit o cca 1 až 2 osob ročně. Pracovní skupina odhaduje minimálně 20 osob za rok s tímto problémem. Tyto osoby jsou jak uživateli sociálních služeb, tak se zejména vyskytují ve zdravotnických zařízeních (zejm. LDN, psychiatrická oddělení), osoby vracející se z výkonu trestu odnětí svobody, objevují se i telefonické dotazy z domácností. V konečném důsledku může být toto číslo mnohonásobně vyšší. Se změnami podmínek pro propuštění osob z výkonu trestu odnětí svobody může dojít k dalšímu nárůstu osob bez domova. Počty nelze odhadovat.

Za klíčový problém pak můžeme považovat zadluženost prakticky všech osob z cílové skupiny. Díky tomu můžeme očekávat i v dalších letech nárůst osob bez finančních prostředků a jakéhokoliv nároku na ně. Sociální síť na tuto situaci není optimálně nastavena. Pokud jsou sociální služby poskytovány za úhradu, nebude mít celá řada potenciálních i stávajících uživatelů prostředky na jejich úhradu. V Pardubicích zcela chybí dostupné bydlení pro osoby, které prošly systémem služeb a nemají dostatek prostředků pro zajištění komerčního ubytování. Zároveň neexistuje možnost, jak zlepšovat situaci cílové skupiny na trhu práce (absence sociální firmy, pracovních programů apod.).

Na základě těchto faktů existuje reálný předpoklad, že pokud se za posledních pět let počet osob bez domova zdvojnásobil, bude tento trend i dále pokračovat a kapacity sociálních služeb nebudou dostatečné nejenom z důvodu počtu lůžek, ale také z toho důvodu, že nebude existovat konkrétní možnost, jak těmto osobám pomáhat. S tím souvisí i vyšší počet mladých osob bez domova. Návazné bydlení by výrazně zefektivnilo

prostupnost celého systému. Zároveň bude nutné koncepčně řešit programy prevence bezdomovectví. Pokud bude dále počet osob cílové skupiny narůstat, bude se zvyšovat riziko výskytu onemocnění bez faktické evidence těchto chorob. Bude narůstat počet osob, které nepůjde umístit do zařízení sociálních služeb z důvodu závislosti na alkoholu a jiných nealkoholových drog ve všech věkových kategoriích, zejm. však osob starších padesáti let.

Za základní náměty pro systémové řešení představují programy prevence bezdomovectví, zřízení ordinace praktického lékaře pro osoby bez domova (zvýšení dostupnosti lékařské péče) a zajištění dostupného sociálního bydlení. Sociální bydlení je třeba chápat ve dvou rovinách. Jednak jako prevenci vzniku bezdomovectví a dále jako další stupeň existující sociální pomoci, pro osoby, které potřebují opustit primární sociální síť. Dalším potenciálem je vznik sociálních firem, respektive zvýšení pracovních dovedností a kvalifikace a případně zaměstnanosti cílové skupiny. Problém vzniku možné sociální firmy by měla primárně řešit veřejná správa (město, kraj) a případně komerční subjekty. Celý systém sociální pomoci je pak nutné doplnit o sociální lůžko v domově pro seniory nebo v domově s pečovatelskou službou včetně absence sociálních lůžek ve zdravotnických zařízeních. Současné možnosti poskytování sociálních služeb v azylových domech jsou u osob se zdravotním postižením a u osob bez nároku na finanční podporu jsou velmi omezené a situace je o to složitější, pokud se jedná o osobu se závislostí. Pro tyto osoby prakticky neexistuje možnost, kde je umístit.

Cíle a opatření

Název cíle	3.1 Zajištění odborného poradenství pro osoby v nouzi, včetně telefonických a internetových poradenských služeb
Popis a zdůvodnění cíle	Zajistit pro občany, kteří se ocitají v krizové situaci systém dostupného odborného poradenství a návazné služby, posílit nebo alespoň udržet stávající kapacitu poraden v souladu s § 37, odst. 3 zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách prostřednictvím občanské poradny. Zvyšování právního podvědomí občanů, prevence sociálně patologických jevů atd.
Opatření, která vedou k naplnění cíle	3.1.1 Zachování a rozvoj občanského poradenství

Název opatření	3.1.1 Zachování a rozvoj občanského poradenství
Popis opatření	Zajistit pro občany, kteří se ocitají v krizové situaci systém dostupného odborného poradenství a návazné služby. Tzn.: Posílit nebo alespoň udržet stávající kapacitu poraden v souladu s § 37, odst. 3 zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách prostřednictvím občanské poradny. Zvyšování právního podvědomí občanů, prevence sociálně patologických jevů atd.
Předpokládané dopady	Zlepšení orientace v systému státní správy, samosprávy a neziskového sektoru v základních sociálně právních oblastech. Podpora řešení obtížných životních situací uživatelů v jejich přirozeném vztahovém prostředí. Zplnomocňování uživatelů při řešení jejich problémů tak, aby netrpěli neznalostí svých práv a povinností a neznalostí dostupných služeb
Předpokládaný termín realizace	Po dobu platnosti komunitního plánu
Charakter opatření	Zachování a rozvoj aktivity
Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice, MPSV ČR, Pardubický kraj.
Přesahy do dalších oblastí	Členské poradny Asociace občanských poraden v ČR, soudy, specializovaná poradenská sdružení /př. bydlení, pracovně právní, rodinné a mezilidských vztahů apod., Intervenční centrum PK, exekutorské kanceláře, instituce státní správy, Bílý kruh bezpečí atd.
Předpokládané výstupy (počet)	950 konzultací

uživatelů z Pardubic/rok)	1500 dotazů
---------------------------	-------------

Název cíle	3.2 Komplex služeb pro osoby ohrožené drogovou závislostí a jejich blízké ve městě Pardubice
Popis a zdůvodnění cíle	Služby poskytované lidem ohroženým drogou a jinými závislostmi a jejich blízkým zahrnují služby harm reduction – Kontaktní centrum a Terénní program a služby poradenské – Ambulantní centrum a Drogové služby ve vězení. Harm reduction služby si kladou za cíl snižovat zdravotní a sociální rizika plynoucí z užívání návykových látek. Poradenské služby poskytují léčbu a odborné poradenství v oblasti závislosti.
Opatření, která vedou k naplnění cíle	3.2.1 Terénní program 3.2.2 Kontaktní centrum 3.2.3 Ambulantní centrum 3.2.4 Drogové služby ve vězení

Název opatření	3.2.1 Terénní program
Popis opatření	Služba je poskytována uživatelům drog s cílem snižovat zdravotní a sociální rizika užívání drog. Zejména se jedná o osoby, které injekčně užívají drogy a momentálně nejsou motivovány ke změně. Terénní program monitoruje situaci na drogové scéně a působení v jejich přirozeném prostředí. Klientům jsou v rámci programu poskytovány služby harm reduction – služby s cílem snížit zdravotní a sociální rizika užívání drog, kam patří výměnný injekční program, informace, sociální práce a poradenství.
Předpokládané dopady	Snížení zdravotních a sociálních rizik užívání drog. Ochrana veřejnosti, snížení výskytu a rizika přenosu infekčních onemocnění, bezpečná likvidace použitého materiálu včetně sběru pohozených injekčních stříkaček. Zmapování drogové scény v regionu. Navazování kontaktů se skrytou populací problémových uživatelů drog.
Předpokládaný termín realizace	Po dobu platnosti komunitního plánu
Charakter opatření	Zachování a rozvoj stávajících služeb
Předpokládané zdroje financování	MPSV, RVKPP,MZ, Pardubický kraj, Statutární město Pardubice, nadace, sbírky, dary
Přesahy do dalších oblastí	Zdravotnictví, další sociální služby
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	200 uživatelů 1 500 kontaktů 30 000 vyměněných injekčních setů

Název opatření	3.2.2 Kontaktní centrum
Popis opatření	Kontaktní centrum poskytuje služby uživatelům drog a jejich blízkým. Jedná se zejména o služby vedoucí k minimalizaci škod způsobených užíváním drog (harm reduction služby), hygienický servis, zprostředkování dalších služeb – poskytnutí léčby, zdravotnická péče, sociální a veřejné služby, poradenství.
Předpokládané dopady	Snížení zdravotních a sociálních rizik v populaci uživatelů drog. Prevence šíření infekčních onemocnění (hepatitidy, HIV). Ovlivňování životního stylu uživatelů směrem k bezpečnějším praktikám a sociální stabilizaci. Bezpečná likvidace použitého nejen injekčního materiálu. Motivace k léčbě a zprostředkování léčby závislosti.
Předpokládaný termín realizace	Po dobu platnosti komunitního plánu
Charakter opatření	Zachování a rozvoj stávajících služeb
Předpokládané zdroje financování	MPSV, RVKPP,MZ, Pardubický kraj, Statutární město Pardubice, nadace, sbírky, dary

Přesahy do dalších oblastí	Zdravotnictví, další sociální služby
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	200 uživatelů 1 500 kontaktů 30 000 vyměněných injekčních setů

Název opatření	3.2.3 Ambulantní centrum
Popis opatření	Ambulantní centrum poskytuje léčebné a poradenské služby pro cílovou skupinu uživatelů nelegálních drog, závislých na alkoholu, gamblery a osoby blízké. Služba zahrnuje ambulantní léčbu, poradenství, zdravotní a sociální služby.
Předpokládané dopady	Změna životního stylu uživatelů služeb. Včasné zahájení služby snižuje náklady na řešení negativních důsledků dlouhodobého užívání, z ekonomického pohledu je výhodnější než rezidenční péče.
Předpokládaný termín realizace	Po dobu platnosti komunitního plánu
Charakter opatření	Zachování a rozvoj stávajících služeb
Předpokládané zdroje financování	MPSV, RVKPP, MZ, Pardubický kraj, Statutární město Pardubice, nadace, sbírky, dary
Přesahy do dalších oblastí	Zdravotnictví, další sociální služby
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	180 uživatelů 700 kontaktů

Název opatření	3.2.4 Drogové služby ve vězení
Popis opatření	Služby určené uživatelům drog, včetně legálních, kteří se dostali do konfliktu se zákonem a jsou umístěni ve věznici Pardubice. Jedná se o dílčí část programu, který je realizován v 5 věznicích na území 3 krajů. Vychází z pragmatického přístupu, kdy je zřejmé, že abstinence ve vězení neznamena, že bude pokračovat i po propuštění. Důležitý je kontakt již během uvěznění s cílem navázání důvěry a nakontaktování do návazných služeb. Přímo ve věznici se poskytují služby poradenské, léčebné a informace i harm reduction.
Předpokládané dopady	Podpora v abstinenci, předvýstupní poradenství, prevence recidivy. Zprostředkování návazné péče po propuštění.
Předpokládaný termín realizace	Po dobu platnosti komunitního plánu
Charakter opatření	Zachování a rozvoj stávajících služeb
Předpokládané zdroje financování	RVKPP, MPSV, Pardubický kraj, Pardubický kraj, Královehradecký kraj, MsP
Přesahy do dalších oblastí	Zdravotnictví, další sociální služby
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	270 uživatelů 1000 kontaktů

Název cíle	3.3 Zajištění krizových služeb pro oběti trestných činů, domácího násilí a osoby v krizové situaci
Popis a zdůvodnění cíle	Jedná se zejména o odborné poradenství obětem a svědkům trestné činnosti. Poradenství trestně právní a sociálně právní, krizová intervence, psychologická a organizační podpora, kontakt na navazující služby. Cílem je zajistit služby lidem, kteří se ocitli v krizové situaci, kterou nejsou schopni zvládnout vlastními silami. Vedle pomoci v krizi je důležité nepojení uživatele na další sociální síť.
Opatření, která vedou k naplnění cíle	3.3.1 Zajištění pomoci pro oběti domácího násilí 3.3.2 Zajištění poradenství pro oběti trestných činů a poskytování bezprostřední pomoci obětem zvláště závažné trestné činnosti v rámci projektu „KRUH bezpečí zvláště zranitelným obětem trestné činnosti“ 3.3.3 Zajištění pomoci pro osoby v krizové situaci

Název opatření	3.3.1 Zajištění pomoci pro oběti domácího násilí
Popis opatření	Služba zajišťuje krizovou intervenci a následnou poradenskou službu. Krizová intervence zahrnuje: Stabilizace aktuálního stavu uživatele – telefonní, ambulantní, terénní kontakt Stanovení krizového plánu Poradenské služby: Zajištění návazné pomoci (plánování) Orientace v legislativě Sociální, sociálně – právní a psychologické poradenství
Předpokládané dopady	Oběť domácího násilí má možnost řešit svou situaci nejen prostřednictvím orgánů činných v trestním řízení, ale i se specializovaným pracovištěm, které pracuje individuálně s osobností oběti (psychická podpora). Dále dochází ke komplexnímu řešení celé situace oběti (přístup k informacím, zprostředkování krizového ubytování, orientace v situaci a prostředí, apod.)
Předpokládaný termín realizace	Po dobu platnosti komunitního plánu
Charakter opatření	Zachování a rozvoj stávajících služeb
Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice,
Přesahy do dalších oblastí	Policie ČR, soudy, oddělení sociálně právní ochrany dětí, specializované poradny, azylové domy, sociální pracovníci v nemocnici, advokátní kanceláře, právní poradny
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	50 případů

Název opatření	3.3.2 Zajištění poradenství pro oběti trestných činů a poskytování bezprostřední pomoci obětem zvláště závažné trestné činnosti v rámci projektu „KRUH bezpečí zvláště zranitelným obětem trestné činnosti“
Popis opatření	Poradenství zahrnuje dvě základní služby: Krizovou intervenci (tým právníků a psychologů) a odbornou bezplatnou a diskrétní pomoc obětem trestných činů včetně morální podpory blízkých osob, pomáhá lidem, kteří se odůvodněně obávají, že se stanou obětí trestného činu). Přednášky a besedy pro širokou veřejnost se zaměřením na prevenci kriminality (šikanování, týrání, domácí násilí, drogová závislost atd.)

	Zvláštní aktivitu představuje poskytování bezprostřední pomoci obětem zvlášť závažné trestné činnosti v rámci projektu „KRUH bezpečí zvlášť zranitelným obětem trestné činnosti“
Předpokládané dopady	Oběť domácího násilí má možnost řešit svou situaci nejen prostřednictvím orgánů činných v trestním řízení, ale i se specializovaným pracovištěm, které pracuje individuálně s osobností oběti (psychická podpora). Dále dochází ke komplexnímu řešení celé situace oběti (přístup k informacím, zprostředkování krizového ubytování, orientace v situaci a prostředí, apod.) Formování právního povědomí uživatelů služeb a posluchačů přednášek. Materiální, psychologická a morální pomoc obětem trestných činů. Vyšší informovanost veřejnosti a institucí o problematice trestných činů. Zlepšení postavení poškozeného v trestním řízení a v systému náhrady škody.
Předpokládaný termín realizace	Po dobu platnosti komunitního plánu
Charakter opatření	Zachování a rozvoj stávajících služeb a podpora nového projektu
Předpokládané zdroje financování	Pardubický kraj, Statutární město Pardubice, MPSV, Strukturální fondy EU, dárce, sponzoři, sbírky
Přesahy do dalších oblastí	Policie ČR, soudy, oddělení sociálně právní ochrany dětí, specializované poradny, azylové domy, sociální pracovníci v nemocnici, advokátní kanceláře, právní poradny
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	600 kontaktů

Název opatření	3.3.3 Zajištění pomoci pro osoby v krizové situaci
Popis opatření	Pomoc zahrnuje tyto základní služby: Krátkodobé ubytování Krizovou intervenci Pomoc při orientaci v situaci Návrh možností dalšího řešení
Předpokládané dopady	Zachycení osob, které se náhle ocitly v akutní krizové situaci, kterou nedokáží řešit vlastními silami a v důsledku této situace potřebují krátkodobé ubytování.
Předpokládaný termín realizace	Po dobu platnosti komunitního plánu
Charakter opatření	Zachování a rozvoj stávajících služeb
Předpokládané zdroje financování	Pardubický kraj, Statutární město Pardubice, MPSV
Přesahy do dalších oblastí	Psychologické poradenství, zdravotnictví a další sociální služby typu azylový dům, odborné poradenství atd.
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Pobyťová krizová pomoc – 35 případů

Název cíle	3.4 Zajištění služeb pro osoby bez přístřeší a osoby ohrožené jeho ztrátou
Popis a zdůvodnění cíle	Vzhledem ke své poloze (hlavní železniční uzel) a průmyslové aktivitě v oblasti Pardubic dochází k navýšení životního standardu obyvatel, které přispívá k výrazným sociálním propadům mezi jednotlivými vrstvami obyvatel. Průmyslové zóny přitahují levnou pracovní sílu, která následně hledá uplatnění i mimo legální trh práce. Z toho pramení možná rizika sociální exkluze (zejména ztráta zaměstnání a s ním spojeného bydlení). Za další trendy můžeme považovat: Markantní nárůst počtu mladých bezdomovců, žen bez domova a seniorů (včetně invalidních) bez finančních prostředků a bez nároku na ně. Roste počet mladých bezdomovců, žen bez domova, občanů se zdravotním postižením, a to

	zejména občanů funkčně negramotných. Vzrůstá problém zadluženosti cílové skupiny. Z toho vyplývá, že se objevují nové specifické problémy cílové skupiny (viz SWOT analýza).
Opatření, která vedou k naplnění cíle	3.4.1 Propracovaný a návazný systém služeb 3.4.2 Zajištění lékařské péče pro cílovou skupinu 3.4.3 Monitoring lokalit výskytu osob bez domova 3.4.4 Reakce služeb na aktuální potřeby osob ohrožených sociálním vyloučením

Název opatření	3.4.1 Propracovaný a návazný systém služeb –(zejm. terénní programy pro osoby bez přístřeší denní centra, noclehárny, azylové domy, dům na půli cesty apod.)
Popis opatření	V rámci opatření se jedná zejména o to: Zachovat minimálně stávající sociální služby s přihlédnutím k tomu, že musí reflektovat aktuální problémy cílové skupiny (viz SWOT analýza) a tedy případně vytvářet nové programy vedoucí k řešení nepříznivé situace uživatelů. Jasně definovat poslání jednotlivých služeb (eliminovat souběh činností). Propracovat návaznost služeb. Vytvořit systém podporovaného bydlení. Vytvořit sociální lůžka v domově pro seniory a domově s pečovatelskou službou.
Předpokládané dopady	Udržení a případné rozšíření stávajících služeb v dané oblasti umožní sociální začleňování osobám, u kterých by byl sociální propad bez kontinuální práce mnohem hlubší. Výsledkem pak bude kvalitnější a efektivnější systém pomoci s pozitivními dopady na jednotlivé uživatele sociálních služeb. Ochrana společnosti před sociálně patologickými jevy.
Předpokládaný termín realizace	Po dobu platnosti komunitního plánu
Charakter opatření	Udržení a rozvoj stávajících služeb
Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice, Pardubický kraj, ministerstva, Strukturální fondy EU, sponzoři, nadace, úhrady od uživatelů
Přesahy do dalších oblastí	Zdravotnictví, bydlení, prevence, kriminalita
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	40 uživatelů: azylový dům pro muže 60 dospělých uživatelů a 60 dětí: azylový dům pro ženy a matky s dětmi 30 uživatelů: Dům na půli cesty 125 uživatelů: noclehárna pro muže 40 uživatelů: noclehárna pro ženy 60 uživatelů: Projekt pomoc je v blízkosti 150 uživatel: terénní program 270 uživatelů: nízkoprahové denní centrum 180 uživatelů: Vězeňský program Pardubice

Název opatření	3.4.2 Zajištění lékařské péče pro cílovou skupinu
Popis opatření	Vzhledem k tomu, že se nedaří ve městě Pardubice zřídit ordinaci praktického lékaře pro osoby bez domova (jak je tomu např. v Olomouci či Praze) je nutné hledat jiná řešení pro zlepšení zdraví cílové skupiny. V rámci opatření bude nutné zajistit spolupráci praktických lékařů a jiných zdravotnických zařízení a v rámci diskuze stanovit podmínky spolupráce zdravotnických zařízení a neziskových organizací s ohledem na nutnost ošetřovat příslušníky cílové skupiny, které se často nedostává ani základního vyšetření.
Předpokládané dopady	Vytvoření dohody s nemocnicí, praktickými lékaři případně dalšími specialisty. Bude vytvořen koncept toho, jak pro cílovou skupinu zajistit adekvátní

		lékařskou péči. Spolupráce s lékaři může napomoci k snadnějšímu vydávání potřebných lékařských potvrzení, která jsou cílové skupině často nedostupná. Jako nejzásadnější se pak jeví předcházení infekčních nemocí např. svrab, žloutenka, tuberkulóza apod.
Předpokládaný termín realizace		Po dobu platnosti komunitního plánu
Charakter opatření		Vytvoření nového podpůrného programu ke stávajícím sociálním službám
Předpokládané zdroje financování		Statutární město Pardubice, Pardubický kraj, MPSV, MZ, zdravotní pojišťovny, Strukturální fondy EU
Přesahy do dalších oblastí		Zdravotnictví, prevence, kriminalita
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)		Přehled zdravotního stavu uživatelů. Dohoda se zdravotnickými zařízeními a praktickými lékaři o možné spolupráci.

Název opatření	3.4.3 Monitoring lokalit výskytu osob bez domova
Popis opatření	Se vzrůstajícím počtem osob bez domova vzrůstá i počet míst, kde se tyto osoby vyskytují, respektive, kde hledají úkryt. Pro lepší sociální práci je nezbytné mít neustále o těchto lokalitách a osobách, které v nich žijí přehled. Terénní práce v lokalitách pomáhá ke zvyšování návštěvnosti denního centra, a tím ke zvyšování bezpečí s ohledem na zdraví jak cílové skupiny, tak zejména i veřejnosti. Do spolupráce je pak nezbytné zapojit jak městskou, tak státní policii.
Předpokládané dopady	Detailní přehled o místech výskytu osob bez domova, jako prevence tohoto rizikového způsobu života.
Předpokládaný termín realizace	Po dobu platnosti komunitního plánu
Charakter opatření	Udržení a rozvoj stávajících služeb
Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice, Pardubický kraj, MPSV, Strukturální fondy EU
Přesahy do dalších oblastí	Zdravotnictví, prevence, kriminalita
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	150 uživatelů: v rámci terénního programu

Název opatření	3.4.4 Reakce služeb na aktuální potřeby osob ohrožených sociálním vyloučením
Popis opatření	Vzhledem k výstupům SWOT analýzy a znalostem z praxe v rámci poskytování sociálních služeb, identifikujeme v oblasti cílové skupiny nové problémy, které ji ohrožují a zároveň přinášejí vyšší nároky na veřejnou správu a neziskový sektor jako hlavní aktéry sociální politiky. Existuje důvodný předpoklad, že se bude zvyšovat počet postižených osob se specifickými problémy, jež vyžadují hledání nových řešení mimo existující postupy řešení, jak tomu bylo doposud. Některé problémy (viz SWOT analýza) nejsou řešeny vůbec a přibývá případů, kdy neexistuje konkrétní poskytovatel, který by mohl sociální situaci řešit (např. senior bez nároku na výplatu starobního důchodu se závislostí a případně dalším handicapem). Dále sem patří: Nutnost zajištění odpovídajícího technického zázemí služeb poskytovaných v prostorách spravovaných městem Pardubice. Zajištění služeb pro osoby bez přístřeší v zimním období (nad běžné kapacity stávajících služeb).
Předpokládané dopady	Efektivní reagování na nové situace. Předvídání výskytu nových problémů v cílové skupině. Zlepšení kvality poskytovaných sociálních služeb a případné snížení sociálního propadu cílové skupiny.

Předpokládaný termín realizace	Po dobu platnosti komunitního plánu
Charakter opatření	Udržení a rozvoj stávajících služeb
Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice, Pardubický kraj, MPSV, Strukturální fondy EU
Přesahy do dalších oblastí	Zdravotnictví, prevence, kriminalita, problematika seniorů
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Prevence výskytu nových jevů u cílové skupiny Přehled o rizikových oblastech, jež ohrožují cílovou skupinu Posílení spolupráce mezi poskytovateli sociálních služeb a dalšími zainteresovanými subjekty

Název cíle	3.5 Terénní programy a odborné sociální poradenství pro osoby dotčené výkonem trestu odnětí svobody
Popis a zdůvodnění cíle	Služba je poskytována osobám dotčeným výkonem trestu odnětí svobody a jejich rodinným příslušníkům. Cílem je snižování rizik plynoucích ze životního stylu poznamenaného výkonem trestu odnětí svobody a podpora návratu zpět na trh práce u těchto osob. Cílová skupina je společensky stigmatizována celou řadou jevů vedoucích k sociální izolaci a vyloučení. Služby jsou poskytovány na úrovni terénní sociální práce v přirozeném prostředí uživatele (většinou sociálně vyloučené lokality v Pardubickém kraji a Věznice Pardubice) a ambulance, poskytující služby odborného sociálního poradenství (kontaktní zázemí programu).
Opatření, která vedou k naplnění cíle	3.5.1 Terénní programy 3.5.2 Odborné sociální poradenství - Ambulance

Název opatření	3.5.1 Terénní programy
Popis opatření	Poskytování terénní sociální práce v sociálně vyloučených lokalitách a Věznici Pardubice (případně dalších věznicích na území v ČR – Světlá nad Sázavou, Věznice HK- Pouchov) osobám dotčeným výkonem trestu odnětí svobody a jejich rodinným příslušníkům. Spolupráce s dalšími subjekty v sociální síti (PMS ČR, Kurátor, Úřad práce, OSPOD, další organizace poskytující sociální služby ve vztahu k cílové skupině) ve prospěch uživatele. Cílové skupině jsou poskytovány služby s ohledem na řešení jejich životní situace na úrovni komunikace s institucemi dlouhodobého poradenství, financí, bydlení, rodiny, situační a krizové intervence, vzdělání, podpory k návratu zpět na trh práce a zvyšování osobních kompetencí uživatele.
Předpokládané dopady	Monitoring situace osob dotčených VTOS po jejich návratu z vězení. Jedná se o: Snižování rizik plynoucích z životního stylu a společenského nastavení vůči cílové skupině, stigma a aktuální dlouhodobá situace na trhu práce Zvyšování kompetencí u osob dotčených VTOS řešit svoji obtížnou životní situace Podíl na snížení rizika recidivy ve spolupráci s dalšími subjekty v sociální síti Metodika sociální práce s osobami dotčenými VTOS
Předpokládaný termín realizace	Po celou dobu platnosti komunitního plánu
Charakter opatření	Zachování a rozvoj stávajících služeb
Předpokládané zdroje financování	Strukturální fondy EU
Přesahy do dalších oblastí	Bydlení, prevence, kriminalita
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	120 uživatelů 1200 kontaktů, 700 intervencí Inovace metodiky sociální práce s osobami dotčenými VTOS

Název opatření	3.5.2 Odborné sociální poradenství - Ambulance
Popis opatření	Služba je poskytována v kontaktních prostorách programu v rámci Pardubického kraje. Je určena osobám dotčeným VTOS a jejich rodinným příslušníkům, kteří jsou na svobodě po výstupu z výkonu trestu. Cílové skupině jsou poskytovány služby s ohledem na řešení jejich životní situace na úrovni komunikace s institucemi dluhového poradenství, financí, bydlení, rodiny, situační a krizové intervence, vzdělání, podpory k návratu zpět na trh práce a zvyšování osobních kompetencí uživatele. K dispozici je ve vymezeném formátu zázemí služby, možnost tisku dokumentů, telefon, přístup na internet. Spolupráce s dalšími subjekty v sociální síti (PMS ČR, Kurátor, Úřad práce, OSPOD, další organizace poskytující sociální služby ve vztahu k cílové skupině) ve prospěch uživatele.
Předpokládané dopady	Monitoring situace osob dotčených VTOS po jejich návratu z vězení. Jedná se o: Snižování rizik plynoucích z životního stylu a společenského nastavení vůči cílové skupině, stigma a aktuální dlouhodobá situace na trhu práce Zvyšování kompetencí u osob dotčených VTOS řešit svoji obtížnou životní situace Podíl na snížení rizika recidivy ve spolupráci s dalšími subjekty v sociální síti Metodika sociální práce s osobami dotčenými VTOS
Předpokládaný termín realizace	Po celou dobu platnosti komunitního plánu
Charakter opatření	Zachování a rozvoj stávajících služeb
Předpokládané zdroje financování	Strukturální fondy EU
Přesahy do dalších oblastí	Bydlení, prevence, kriminalita
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	60 uživatelů 500 kontaktů, 350 intervencí Inovace metodiky sociální práce s osobami dotčenými VTOS

Název cíle	3.6 Zajištění návazného bydlení pro osoby ohrožené sociálním vyloučením, jejich integrace do společnosti
Popis a zdůvodnění cíle	Osoby (rodiny) nacházející se v nepříznivé životní situaci (např. odcházejících z azylového domu, nízkopříjmové rodiny apod.) mají malé možnosti získat dostupné bydlení. Nabídka v Pardubicích výrazně převyšuje finanční možnosti cílové skupiny. Zároveň se cílová skupina setkává s předsudkem, že si bydlení nedokáže udržet, že nebude platit nájemné apod.
Opatření, která vedou k naplnění cíle	3.6.1 Vznik 5 – 7 návazných bytů pro osoby (rodiny) ohrožené sociálním vyloučením a v obtížné životní situaci. 3.6.2 Rozmístění bytů v různých lokalitách města, tak aby nedocházelo ke kumulování sociálně slabých v jedné lokalitě, ale naopak k jejich integraci do společnosti. 3.6.3 Vznik sociálních lůžek v domovech pro seniory v domech s pečovatelskou službou

Název opatření	3.6.1 Vznik 5 – 7 návazných bytů pro osoby (rodiny) ohrožené sociálním vyloučením a v obtížné životní situaci.
Popis opatření	V rámci sociální práce s osobami bez domova chybí poslední stupeň (návazné bydlení pro aktivní a motivované uživatele) služby. Jedná se o uživatele, kteří si nemohou dovolit komerční ubytování z důvodu nízkého příjmu, splácení dluhů apod. Z tohoto důvodu je nezbytné zajistit návazné bydlení (5 – 7), které umožní uživatelům odpoutání se z kolektivního ubytování v azylových domech. S osobami v bytech by probíhala další specifická terénní práce.

Předpokládané dopady	Vznik posledního stupně, který ve městě chybí v rámci sociální práce s osobami bez domova (chybí návazné a dostupné bydlení). Zvýšení kvality života cílové skupiny, získání nových kompetencí cílové skupiny, zlepšení kvality sociálních služeb, využití bytů z bytového fondu města. Otevřené prostoru pro vyjednávání s realitními kanceláři o možnostech získání komerčního bydlení pro cílovou skupinu.
Předpokládaný termín realizace	Po dobu platnosti komunitního plánu
Charakter opatření	Vznik nového programu a podpora systému „sociálního bydlení“, kterou realizuje Statutární město Pardubice
Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice, Pardubický kraj, MMR, MPSV, Strukturální fondy EU, platby z nájemného
Přesahy do dalších oblastí	Zdravotnictví, kriminalita, bydlení.
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	5 – 7 bytů Koncept sociální práce v bytech, který koresponduje se směrnicí číslo 22/2012, která upravuje podmínky sociálního bydlení ve městě Koncepční práce a spolupráce s příslušnými odbory magistrátu nad problematiku sociálního bydlení

Název opatření	3.6.2 Rozmístění bytů v různých lokalitách města, tak aby nedocházelo ke kumulování sociálně slabých v jedné lokalitě, ale naopak k jejich integraci do společnosti.
Popis opatření	Opatření rozšiřuje opatření 3.6.1, neboť je nutné zdůraznit, že byty je třeba rozmístit po celém městě, nikoliv koncentrovat je do jedné lokality.
Předpokládané dopady	Základní dopad představuje efektivní využití programu sociálního bydlení s ohledem na přínosy tohoto postupu nejenom pro cílovou skupinu, ale zejména pro veřejnost.
Předpokládaný termín realizace	Po dobu platnosti komunitního plánu
Charakter opatření	Vznik nového programu a podpora systému „sociálního bydlení“, kterou realizuje Statutární město Pardubice
Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice, Pardubický kraj, MMR, MPSV, Strukturální fondy EU, platby z nájemného
Přesahy do dalších oblastí	Zdravotnictví, kriminalita, bydlení.
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Destigmatizace cílové skupiny, zlepšení kvality života cílové skupiny

Název opatření	3.6.3 Vznik sociálních lůžek v domovech pro seniory v domech s pečovatelskou službou
Popis opatření	Mezi osobami ohroženými sociálním vyloučením přibývá seniorů a invalidních osob, často bez finančních prostředků a na ulici. Při zhoršení jejich zdravotního stavu je život na ulici ohrožuje na životě.
Předpokládané dopady	Zlepšení nabídky služeb, vyšší efektivita stávajících programů a zlepšení kvality života cílové skupiny
Předpokládaný termín realizace	Po dobu platnosti komunitního plánu
Charakter opatření	Vznik nového programu a podpora systému péče o cílovou skupinu
Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice, Pardubický kraj, MMR, MPSV, Strukturální fondy EU, platby z nájemného
Přesahy do dalších oblastí	Zdravotnictví, kriminalita, bydlení, problematika seniorů
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	2 lůžka v domově pro seniory 2 lůžka v domě s pečovatelskou službou

Název cíle	3.7 Zaměstnávání cílové skupiny
Popis a zdůvodnění cíle	Vzhledem ke svému charakteru představuje cílová skupina jednu z nejobtížněji umístitelných skupin osob na trhu práce. Často nemají pracovní návyky, nízkou kvalifikaci, záznam v rejstříku trestů apod. Zaměstnavatelé nemají zájem tuto skupinu zaměstnávat.
Opatření, která vedou k naplnění cíle	3.7.1 Vznik podporovaných pracovních míst (firmy s vlastnickým podílem města)

Název opatření	3.7.1 Vznik podporovaných pracovních míst (firmy s vlastnickým podílem města)
Popis opatření	V současné době neexistuje systém sociální podnikání na území města. Poskytovatelé až na výjimky nemají kapacity začít samostatně sociálně podnikat. V rámci opatření bude iniciována aktivita, jež by vedla ke vzniku účelových míst ve firmách, kde má vlastnický podíl město Pardubice.
Předpokládané dopady	Zvýšení zaměstnanosti cílové skupiny. Zlepšení kvality života zaměstnaných jedinců. Snížení stigmatizace a zvýšení podpory veřejnosti pro řešení problémů cílové skupiny. Prevence sociálního vyloučení.
Předpokládaný termín realizace	Po dobu platnosti komunitního plánu
Charakter opatření	Vznik nového programu
Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice, Pardubický kraj, ministerstva, Strukturální fondy EU, úřad práce, zaměstnavatelé
Přesahy do dalších oblastí	Zaměstnanost, kriminalita
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Otevření debaty nad zaměstnáváním cílové skupiny Dohoda o možné realizaci záměru s firmami Každá osoba z cílové skupiny, která najde zaměstnání v rámci tohoto konceptu

5.5 P4 Senioři

Fotografii poskytlo SKP-Centrum,o.p.s.

Popis cílové skupiny:

- a) osoby, které dosáhly věku rozhodného pro přiznání starobního důchodu
- b) senioři na území působnosti města Pardubic – 8 městských obvodů
- c) zdravotně postižení senioři (příspěvek na péči, LDN, ústavní zařízení sociálního a zdravotního typu, nemocnice)
- d) osoby starší 80 let
- e) osoby důchodového věku pečující o osobu blízkou
- f) osoby s nízkým (starobním) důchodem – na hranici životního minima (bez zázemí)
- g) osamocené osoby – senioři
- h) osoby (senioři) bez přístřeší nebo ztrátou přístřeší ohrožené (azylové domy)

Seznam organizací pracovní skupiny:

Vedoucí skupiny: Mgr. Monika Kopecká

Organizace
HEWER, o.s.
Léčebna dlouhodobě nemocných Rybitví
Magistrát města Pardubic – odbor sociálních věcí
Miluše Káčerová, Domácí oš.péče KAMILKA

Občanské sdružení POMOCNÍK v akci
Oblastní charita Pardubice
Pardubická krajská nemocnice, a.s.
Rada Seniorů
Svaz důchodců České republiky
Sociální služby města Pardubic, Domov pro seniory Dubina Pardubice
Sociální služby města Pardubic, Pečovatelská služba
Veřejnost

SWOT analýza 4. pracovní skupiny komunitního plánování

Název pracovní skupiny: Senioři

Moderátor: Mgr. Monika Kopecká

Zapisovatel: Mgr. Monika Kopecká

Matice SWOT analýzy:

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Dobrá spolupráce organizací	Špatná kontrola neregistrovaných sociálních služeb (komerční pobytové služby, pomoc v rodině na živnostenský list, sociální asistent)
Existence širokého spektra profesionálních sociálních služeb	Špatná návaznost na zdravotnické služby, špatné informace od lékařů (pomoc při zajištění služeb)
Dobrá místní a časová dostupnost služeb	Nedostatek finančních prostředků klientů sociálních služeb
Dostatečná kapacita sociálních služeb pro seniory	Špatná informovanost o spektru sociálních služeb – špatný výběr služby
Obecná informovanost o sociálních službách – povědomí o nejčastěji využívaných sociálních službách	Nedostatečná síť sociálních služeb pro seniory mladší 60 let
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
Využívání seniorů jako dobrovolníků	Dotování nekvalitních neregistrovaných služeb – pobytové i terénní, nekoncepčnost a nekoordinovanost vzniku těchto služeb
Využití médií pro zajištění informovanosti	Legislativa – dlouhodobá péče
Stárnutí populace – rozvoj služeb	Financování sociálních služeb

Podpora rodin pečujících o seniory	Problematika příspěvku na péči (nepřiznávání příspěvku na péči osobám, které to potřebují, zneužívání příspěvku na péči k vylepšení rozpočtu rodiny, chybějící kontrola využívání příspěvku na péči)
	Stárnutí populace – vyšší náklady

Komentář k matici a doporučení pro zadavatele:

Proběhla analýza stávajícího stavu sítě sociálních služeb a dalších služeb pro seniory. Při sestavování analýzy byl brán zřetel na pohled poskytovatelů, ale i veřejnosti. Za silné stránky bylo nejvíce považováno široké spektrum profesionálních služeb a jejich dobrá dostupnost a dobrá spolupráce organizací. Za slabou stránku je nejvíce považováno nedostatek financí a nedostatečná kontrola neregistrovaných služeb. Příležitosti vidí pracovní skupina ve využívání seniorů jako dobrovolníků a využívání médií k informovanosti. Hrozby pak nejvíce souvisejí s financováním sociálních služeb, legislativou a dotováním nekvalitních služeb.

Oblasti pro rozvoj (zlepšení):

Město Pardubice se může pochlubit širokým spektrem kvalitních sociálních služeb pro seniory. Kapacita těchto služeb je v současné době dostačující. Vzhledem k demografickému vývoji je jasné, že počet seniorů poroste. Všechny terénní služby však mohou za určitých okolností (zvýšení dotace apod.) zareagovat navýšením kapacity. Z tohoto důvodu není třeba, aby vznikaly další služby, ale je potřeba podporovat služby současné, aby mohly eventuálně zareagovat na vyšší zájem o tyto služby. Pracovní skupina se domnívá, že v následujících třech letech bude také dostatečná kapacita pobytových služeb.

Největší příležitost vidí pracovní skupina ve využívání seniorů jako dobrovolníků. Tyto dobrovolníky lze využívat nejen k volnočasovým aktivitám, ale také k předávání informací mezi seniory, pomoci při zajištění sociální služby apod. Tato aktivita nejenže zajistí dobrou informovanost potřebným, pomůže jim vybrat správnou službu (např. při propuštění z LDN), ale udrží pomáhající seniory v aktivním životním stylu a tím částečně oddálí dobu, kdy sami budou potřebovat sociální služby. Doporučujeme tedy navázat spolupráci s dobrovolnickým centrem, které by udělalo nábor seniorů, seniory proškolovalo a převzalo záštitu nad celým projektem.

Nutno řešit (řešení rizik a problémů)

Největší riziko vidí pracovní skupina v nekonceptním a nekoordinovaném vzniku nových neregistrovaných služeb, které nikdo nekontroluje. Tyto služby jsou mnohdy velmi nekvalitní. Seniorům je pak poskytována nekvalitní, neodborná péče za vysokou finanční úplatu. Z tohoto důvodu doporučujeme podporovat registrované sociální služby, které jsou snadno kontrolovatelné a je zajištěna jejich profesionální kvalita.

Dalším problémem je péče o seniory mladší 60 let. Tito senioři, kteří nemají žádnou duševní poruchu, ale pouze fyzické omezení a nezvládají již péči o svoji osobu v domácím prostředí, jsou ohroženi sociálním vyloučením, neboť pro ně neexistuje žádná pobytová služba, která by jim zajistila odpovídající péči. Řešením by bylo buď snížení věku žadatelů v domovech pro seniory, jiná pravidla v azylových domech či vznik nového zařízení.

Další hrozbou, která nás může potkat, je přijetí legislativy o dlouhodobé péči. Za platnosti tohoto zákona by mohlo dojít ke snížení počtu lůžek v pobytových sociálních službách, ale i službách zdravotnických a tudíž se budeme potýkat se seniory, kteří potřebují zajistit péči v domácím prostředí. Bude potřeba nejen podpořit rozvoj terénních služeb, ale také bude nutné podpořit rodiny, které o seniory pečují doma. Rodinám pak bude nutné zajistit

dostatek informací, finanční prostředky, ale také psychologickou podporu (psycholog, svépomocné skupiny apod.).

V neposlední řadě upozorňujeme na problém, kterým je získávání příspěvku na péči. Často není přiznán lidem, kteří by ale péči potřebovali a tím, že nemají dostatek finančních prostředků si pak nemohou adekvátní sociální službu sjednat.

Cíle a opatření

Název cíle	4.1 Zajištění terénních služeb
Popis a zdůvodnění cíle	V sociodemografickém vývoji obyvatelstva města Pardubice se předpokládá nárůst počtu seniorů. Z tohoto důvodu je nutné zajistit dostatečnou kapacitu kvalitních terénních služeb – zdravotních i sociálních. Zajistit dostupnost, pravidelnost těchto služeb a zkvalitnit služby péče o osobu v jejich přirozeném prostředí.
Opatření, která vedou k naplnění cíle	4.1.1 Zajištění dostatečné kapacity pečovatelské služby dle aktuálních potřeb seniorů 4.1.2 Zajištění dostatečné kapacity domácí zdravotní péče 4.1.3 Zařízení pečovatelské služby – domovina – zachování dosavadní kvality a rozsahu 4.1.4 Osobní asistence – zachování dosavadní kvality a rozsahu 4.1.5 Odlehčovací služby – zachování dosavadní kvality a rozsahu 4.1.6 Hospicová péče – zachování dosavadní kvality a rozsahu

Název opatření	4.1.1 Zajištění dostatečné kapacity pečovatelské služby dle aktuálních potřeb seniorů
Popis opatření	Cílem je umožnit čerpání sociálních služeb v domácím prostředí ve všech obvodech města Pardubice. Umožnit seniorům zůstat co nejdéle ve svém domácím prostředí, i v případě závislosti na pomoci druhých. Pečovatelská služba zajišťuje poskytnutí péče o osobu, péči o domácnost, dovoz stravy a základní sociální poradenství.
Předpokládané dopady	Dosažení, co nejdelšího pobytu seniora v domácím prostředí se zajištěním dostupných kvalifikovaných služeb, zmenšení tlaku na místa v pobytových službách.
Předpokládaný termín realizace	Po celou dobu realizace komunitního plánu.
Charakter opatření	Kvalitativní rozvoj služeb a rozšíření služeb dle potřeby
Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice, MPSV, uživatelé dle zákona č. 108/2006 Sb.
Přesahy do dalších oblastí	Zdravotnictví
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Uživatelů: 2013 cca 1000/měsíčně, 2014 cca 1050/měsíčně, 2015 cca 1100/měsíčně, 2016 cca 1150/měsíčně

Název opatření	4.1.2 Zajištění dostatečné kapacity domácí zdravotní péče
Popis opatření	Domácí zdravotní péče je poskytována na základě indikace lékaře a umožňuje seniorům setrvat v domácím prostředí i v případech, kdy potřebují odbornou zdravotní péči, ale není nezbytně nutná jejich hospitalizace. Péče je hrazena ze zdravotního pojištění.
Předpokládané dopady	Efektivní odborná zdravotní péče o seniory v jejich přirozeném prostředí, kdy mohou i v případě zhoršeného zdravotního stavu zůstat v kruhu své rodiny a přátel.

Předpokládaný termín realizace	Po celou dobu realizace komunitního plánu.
Charakter opatření	Kvalitativní rozvoj služeb a rozšíření služeb dle potřeby
Předpokládané zdroje financování	Zdravotní pojišťovny
Přesahy do dalších oblastí	Zdravotnictví
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Zajištění kapacity dle poptávky uživatelů.

Název opatření	4.1.3 Zařízení pečovatelské služby – domovina – zachování dosavadní kvality a rozsahu
Popis opatření	Denní stacionáře poskytují ambulantní služby seniorům, kteří vyžadují pravidelnou pomoc druhé osoby při snížené soběstačnosti. Významně doplňují terénní pečovatelské služby v situaci osamělosti seniorů s vyšší potřebou služeb. Zajištění péče ve všední den po dobu, kdy se rodina nemůže o seniora postarat (zaměstnání pečujících apod.)
Předpokládané dopady	Zajištění denní sociální péče o seniory, kteří nemohou pobývat celodenně v domácím prostředí. Oddálení celoroční pobytové sociální služby.
Předpokládaný termín realizace	Po celou dobu realizace komunitního plánu.
Charakter opatření	Kvalitativní rozvoj služeb.
Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice, MPSV, uživatelé dle zákona č. 108/2006 Sb.
Přesahy do dalších oblastí	Zdravotnictví
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Uživatelů cca 40/měsíčně.

Název opatření	4.1.4 Osobní asistence – zachování dosavadní kvality a rozsahu
Popis opatření	Umožnit čerpání sociálních služeb péče o osobu v domácím prostředí ve všech obvodech města Pardubice po celých 24 hodin denně.
Předpokládané dopady	Dosažení, co nejdelšího pobytu seniora v domácím prostředí se zajištěním dostupných kvalifikovaných služeb.
Předpokládaný termín realizace	Po celou dobu realizace komunitního plánu.
Charakter opatření	Kvalitativní rozvoj služeb a rozšíření služby dle potřeby
Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice, MPSV, uživatelé dle zákona č. 108/2006 Sb.
Přesahy do dalších oblastí	Zdravotnictví
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Uživatelů cca 60/měsíčně.

Název opatření	4.1.5 Odlehčovací služby – zachování dosavadní kvality a rozsahu
Popis opatření	Umožnit osobě/osobám pečujícím o seniora v domácím prostředí nezbytně nutnou dobu pro odpočinek a zajistit kvalitní a kvalifikovanou sociální službu pro pečovaného seniora.
Předpokládané dopady	Dosažení, co nejdelšího pobytu seniora v domácím prostředí a umožnit pečujícím osobám potřebný odpočinek.
Předpokládaný termín realizace	Po celou dobu realizace komunitního plánu.
Charakter opatření	Kvalitativní rozvoj služeb.

Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice, MPSV, uživatelé dle zákona č. 108/2006 Sb.
Přesahy do dalších oblastí	Zdravotnictví
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	snížení zájmu (počtu žádostí) o pobytové služby při zajištění kvalitní péče v domácím prostředí. Uživatelů cca 40/měsíčně.

Název opatření	4.1.6 Hospicová péče – zachování dosavadní kvality a rozsahu
Popis opatření	Pobytová hospicová péče je řešena Hospicem v Chrudim. Domácí hospicová péče – doprovázení občanů v terminálním stádiu v domácím prostředí. Jedná se o multidisciplinární péči poskytovanou klientovi v terminálním stádiu života.
Předpokládané dopady	Zajištění dostupnosti hospicové péče pro občany města Pardubice.
Předpokládaný termín realizace	Po celou dobu realizace komunitního plánu.
Charakter opatření	Zachování kvality služeb.
Předpokládané zdroje financování	Zdravotní pojišťovny, Statutární služby města Pardubice, MPSV, uživatelé dle zákona č. 108/2006 Sb.
Přesahy do dalších oblastí	Zdravotnictví
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Snížení zájmu (počtu žádostí) o pobytové služby při zajištění kvalitní péče v domácím prostředí, které umožní seniorovi dožít v domácím prostředí. Zajištění kapacity dle poptávky uživatelů.

Název cíle	4.2 Zachování dosavadní kvality a rozsahu pobytových služeb pro seniory
Popis a zdůvodnění cíle	Počet žádostí o pobyt v pobytových zařízeních stále převyšuje kapacitu. Vzhledem k tomu, že však pouze cca 30% žadatelů skutečně službu potřebuje, není nutné kapacitu rozšiřovat. Je však nutné zachovat její kvalitu a rozsah a podpořit registrované služby dle zákona č. 108/2006 Sb., u kterých je kvalita prokazatelně zajištěna.
Opatření, která vedou k naplnění cíle	4.2.1 Pobytové služby – zachování dosavadní kvality a rozsahu

Název opatření	4.2.1 Pobytové služby – zachování dosavadní kvality a rozsahu
Popis opatření	Zajištění kvalitní 24 hodinové péče v pobytovém zařízení o seniory, kterým z důvodu zdravotního či sociálního nemůže být zajištěna péče v domácím prostředí. Zařízení by měla mít registraci dle zákona č. 108/2006 Sb., aby byla zajištěna odpovídající kvalita služby.
Předpokládané dopady	Zajištění dostupnosti pobytových služeb pro seniory, zlepšení jejich kvality života.
Předpokládaný termín realizace	Po celou dobu realizace komunitního plánu.
Charakter opatření	Kvalitativní rozvoj služeb.
Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice, MPSV, uživatelé dle zákona č. 108/2006 Sb.
Přesahy do dalších oblastí	Zdravotnictví
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Zajištění služeb uživatelům ve stupni Příspěvků na péči 3 a 4, využívání služeb uživateli, kteří skutečně potřebují 24 hodinovou péči. Kapacita pobytových zařízení: 467/měsíc

Název cíle	4.3 Vytváření dostupných služeb podporujících plnohodnotný aktivní život seniorů
Popis a zdůvodnění cíle	Aktivizací seniorů zamezit sociálnímu vyloučení seniorů, zajistit nabídku a dostupnost volnočasových aktivit pro seniory a následkem aktivizace seniorů oddálit potřebnost sociální péče.
Opatření, která vedou k naplnění cíle	4.3.1 Udržení současného stavu klubů seniorů a Seniorcentra 4.3.2 Dobrovolnictví – zapojení seniorů 4.3.3 Vzdělávání seniorů

Název opatření	4.3.1 Udržení současného stavu klubů a seniorů a Seniorcentra
Popis opatření	Zajistit pravidelnou dostupnost volnočasových aktivit pro seniory podporou klubové činnosti seniorů. Podpora aktivit jednotlivých klubů.
Předpokládané dopady	Podpora zdravého stárnutí obyvatelstva, prodloužení soběstačnosti a psychické svěžesti obyvatel seniorského věku.
Předpokládaný termín realizace	Po celou dobu realizace komunitního plánu.
Charakter opatření	Kvalitativní rozvoj služeb.
Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice
Přesahy do dalších oblastí	nejsou
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Zajištění kapacity dle poptávky uživatelů.

Název opatření	4.3.2 Dobrovolnictví – zapojení seniorů
Popis opatření	Profesionální dobrovolnické centrum zprostředkovává dobrovolníky pro ostatní organizace zaměřené především sociálně a zdravotně. Zapojení seniorů do dobrovolnických programů – nábor seniorů, kteří budou schopni poskytovat dobrovolnické aktivity ostatním seniorům.
Předpokládané dopady	Zajistit dostupnost dobrovolníků pro poskytovatele soc. služeb. Zapojením seniorů do dobrovolnických programů zvýšit jejich psychickou svěžest a prodloužit soběstačnost.
Předpokládaný termín realizace	Po celou dobu realizace komunitního plánu.
Charakter opatření	Rozvoj služeb.
Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice, MPSV, MZ, KÚ Pardubického kraje
Přesahy do dalších oblastí	Přesah do všech ostatních pracovních skupin.
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Počet dobrovolníků: cca 120

Název opatření	4.3.3 Vzdělávání seniorů
Popis opatření	Umožnit seniorům vzdělávání formou vzdělávacích programů.
Předpokládané dopady	Podpora zdravého stárnutí obyvatelstva, prodloužení soběstačnosti a psychické svěžesti obyvatel. Přizpůsobení se vývoji ve společnosti.
Předpokládaný termín realizace	Po celou dobu realizace komunitního plánu.
Charakter opatření	Kvalitativní rozvoj služeb.
Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice, klienti, EU
Přesahy do dalších oblastí	Moderní technologie, komerční sféra.
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Budou určeny na základě konkrétních projektů

Název cíle	4.4 Poradenství
Popis a zdůvodnění cíle	Zajistit seniorům informace o sociálních službách, v sociálně – právní oblasti a v oblasti speciálního poradenství
Opatření, která vedou k naplnění cíle	4.4.1 Občansko-právní poradenství pro seniory 4.4.2 Předávání informací přes rozhlas, Radniční zpravodaj a jiné komunikační kanály

Název opatření	4.4.1 Občansko-právní poradenství pro seniory
Popis opatření	Znovuobnovení občansko-právní poradny v Seniorcentru.
Předpokládané dopady	Dostatečně informovaní senioři (o svých právech, o službách apod.) a podpořit je ve schopnosti se adekvátně rozhodovat ve svých záležitostech.
Předpokládaný termín realizace	Po celou dobu realizace komunitního plánu.
Charakter opatření	Neinvestiční
Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice, klienti, EU
Přesahy do dalších oblastí	Přesah do všech ostatních pracovních skupin.
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Dobře dostupné informace pro seniory.

Název opatření	4.4.2 Předávání informací přes rozhlas, Radniční zpravodaj a jiné komunikační kanály
Popis opatření	Předávat informace seniorům prostřednictvím médií.
Předpokládané dopady	Dostatečně informovaní senioři o možných formách pomoci.
Předpokládaný termín realizace	Po celou dobu realizace komunitního plánu.
Charakter opatření	Neinvestiční
Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice, sponzoři
Přesahy do dalších oblastí	Přesah do všech ostatních pracovních skupin.
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Dobře dostupné informace pro seniory.

5.6 P5 Rodiny s dětmi a mládež

Fotografii poskytlo SKP-Centrum,o.p.s.

Popis cílové skupiny:

Pracovní skupina Rodiny s dětmi a mládež se zabývá potřebami rodin s dětmi – rodinami v krizových situacích, např. neúplných rodin s nezaopatřenými dětmi, situací dětí, jejichž rodinné prostředí je nevyhovující nebo dětí, které potřebují speciální péči, zároveň také rodinou v situacích standardních, jako je například rodičovská dovolená.

Tato cílová skupina využívá služby zaměřené na podporu a pomoc v obtížných životních situacích, sociální prevenci a volnočasové aktivity. Služby pro rodiny s dětmi jsou zajišťovány z velké části neziskovým sektorem, převážně formou registrovaných sociálních služeb (sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, odborné sociální poradenství, raná péče, nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, terénní programy), dále formou dětských a rodinných center, střediska výchovné péče, volnočasových aktivit, probační a mediační služ-by, a dalších.

Specifické problémy, které se rodiny mohou týkat, jako například problém užívání drog nebo péče o handicapované dítě, jsou řešeny ostatními skupinami komunitního plánování.

Seznam organizací pracovní skupiny:

Vedoucí skupiny: Mgr. Michaela Mašková

Organizace
Dětské centrum Veská
Fond ohrožených dětí Pardubice
Magistrát města Pardubice – odbor sociálních věcí
Oblastní charita Pardubice, Sanace rodiny
o.s. Amalthea
Pardubická krajská nemocnice, a.s.
Probační a mediační služba ČR, Pardubice
Rodinné Integrační Centrum, o.s.
Rodinné centrum Kulihrášek
SKP-CENTRUM, o.p.s.
Středisko výchovné péče Pyramida
Veřejnost

SWOT analýza 5. pracovní skupiny komunitního plánování

Název pracovní skupiny: Rodiny s dětmi a mládež

Moderátor: Mgr. Michaela Mašková

Zapisovatel: Mgr. Michaela Mašková

Matice SWOT analýzy:

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Podpora transformace (město je nakloněno)	Oblast sociálního bydlení – chybí koncepce sociálního bydlení, chybí azylové domy pro celé rodiny, nízká kapacita azylových domů
Hustá síť sociálních služeb (široké spektrum)	Špatná komunikace s ÚP Pce – <i>nepřijímání žádostí, nejednotnost přístupů pracovníků ÚP Pce, nejednotná interpretace zákona</i>
Navýšení počtů psychologů na ZŠ	Ztížená dostupnost psychologů pro předškoláky a předškolkové děti, dostupnost pedopsychiatra (pouze jeden)

Dobrá komunikace poskytovatelů sociálních služeb a spolupracujících subjektů se ZŠ	Slabá dostupnost pedagogických asistentů do škol, nesplňují osobnostní a odborné předpoklady
Navýšení počtu míst v MŠ (pružná reakce města)	Fungování MŠ – neexistence alternativ MŠ – dětské skupiny, firemní školky o prázdninách minimálně 14 dní zavřeno, navýšení míst v MŠ – dopad na kvalitu a standard
Ochota města řešit potřeby v oblasti (flexibilita)	Neexistence nízkoprahového víkendového klubu pro děti (zejm. pro směnující rodiče)
	Chybí komplexní krizová pomoc
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
Podpořit vznik alternativ v MŠ (např. dětské skupiny, dostupné MŠ pro socioekonomicky slabé rodiny, propojení seniorů.)	Chudoba a zadlužování rodin
Existence dotačních titulů pro danou oblast	Nesystémovost a nekoordinace podporovaných poskytovatelů od města v rámci stejných služeb - <i>nejsou podporovány služby v soukromých prostorách, hrozba nižších dotací, lobbying, nejednotnost výkaznictví</i>
Včasné odesílání dětí k odborné pomoci (děti v předškolovém a předškolním věku)	Nejsou prostory pro některé poskytovatele – finanční i místní dostupnost - <i>v souvislosti se zvýhodněnými dotacemi pro poskytovatele služeb ve městě</i>
Pěstounská péče – na přechodnou dobu, dlouhodobá pěstounská péče	Tlak na vyšší administraci projektů
Dobrovolnictví	Nízký počet pracovníků na OSPODu
Novela SPO	Nejsou flexibilní úvazky, sdílená místa – mládež, nekvalifikovaní mladí lidé, nezaměstnaní (brigády), když nejsou kontakty, neseženou práci
Tlak na kvalitu služeb	

Komentář k matici a doporučení pro zadavatele:

SWOT analýza vznikala na dvou jednáních pracovní skupiny, a to 19. září a 16. října 2012. Analýza je aktuálním a současným hodnocením odborníků, kteří přímo pracují s cílovou skupinou rodiny s dětmi a mládež.

Oblasti pro rozvoj (zlepšení)

Město Pardubice se může pochlubit hustou sítí sociálních služeb v oblasti péče o rodinu. Kapacita služeb se jeví jako dostačující. Vzhledem k demografickému vývoji se město snaží flexibilně reagovat na nově vzniklé problémy a situaci aktivně a iniciativně řeší ve spolupráci s dalšími zainteresovanými subjekty v této oblasti. Terénní služby mohou reagovat na zvyšující se počet problémů v rodinách, kde je potřeba jistá intervence zevnitř. Aktuálně však již není nutné, aby vznikaly nové služby, ale je důležité podporovat ty současné tak, aby mohly reagovat na zvyšující se počet zájemců. Co se týče podpory služeb, jako variantu vidí skupina i spolupráci s dobrovolníky, kteří mohou profesionálně pomáhat v organizacích.

Město má poměrně vysoký zájem o problematiku školství, zejména základního, kde se díky podpoře města podařilo navýšit počet psychologů na ZŠ. Město Pardubice se tak stalo prvním městem v ČR, které má v každé ZŠ svého psychologa. Poskytovatelé jako silnou stránku uvádějí i dobrou komunikaci se základními školami. Jisté riziko je ale znatelné ve slabé dostupnosti pedagogických asistentů do škol, kteří nesplňují osobnostní a odborné předpoklady. Co se týče mateřských škol, město se zasadilo o navýšení počtu míst ve školkách, což skupina velmi kvituje. Zároveň je v této oblasti potřeba neustále hledat různé alternativy – například dětské skupiny, zavedení firemních školek, možné propojení seniorů s MŠ a podpořit vznik alternativních mateřských školek pro předškolní děti ze socioekonomicky slabšího prostředí, které by byly ekonomicky dostupné a dětem by to tak pomohlo k lepší adaptaci na prostředí běžné mateřské školky a školy. Tato „sociální místa“ ve školkách by mohla fungovat při klasické mateřské školce, kde by bylo vhodné dobře namotivovat děti a v neposlední řadě i spolupracovat s rodiči.

Město podporuje transformaci péče o ohrožené děti, příležitost je tak možné spatřovat v novele zákona o sociálně právní ochrany dětí a související podpoře pěstounské péče jak na přechodnou dobu, tak dlouhodobou pěstounskou péčí, kdy město může využít potenciálu organizací, které se této oblasti dlouhodobě a kvalitně věnují.

Nutno řešit (řešení rizik a problémů)

Velký problém spatřuje skupina ve stále se prohlubující chudobě a zadlužování rodin a zhoršené socioekonomické situaci společnosti jako takové, která dopadá na velkou část klientů nejen sociálních služeb. V této souvislosti by bylo potřeba zefektivnit spolupráci s Úřadem práce Pardubice, který by mohl výrazně pomoci situaci klientů řešit a podpořit tak dlouhodobou práci sociálních pracovníků s konkrétními klienty. Aktuálně zaznamenáváme nejednotnost v přístupu pracovníků Úřadu práce, v některých případech nejednotnost v interpretaci zákona a nepřijímání žádostí pro dávky hmotné nouze. Pracovní skupina navrhuje setkání s pracovníky Úřadu práce na platformě komunitního plánování, případně dále na úrovni města. Skupina dále doporučuje zefektivnit systém vzdělávání občanů v oblasti finanční gramotnosti.

Dalším problémem spatřujeme v chybějícím sociálním bydlení ve městě. Skupina podporuje aktivity města při tvorbě koncepce, zároveň vidí jako příležitost vznik pracovní skupiny k přípravě kvalitní koncepce sociálního bydlení. Inspirací by mohlo být město Chrudim, kde taková pracovní skupina již existuje či město Ostrava, kde je systém sociálního bydlení efektivně nastaven. S bydlením souvisí také nízká kapacita azylových domů a chybějící azylové domy pro celé rodiny. V azylovém domě pro matky s dětmi není možné přijmout chlapce nad 15 let věku. S tím souvisí i absence sociálních lůžek v Pardubické krajské nemocnici.

Velké riziko vidí pracovní skupina v nekoordinovanosti a nesystémovosti podporovaných poskytovatelů služeb od města v rámci stejných služeb a vzniku nových služeb, které nejsou dále kontrolovány. Zde je možné spatřovat hrozbu nižších dotací pro některé poskytovatele stejné služby, zároveň brání rozvoji stávajících poskytovatelů, případně nutí poskytovatele k lobbingu. V této souvislosti skupina poukazuje i na nepropojenost dotačních titulů na úrovni město-kraj-stát a nejednotnost výkaznictví jak ze strany zadavatele, tak poskytovatele.

Související riziko spatřuje skupina také v absenci prostor pro některé poskytovatele – jsou zvýhodněné dotace pro poskytovatele služeb v městských prostorech a naopak nejsou podporovány služby v soukromých prostorech. Skupina by doporučovala i záruku víceletého financování služeb ze strany města (ideálně i kraje a ministerstev). Město by si mělo určit, které služby zde chce podporovat. Místní i finanční dostupnost se týká například SVP Pyramida, které sídlí v Rybitví – v kombinaci se špatnou socioekonomickou situací rodin znemožňuje systematickou práci a také chybí finance na přestěhování pracoviště.

Dalším problémem je chybějící komplexní krizová pomoc pro občany, kde by byl k dispozici nonstop tým profesionálů (psycholog, terapeut, psychiatr, atd.). Krizová pomoc by mohla být propojená se složkami IZS. Skupina navrhuje tuto oblast řešit ve spolupráci s Krajským úřadem Pardubického kraje, kdy by krizová pomoc měla mít krajskou dostupnost. Inspirací je možné hledat v Praze, Ostravě a Českých Budějovicích. V Pardubicích funguje pouze krizová pomoc v Azylovém domě pro ženy a matky s dětmi, kde jsou k dispozici 3 lůžka a postýlka, zároveň je poskytnuta potravinová pomoc a další služby. Tuto pomoc ale nemůže využít muž od 15 let výše.

Další hrozbou je nedostupnost psychologické a psychiatrické pomoci. V Pardubicích existuje pouze jeden pedopsychiatr, který má až 3-měsíční objednací lhůty. Město by se ve spolupráci s Pardubickým krajským úřadem mohlo podílet na vypsání výběrového řízení na pozici pedopsychiatra ve městě. I na vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně čekají rodiče dětí v průměru 3 měsíce. Co se týče dostupnosti psychologického poradenství a speciálně-pedagogické péče v předškolním věku (3-6, resp. 7 let), aktuálně bude probíhat pracovní setkání pracovníků SVP a MŠ.

Ve městě chybí víkendový nízkoprahový klub pro mládež, který by mimo jiné mohli využívat směnující rodiče. Organizace mohou využít existence dotačních titulů pro danou oblast rozvoje s podporou města.

V neposlední řadě je nutno zmínit trh práce, a to hlavně neexistenci flexibilních pracovních úvazků, sdílených pracovních míst a stále přibývajícím počtem nekvalifikovaných mladých lidí, kteří nemohou sehnat vhodné zaměstnání.

Cíle a opatření

Název cíle	5.1. Zdravá rodina
Popis a zdůvodnění cíle	Vytvoření sítě služeb napomáhající plnění všech funkcí rodiny a zvyšování schopností rodiny využívat nabízené služby. Cílová skupina může využít služeb, které jsou zaměřené na sociální prevenci, pomoc a podporu v obtížných životních situacích a na volnočasové aktivity.
Opatření, která vedou k naplnění cíle	5.1.1. Podpora odborných služeb v oblasti sanace rodiny 5.1.2. Podpora pěstounských služeb 5.1.3. Zachování stávajících služeb pro gravidní ženy a rodiče s dítětem raného věku v tíživé sociální situaci

Název opatření	5.1.1. Podpora odborných služeb v oblasti sanace rodiny
Popis opatření	<p>Služby pro rodiny dětí v ústavní výchově nebo ústavní výchovou ohrožených a služby pro rodiny ohrožené sociální exkluzí (včetně dětí se zdravotním postižením nebo s ohroženým vývojem – řešeno v opatřeních pracovní skupiny Osoby se ZP). Některé rodiny nejsou schopny zajistit potřebné úřední záležitosti samy, nerozumí písemným vyjádřením, mají problémy při vyřizování formulářů atd. potřebují radu, popřípadě pomoc další osoby. Za tímto účelem jim bude poskytováno: doprovod na úřady, k soudům, k lékařům, účast na důležitých jednání, rada v nových situacích.</p> <p>Jedná se zejména o terénní asistenční služby a doprovod pro rodiny s dětmi; služby na posílení rodičovských kompetencí, navázání kontaktu, příprava prostředí na návrat dítěte do rodiny, doprovázení rodiny, multidisciplinární přístup, poradenství, sociální terapie, zplnomocňování klienta; udržení a posílení vztahů mezi rodiči a dítětem s nařízenou ústavní výchovou (celodenní návštěvy rodičů v zařízení, návštěvy dítěte v rodinném prostředí), spolupráce sociálních pracovníků a psychologů, pomoc při úpravě poměrů před propuštěním dítěte ze zařízení (včetně event. splátkových kalendářů, vyřízení soc. dávek, atd.) a preventivní aktivity v práci s rodinami, kde jsou děti ohroženy ústavní výchovou, sociální exkluzí.</p>

Předpokládané dopady	Posílení kompetencí rodiny směrem k plnění jejich funkcí tak, aby se snížil počet dětí s nařízenou ústavní výchovou. Posílení kompetencí rodin s dětmi se zdravotním postižením nebo ohrožených vývojem umístěných v ústavní péči jen z důvodu, že rodiče jejich péči a výchovu nezvládají. Včasné zachycení případů dětí ohrožených sociální exkluzí, které předpokládá spolupráci při řešení problémů v oblasti mezi nestátními neziskovými organizacemi a oddělením sociálně-právní ochrany dětí a práci s rodinou v období ústavní výchovy dítěte a v období po návratu dítěte do rodiny.
Předpokládaný termín realizace	Po dobu platnosti komunitního plánu
Charakter opatření	Zachování a podpora služeb
Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice, Pardubický kraj, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Strukturální fondy EU, sponzoři, nadace, úhrady od uživatelů.
Přesahy do dalších oblastí	Školství, zdravotnictví, další sociální služby
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	120 dětí

Název opatření	5.1.2. Podpora pěstounské péče
Popis opatření	Podpora stávajících pěstounských rodin, osvěta a propagace pěstounství, iniciace změn v koncepci práce v oblasti náhradní rodinné péče, spolupráce NNO a odboru sociálních věcí MmP. Sociální, psychologické, právní poradenství, asistenční program v rodinách, setkávání pěstounských rodin, individuální plány, doprovázení, supervize v rodinách, krizová intervence, svépomocné skupiny. Podpora profesionální pěstounské péče a podpora pěstounské péče na přechodnou dobu, nábor pěstounů, odborný servis, vzdělávání, propojenost v síti. Ambulance pro děti mající spec.potřeby a pro děti v náhradní rodinné péči. Doprovázení biologické i náhradní rodiny při návštěvách. Příprava náhradních rodičů.
Předpokládané dopady	Usnadnění role pěstounů, změna koncepce práce v oblasti náhradní rodinné péče, zefektivnění práce s náhradními rodinami, zvýšení zájmu o pěstounství, přispění k rozvoji profesionální pěstounské péče, zvýšení odbornosti pěstounů. Profesionální pěstounská rodina na přechodnou dobu je zapojena do systému sociálních služeb ve městě Pardubice pro ohrožené děti, spolupracuje s OSPOD, soudy a využívá odborné služby a doprovod NNO působících v této oblasti.
Předpokládaný termín realizace	Po dobu platnosti komunitního plánu
Charakter opatření	Zachování, podpora a rozvoj aktivit
Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice, Pardubický kraj, MPSV, Strukturální fondy EU, sponzoři, nadace, úhrady od uživatelů.
Přesahy do dalších oblastí	Školství, zdravotnictví, další sociální služby
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	20 - 30 rodin

Název opatření	5.1.3. Zachování stávajících služeb pro gravidní ženy a rodiče s dítětem raného věku v tíživé sociální situaci
Popis opatření	Zachování počtu lůžkového fondu pro gravidní ženy a rodiče s dítětem raného věku v tíživé sociální situaci. Zachování sociálně aktivizačních služeb a výchovně vzdělávacích aktivit pro gravidní ženy a rodiče s dítětem raného věku v tíživé situaci. Poskytnutí sociálního poradenství, zvyšování kompetencí rodiny v oblasti výchovy a vzdělávání dětí. Aktivizace k řešení stávající sociální situace, dopomoc při řešení. Kontaktování návazných a specifických sociálních služeb.
Předpokládané dopady	Zajištění situace gravidní ženy a rodiče s dítětem raného věku v tíživé sociální situaci po stránce zdravotní i sociální.
Předpokládaný termín realizace	Po dobu platnosti komunitního plánu
Charakter opatření	Zachování a podpora aktivit
Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice, Pardubický kraj, MPSV, sponzoři, nadace
Přesahy do dalších oblastí	Zdravotnictví, školství a další sociální služby
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	30 uživatelů

Název cíle	5.2. Služby pro děti a mládež ohrožené sociálně patologickými jevy
Popis a zdůvodnění cíle	Smysluplné využití volného času neorganizovaných dětí a mládeže, zajistit zázemí, odbornou pomoc a snížit tak ohrožení sociálně patologickými jevy.
Opatření, která vedou k naplnění cíle	5.2.1. Zachování a podpora služeb NZDM (nizkoprahové zařízení pro děti a mládež) 5.2.2. Zachování stávajících terénních služeb při NZDM 5.2.3. Vznik a podpora víkendového klubu pro neorganizovanou mládež

Název opatření	5.2.1. Zachování a podpora služeb NZDM
Popis opatření	Realizace aktivit pro neorganizované děti a mládež v Pardubicích prostřednictvím služeb nizkoprahového zařízení pro děti a mládež.
Předpokládané dopady	Přímá práce s neorganizovanou mládeží, prevence sociálně patologických jevů, snížení počtu dětí trávících čas na ulici. Podpora v období dětství a dospívání.
Předpokládaný termín realizace	Po dobu platnosti komunitního plánu
Charakter opatření	Zachování a podpora stávajících služeb
Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice, MPSV, MVČR, sponzoři, dary
Přesahy do dalších oblastí	Školství, další sociální služby
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	160 uživatelů

Název opatření	5.2.2 Zachování stávajících terénních služeb při NZDM
Popis opatření	Zachování stávajících terénních služeb pro děti a mládež, která působí v lokalitách, kde není možné zřídit nizkoprahové zařízení pro děti a mládež (Polabiny, Dubina).
Předpokládané dopady	Včasné zachycení a monitoring potencionálně rizikové neorganizované mládeže – prevence sociálně patologických jevů.
Předpokládaný termín realizace	Po dobu platnosti komunitního plánu
Charakter opatření	Zachování a podpora stávajících služeb

Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice, Pardubický kraj, MPSV, sponzoři, sbírky, dary
Přesahy do dalších oblastí	Školství, další sociální služby
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	120 uživatelů

Název opatření	5.2.3. Vznik a podpora víkendového klubu pro neorganizovanou mládež
Popis opatření	Smysluplné využití volného času neorganizované mládeže v období víkendů.
Předpokládané dopady	Snížení počtu dětí a mládeže na ulicích v období víkendů (14:00-18:00). Možnost podchycení rizikového chování – návaznost na nízkoprahové zařízení pro děti a mládež.
Předpokládaný termín realizace	Po dobu platnosti komunitního plánu
Charakter opatření	Vznik a podpora služby
Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice, Pardubický kraj, MVČR, sponzoři, dary, sbírky
Přesahy do dalších oblastí	Školství, další sociální služby
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	250 uživatelů

Název cíle	5.3. Péče o rodinu a dítě se speciálními potřebami
Popis a zdůvodnění cíle	Zajištění služeb pro děti se speciálními potřebami a jejich rodiny nebo osoby o ně pečující. Speciálními potřebami se rozumí výchovně vzdělávací problémy, ohrožení sociálně patologickými jevy, ohrožení syndromem CAN (syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte), sociální handicap.
Opatření, která vedou k naplnění cíle	5.3.1. Zvýšení dostupnosti odborných služeb pro rodinu a dítě s výchovnými vzdělávacími problémy a pro děti ohrožené sociálně patologickými jevy (pedagogická a psychologická podpora dítěte) 5.3.2. Sjedení systému péče o dítě ve všech oblastech pomoci a spolupráce zainteresovaných subjektů 5.3.3. Prevence kriminality mladistvých 5.3.4. Vznik a podpora komplexní krizové pomoci

Název opatření	5.3.1. Zvýšení dostupnosti odborných služeb pro rodinu a dítě s výchovnými vzdělávacími problémy a pro děti ohrožené sociálně patologickými jevy (pedagogická a psychologická podpora dítěte)
Popis opatření	Ztížená dostupnost psychologů pro děti předškolního věku, slabá dostupnost pedagogických asistentů ve školách, dostupnost pouze jednoho pedopsychiatra.
Předpokládané dopady	Udržení a podpora psychologů na Základních školách v Pardubicích. Zvýšení dostupnosti psychologů pro předškolkové děti a předškoláky. Zvýšení dostupnosti a odbornosti pedagogických asistentů ve školách. Včasné podchycení výchovných a vzdělávacích problémů.
Předpokládaný termín realizace	Po dobu platnosti komunitního plánu
Charakter opatření	Podpora, zachování a rozvoj služeb.
Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice, Pardubický kraj, MPSV, MŠMT, MVČR, Strukturální fondy EU, sponzoři, nadace
Přesahy do dalších oblastí	Školství, zdravotnictví
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Nelze kvantifikovat

Název opatření	5.3.2. Sjednocení systému péče o dítě ve všech oblastech pomoci a spolupráce zainteresovaných subjektů
Popis opatření	Snaha o multidisciplinární přístup a spolupráci všech subjektů v systému péče o dítě. Usilovat o zřízení odborné služby pro týrané děti – psychoterapeutická péče.
Předpokládané dopady	Koordinace, systémovost a zefektivnění služeb v oblasti péče o dítě. Transparentnost systému a minimalizace dublování služeb.
Předpokládaný termín realizace	Po dobu platnosti komunitního plánu
Charakter opatření	Podpora a zkvalitnění aktivit
Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice, Pardubický kraj, MPSV, MŠMT, MZ, MVČR, Strukturální fondy EU
Přesahy do dalších oblastí	Zdravotnictví, školství, ÚP, další sociální služby
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Nelze kvantifikovat.

Název opatření	5.3.3. Prevence kriminality mladistvých
Popis opatření	Realizace probačních a resocializačních programů pro nezletilé a mladistvé.
Předpokládané dopady	Snížení rizikového chování a recidivy mladistvých, posílení jejich právního vědomí, pomoc mladistvým pochopit souvislosti a dopady jejich jednání jak na jejich další uplatnění ve společnosti, tak i na jejich osobní a profesní rozvoj.
Předpokládaný termín realizace	Po dobu platnosti komunitního plánu
Charakter opatření	Podpora a rozvoj služeb
Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice, Pardubický kraj, MPSV, MVČR
Přesahy do dalších oblastí	Soudy, městská policie, státní policie, školství, probační a mediační služba ČR
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	15 uživatelů

Název opatření	5.3.4. Vznik a podpora komplexní krizové pomoci
Popis opatření	Chybí komplexní krizová pomoc, která by byla přístupná nonstop. Služba by byla poskytována týmem profesionálů (psycholog, terapeut, psychiatr, propojení s IZS) s působností v celém Pardubickém kraji.
Předpokládané dopady	Včasný zachycení krizové situace rodiny, podpora a následné odborné řešení problému.
Předpokládaný termín realizace	Po dobu platnosti komunitního plánu
Charakter opatření	Podpora vzniku služby.
Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice, Pardubický kraj, MPSV, MZ, Strukturální fondy EU, sponzoři, nadace
Přesahy do dalších oblastí	Zdravotnictví, IZS
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Nelze kvantifikovat.

Název cíle	5.4. Odlehčovací a asistenční služby pro rodiny s dětmi
Popis a zdůvodnění cíle	Poskytování služeb osobám pečujícím o dítě v době, kdy potřebuje pomoc nebo zastoupení.
Opatření, která vedou k naplnění cíle	5.4.1. Odlehčovací služby pro rodiny s dětmi se sociálním znevýhodněním 5.4.2. Aktivizační služby pro rodiny s dětmi

Název opatření	5.4.1. Odlehčovací služby pro rodiny s dětmi se sociálním znevýhodněním
Popis opatření	Zachování stávajících terénních odlehčovacích služeb – krátkodobé hlídání pro děti s výchovně vzdělávacími problémy ohroženými sociálně patologickými jevy, ohroženými syndromem CAN a sociálním handicapem. Zachování stávajících kapacit pobytových služeb pro rodiny dětí se zdravotním postižením a sociálně slabé rodiny, samoživitelé a pěstounské rodiny
Předpokládané dopady	Snížení zátěže rodiny dětí se zdravotním postižením a sociálně slabé rodiny, samoživitelé a pěstounské rodiny. Snížení rizik selhání, umožnění rodičům zapojit se do pracovního procesu a obstarat si své záležitosti. Psychická podpora rodiny – odpočinek. V některých případech zabránění umístění dětí do dětského domova či kojeneckého ústavu represivně, tj. soudním rozhodnutím.
Předpokládaný termín realizace	Po dobu platnosti komunitního plánu
Charakter opatření	Zachování a podpora stávajících služeb
Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice, Pardubický kraj, MPSV, MZ, MŠMT Strukturální fondy EU, sponzoři, nadace, úhrady od uživatelů.
Přesahy do dalších oblastí	Školství, Rodinná centra, Zdravotnictví, další sociální služby
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	100 uživatelů

Název opatření	5.4.2. Aktivizační služby pro rodiny s dětmi
Popis opatření	Zachování a rozvoj stávající nabídky aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi, včetně rodin s dětmi se zdravotním postižením nebo s ohroženým vývojem.
Předpokládané dopady	Snížení sociální izolace rodičů celodenně pečujících o dítě prostřednictvím výchovných, vzdělávacích a aktivizačních činností. Poskytnout rodičům psychickou podporu, zvýšit odbornou kvalifikaci a umožnit jejich vzájemné setkávání.
Předpokládaný termín realizace	Po dobu platnosti komunitního plánu
Charakter opatření	Zachování a podpora stávajících služeb
Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice, Pardubický kraj, ministerstva, Strukturální fondy EU, sponzoři, nadace, úhrady od uživatelů.
Přesahy do dalších oblastí	Školství, Rodinná centra, zdravotnictví, další sociální služby
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	220 uživatelů

Název cíle	5.5. Podpora rodin v době rodičovské dovolené
Popis a zdůvodnění cíle	Zajištění služeb pro rodiče dětí ve věku 1 -3 roky. Služby umožní rodičům v době rodičovské dovolené vykonávat svou profesi, případně zvýšit své kvalifikační předpoklady pro uplatnění na trhu práce po návratu z rodičovské dovolené.
Opatření, která vedou k naplnění cíle	5.5.1. Zachování stávající kapacity jeslí 5.5.2. Vznik a podpora alternativ k MŠ

Název opatření	5.5.1. Zachování stávající kapacity jeslí a MŠ
Popis opatření	Jesle a MŠ jsou jednou z možností, jak mohou rodiče skloubit rodičovství s dalším profesním růstem. Zamezují ztrátě pracovního místa, pracovních schopností a dovedností a profesního kontaktu s oborem u zaměstnání, která to vyžadují. Umožňují rodičům (samoživitelům) materiální zabezpečení rodiny v době péče o dítě raného věku. Zároveň dětem poskytují odbornou a kvalifikovanou výchovně-vzdělávací péči a podporu psychomotorického vývoje dítěte, včetně jeho socializace a kontaktu s vrstevníky. Zvýšení kapacity jeslí a MŠ není v současné době možné vzhledem k prostorovým možnostem a zákonným limitům stávajících poskytovatelů.
Předpokládané dopady	Vyšší uplatnění ohrožené skupiny – rodič pečující o dítě na trhu práce. Podpora v oblasti slučitelnosti profesních a rodinných rolí.
Předpokládaný termín realizace	Po dobu platnosti komunitního plánu
Charakter opatření	Zachování a podpora stávajících služeb
Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice, MŠMT, sponzoři, úhrady od uživatelů
Přesahy do dalších oblastí	Další sociální služby, Rodinná centra, zdravotnictví, Dětská léčebná rehabilitace
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Dle aktuálního počtu v jeslích a MŠ.

Název opatření	5.5.2. Vznik a podpora alternativ k MŠ
Popis opatření	Město navýšilo kapacitu MŠ, ale stále je potřeba podporovat různé alternativy – dětské skupiny, rodinná centra, firemní školky, MŠ pro předškolní děti ze sociálně znevýhodněného prostředí, možnost postupné integrace dětí za pomoci vhodného asistenta. Rodiče by měli mít možnost vybrat si vhodné prostředí a pedagogy pro rozvoj svého dítěte (velikost dětských skupinek, pedagogický přístup a cena).
Předpokládané dopady	Vznik a podpora alternativ k MŠ. Podpora v oblasti slučitelnosti profesních a rodinných rolí.
Předpokládaný termín realizace	Po dobu platnosti komunitního plánu
Charakter opatření	Podpora a rozvoj služeb
Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice, Pardubický kraj, MŠMT, MPSV, Strukturální fondy EU, sponzoři, dary, sbírky úhrady od uživatelů
Přesahy do dalších oblastí	Další sociální služby, Zdravotnictví
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	150 uživatelů

Název cíle	5.6. Definování a vytvoření koncepce bytové politiky
Popis a zdůvodnění cíle	V Pardubicích existují volné městské byty a zároveň je dlouhodobě definována absence dostupného bydlení pro specifické cílové skupiny.
Opatření, která vedou k naplnění cíle	5.6.1. Vytvoření koncepce sociálního bydlení

Název opatření	5.6.1. Vytvoření koncepce sociálního bydlení
Popis opatření	Nedostatek dostupných bytů pro rodiče samoživitele, kteří se ocitli v tíživé životní situaci; pro klienty, kteří prošli azylovým bydlením – azylové domy zároveň kapacitně nestačí poptávce po bydlení; pro mladé dospělé, kteří odcházejí z ústavních zařízení apod.
Předpokládané dopady	Vytvoření přehledná koncepce sociálního bydlení pro konkrétní cílové skupiny, čímž se zefektivní sociální práce s klienty a zvýší se úspěšnost řešení problémů, zabrání se sociálnímu vyloučení spoluobčanů, kteří mají problémy při získání samostatného bydlení. Vytvoření směrnice přidělování bytů dle konkrétních kritérií.
Předpokládaný termín realizace	Po dobu platnosti komunitního plánu
Charakter opatření	Podpora vzniku aktivity
Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice
Přesahy do dalších oblastí	Další sociální služby, Úřad práce
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	10 rodin

5.7 P6 Osoby s mentálním postižením

Fotografie vlastní zdroj

Popis cílové skupiny:

Osoby s mentálním postižením nebo mentální retardací jsou jedinci, u kterých došlo k trvalému snížení rozumových schopností, které vzniklo v důsledku organického poškození mozku v období před narozením, během porodu nebo těsně po něm nebo do 2 let věku dítěte. Svou roli hraje i dědičnost a specifické genetické příčiny jako například chromozomální aberace, která způsobuje Downův syndrom.

Mentální retardace není nemoc, ale trvalý stav. Snížení rozumových schopností se projevuje různým stupněm od lehké formy po formu hlubokou. Lehká mentální retardace je většinou diagnostikována až ve věku školní docházky, kdy má jedinec nejvýraznější problémy: omezenost logického, abstraktního a mechanického myšlení, je lehce opožděna jemná a hrubá motorika, slabší paměť atd.

Projevy těžší formy mentální retardace se promítají do schopnosti až neschopnosti celkové socializace, sebeobsluhy, hygieny, hrubé i jemné motoriky, senzomotoriky, verbálních schopností a komunikace. Často se vyskytují s dalšími kombinacemi postižení zraku, sluchu, tělesného postižení či zdravotního oslabení, neurologickými projevy, epilepsií, psychickým onemocněním (autismus) apod. Většinou tito jedinci vyžadují celodenní péči a soudem mohou být omezeni či zbaveni způsobilosti k právním úkonům. Takovému jedinci je soudem ustanoven jako zákonný zástupce - opatrovník.

Mentální retardaci lze definovat jako vývojovou duševní poruchu se sníženou inteligencí demonstrující se především snížením kognitivních (tj. poznávacích), řečových, pohybových a sociálních schopností.

Seznam organizací pracovní skupiny:

Vedoucí skupiny: PaedDr. Zdenka Šándorová, Ph.D.

Organizace
CENTRUM PRO ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÉ PARDUBICKÉHO KRAJE
Česká Abilympijská asociace, o.s.
Univerzita Pardubice, Fakulta zdravotnických studií
Hewer o.s
KŘÍŽOVATKA handicap centrum o.s.
LENTILKA - Dětské rehabilitační centrum Pardubice
MIREA denní stacionář o.p.s.
MIREA denní stacionář o.p.s., vedoucí sociálních služeb
Most do života o.s.
Národní rada osob se zdravotním postižením – regionální pracoviště pro Pardubický kraj
O.s. PAS – Poruchy autistického spektra
Občanské sdružení POMOCNÍK v akci
sdružení občanů pro pomoc zdravotně postiženým „Apolenka“ – hiporehabilitace
Rodinné integrační centrum o.s.
Sdružení pro ranou péči v Pardubicích – středisko rané péče v Pardubicích
Sociální služby města Pardubic - Denní stacionář Slunečnice
Základní škola a Praktická škola SVÍTÁNÍ, o.p.s.

SWOT analýza 6. pracovní skupiny komunitního plánování

Název pracovní skupiny: Osoby s mentálním a kombinovaným postižením

Moderátor: PaedDr. Zdenka Šándorová, Ph.D.

Zapisovatel: PaedDr. Zdenka Šándorová, Ph.D.

Matice SWOT analýzy:

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Efektivní komunitní plánování sociálních služeb, podpora města, podpora organizací městem	Nedostatečný objem finančních prostředků pro většinu poskytovatelů služeb
Existence sítě služeb pro cílovou skupinu (CS), zdravá konkurence	Nízké finanční ohodnocení sociálních pracovníků i pracovníků v sociálních službách
Vzájemná osobní znalost poskytovatelů. Propojenost, spolupráce poskytovatelů (v případě, že organizace neposkytuje sociální službu dle požadavků klienta, doporučí mu a dá kontakt na službu, kterou klient žádá)	Resortismus - nepropojenost služeb rezortu zdravotnictví, školství a sociálních věcí. Nespolečná zdravotníků a pracovníků sociálních služeb (lékaři a zdravotničtí pracovníci nepodávají informace o možnosti podpory, pomoci a péče sociálních služeb, např. o nároku na příspěvek na péči, pleny od 3 let věku dítěte apod.)
Angažovanost a odbornost poskytovatelů (kontrola dle registrace), vysoká odbornost a profesionalita poskytovatelů SS (Standardy kvality + inspekční činnost - úspěšné inspekce u většiny poskytovatelů SS), celoživotní vzdělávání odborníků - poskytovatelů SS	Neexistence chráněného bydlení, podpora samostatného bydlení, odlehčovací služeb
Kooperace při financování SS město - kraj - MPSV - návaznost dotačních peněz	Nízké příjmy od klientů. Pokud se zvýší platba za službu, je nebezpečí snížení využití služby nebo počtu hodin
Transformace sociálních služeb, deinstitucionalizace. Trend - upřednostnění denních, ambulantních a terénních služeb.	Nedostatek pracovních příležitostí pro CS na chráněném i otevřeném trhu práce
Včasný záchyt dětských klientů a potřebných rodin, včasný screening, dostatečná kapacita pro školní docházku CS	Složitost sociální agendy, nedostatečná kontrola využívání příspěvku na péči a dalších dávek.
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
Priorita MPSV - ambulantní a terénní služby, transformace pobytových služeb	Málo finančních prostředků na sociální služby - provoz i personální zabezpečení pracovníků v přímé péči (osobních a pedagogických asistentů a dalších)
Existence Metodiky pro víceleté financování sociálních služeb - příklad KHK, v PK vytvořit	Zhoršující se ekonomická situace uživatelů
Pestrá nabídka služeb	Neexistence chráněného a podporovaného bydlení
Osvěta sociálních služeb (poradenství)	Nabídka podobných služeb za nestejných podmínek pro poskytovatele sociálně terapeutické dílny x denní centra (služba sociální péče - placená klientem) Manipulace klientů ze strany rodičů (nechtějí platit stále se zvyšující částky za služby, ovlivňují počet hodin čerpání služeb.

Osvěta zdravotníků - mezirezortní a interdisciplinární spolupráce	Sociální asistent v zákoně - nerovné podmínky, odliv pracovníků poskytovatelů osobní asistence. SA nemusí mít kvalifikaci, nemusí naplňovat Standardy kvality sociální služby, chybí kontrolní činnost inspekce, možnost poskytování nekvalitní služby
Dostupnost služeb - doprava	ESF - závislost poskytovatelů na finančních prostředcích EU. V budoucnu ukončení povinnosti udržitelnosti a hrozba nedostatku finančních prostředků. Služba má vyšší standard než ostatní
Informovanost již od prenatální péče	

Komentář k matici a doporučení pro zadavatele:

Oblasti pro rozvoj (zlepšení)

Obecně z hlediska celkové společenské situace v ČR je silnou stránkou transformace sociálních služeb a deinstitucionalizace. Současný trend upřednostňuje denní, ambulantní a terénní služby, což je i trendem pro KP ve městě Pardubice.

Silnou stránkou KP je jeho efektivita a podpora městem Pardubice. Po dobu realizace KP byla vytvořena síť sociálních a souvisejících služeb pro cílovou skupinu osoby s mentálním a kombinovaným postižením, mezi kterými probíhá zdravá konkurence. Velmi účinná je vzájemná osobní znalost poskytovatelů, jejich propojenost a spolupráce. V případě, že organizace neposkytuje sociální službu dle požadavků klienta, doporučí mu a dá kontakt na službu, kterou klient žádá.

Zárukou kvality sociálních služeb pro cílovou skupinu je angažovanost, vysoká odbornost a profesionalita poskytovatelů, kteří jsou registrováni dle platné legislativy, naplňují Standardy kvality a jsou úspěšně hodnoceny inspekcí sociálních služeb. Úspěšné inspekce byly realizovány u většiny poskytovatelů SS pro danou cílovou skupinu.

Profesionalita a celoživotní vzdělávání odborníků poskytujících sociální služby v rámci registrovaných poskytovatelů je důležitou podmínkou pro aktuální orientaci v neustále se měnících společensko-ekonomických podmínkách a legislativě. Pozn. existence sociálního asistenta tomuto trendu neodpovídá.

Vzhledem k současné složité společensko-ekonomické situaci je silnou stránkou kooperace při financování sociálních služeb. Návaznost dotací mezi městem Pardubice – Pardubickým krajem – MPSV byla doposud funkční a zajišťovala průběžně financování služeb bez výrazného negativního dopadu. Změna systému a koordinace by znamenala existenční ohrožení.

Včasný záchyt dětských klientů a potřebných rodin (včasný sceening) je prevencí druhotných zejména psychosociálních následků, prevencí sociální exkluze. Následná dostatečná kapacita pro školní docházku cílové skupiny naplňuje žádaný trend integrace.

Příležitostí pro sociální služby je priorita MPSV – rozvoj ambulantních a terénních služeb, transformace pobytových služeb a existence Metodiky pro víceleté financování sociálních služeb (příklad KHK, v PK vytvořit).

Do příležitostí patří pestrá nabídka služeb, možnost osvěty sociálních služeb (poradenství), osvěta zdravotníků - mezirezortní a interdisciplinární spolupráce, informovanost již od prenatální péče, dostupnost služeb – doprava.

Nutno řešit (řešení rizik a problémů)

Slabou stránkou je přetrvávající a dlouhodobý nedostatečný objem finančních prostředků pro většinu poskytovatelů sociálních služeb. Dle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách „není na státní dotaci právní nárok“. Tato situace se promítá do nízkého finančního ohodnocení sociálních pracovníků i pracovníků v sociálních službách, což zvyšuje jejich fluktuaci (časté změny v personálním obsazení) a tím i kvalitu a efektivitu poskytované služby.

Velmi významným limitujícím faktorem pro vyšší kvalitu a efektivitu působení sociálních služeb je resortismus. Nepropojenost, nekvalitní spolupráce a nekoordinovanost služeb rezortu zdravotnictví, školství a sociálních věcí nepřispívá ke kvalitě poskytovaných služeb a k jejich návaznosti. Konkrétní nespolečná práce zdravotníků a pracovníků sociálních služeb se promítá např. do situace, že lékaři a zdravotničtí pracovníci nepodávají informace o možnosti podpory, pomoci a péče sociálních služeb, např. o nároku na příspěvek na péči, pleny od 3 let věku dítěte apod.

Dlouhodobým nedostatkem v síti poskytovaných služeb v Pardubicích je neexistence chráněného bydlení, podpora samostatného bydlení, nedostatečná kapacita odlehčovacích služeb.

Nízké příjmy poskytovatelů od klientů jsou další slabou stránkou. Klienti často reagují na zvýšení platby za službu snížením využití služby nebo využití počtu hodin. Příspěvky na péči nejsou vkládány zpět do sociálních služeb, jak bylo původně myšleno, ale na jiné účely.

Pro cílovou skupinu je nedostatek pracovních příležitostí na chráněném (u klientů s těžším postižením) i otevřeném trhu práce (u klientů s lehčím postižením), což limituje možnost dalšího psychomotorického rozvoje či alespoň jeho udržení. Klient rychleji ztrácí vědomosti a dovednosti včetně pracovních návyků.

Složitost sociální agendy, nedostatečná kontrola využívání příspěvku na péči a dalších dávek je slabou stránkou současného systému poskytování sociálních služeb.

V kontextu systémového přístupu jako ohrožení vidí 6PS v závislosti poskytovatelů na finančních prostředcích EU v rámci individuálních projektů. V budoucnu (v roce 2013) by mělo dojít k ukončení povinnosti udržitelnosti a hrozí nedostatek finančních prostředků. Sociální služba měla díky víceletému financování z Evropských sociálních fondů stabilní příjem a tím i většinou vyšší standard než ostatní. Po ukončení financování dojde k „rozptýlení“ dotací mezi poskytovatele.

Málo finančních prostředků na sociální služby - provoz i personální zabezpečení pracovníků v přímé péči (osobních a pedagogických asistentů a dalších) ohrožuje samotnou síť poskytovatelů. Zhoršuje se také výrazně ekonomická situace uživatelů, což znamená významnou hrozbu, pokud nedojde k posílení financování sociálních služeb. S tímto ohrožením souvisí i manipulace klientů ze strany rodičů (zákonných zástupců), kteří nechtějí, či z ekonomických důvodů nemohou, platit stále se zvyšující částky za služby a ovlivňují tak počet hodin čerpání služeb.

Neexistence chráněného a podporovaného bydlení ohrožuje cílové skupiny v dospělém a seniorském věku, kdy již rodina není schopna zajistit služby a péči o svého člena s mentální retardací a kombinovanou vadou.

Nerovné podmínky a ohrožující stav PS spatřuje v nabídce podobných služeb. Příklad: poskytovatel služby sociálně terapeutická dílna patřící do služeb prevence, což je dotovaná služba x sociální služba centra denních služeb, což je služba sociální péče a placená klientem. Rozhodující by měl být stupeň závislosti a časová omezenost. Pozn. V centru denních služeb se vrací příspěvek na péči, v preventivních službách (sociálně terapeutické dílny) se do systému peníze nevrací.

Nerovné podmínky a ohrožení při poskytování sociálních služeb představuje sociální asistent v zákoně. Dochází k odlivu pracovníků u poskytovatelů osobní asistence. Sociální asistent nemusí mít kvalifikaci, nemusí naplňovat Standardy kvality sociální služby, chybí jeho kontrola inspekci, což umožní i poskytování nekvalitní služby.

Doporučení pro zadavatele:

- zvýšit objem finančních prostředků pro poskytovatele sociálních služeb na základě zmapování potřeb poskytovatelů a uživatelů, aby bylo možné udržet stávající rozsah poskytování služeb;
- zavést a vytvořit metodiku pro víceleté financování sociálních služeb
- podporovat široký rozptyl služeb tak, aby zahrnoval co největší cílovou skupinu (napříč všemi věkovými kategoriemi);

- navrhnout a zavést systém, který by propojoval služby rezortu zdravotnictví, školství a sociálních věcí dle potřeb uživatelů a poskytovatelů sociálních služeb;
- podporovat vznik a rozvoj chráněného bydlení a podpora samostatného bydlení a odlehčovacích služeb;
- dokončit transformaci sociálních služeb a využít ji k rozvoji denních, ambulantních a terénních služeb;
- podporovat vznik nových pracovních příležitostí přímo na úřadech, podporovat vznik sociálních podniků a využívání jejich služeb a podporované zaměstnávání, podporovat sociální služby sociální rehabilitace;
- navrhnout změny v legislativě týkající se sociální agendy, např. nerovné podmínky sociální asistent vs. osobní asistent, nedostatečná kontrola využívání příspěvku na péči – je nutné změnit systém poskytování příspěvku na péči tak, aby přiměl klienta vrátit peníze do systému např. tím, že službu „nakoupí“.

Cíle a opatření

Název cíle	6.1 Zvyšování samostatnosti a orientace v prostředí osob s mentálním a kombinovaným postižením včetně osob s poruchou autistického spektra
Popis a zdůvodnění cíle	Služby osobní asistence podporují samostatnost osob s mentálním a kombinovaným postižením včetně osob s poruchou autistického spektra a zkvalitňují jim život v přirozeném prostředí. Budou dostupné 24 hodin denně a 7 dní týdně. Služby budou poskytovány kvalifikovanými pracovníky a budou místně, časově i finančně dostupné.
Opatření, která vedou k naplnění cíle	6.1.1 Stabilita služeb osobní asistence 6.1.2 Podpora vytváření chráněných pracovních míst 6.1.3 Podpora chráněného bydlení

Název opatření	6.1.1 Stabilita služeb osobní asistence
Popis opatření	Zachování počtu osobních asistentů, dostupnost služby 24 hodin denně, 7 dní v týdnu.
Předpokládané dopady	Dostupnost služby, možnost sociální integrace.
Předpokládaný termín realizace	2013 - 2016
Charakter opatření	Stabilizace služby
Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice, Pardubický kraj, ministerstva, Strukturální fondy EU, sponzoři, nadace, úhrady od uživatelů.
Přesahy do dalších oblastí	Zdravotnictví, školství
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Počet osobních asistentů – 70.

Název opatření	6.1.2 Podpora vytváření chráněných pracovních míst
Popis opatření	Chráněná pracoviště jsou důležitá pro klienty, kteří pro své zdravotní postižení nejsou schopni uplatnit se na otevřeném trhu práce. Chráněná pracoviště zohledňují zdravotní stav a pracovní možnosti. Jedná se především o klienty s částečným nebo plným invalidním důchodem.
Předpokládané dopady	Rozvoj nebo alespoň udržení pracovního potenciálu, tj. schopností a dovedností klienta. Rozvoj seberealizace a sebeuplatnění, zvýšení sebevědomí, celkové zlepšení kvality života.
Předpokládaný termín realizace	2013 - 2016
Charakter opatření	Podpora vytváření chráněných pracovních míst.

Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice, Pardubický kraj, ministerstva, Strukturální fondy EU, sponzoři, nadace, úhrady od uživatelů.
Přesahy do dalších oblastí	Zaměstnavatelé, úřady práce.
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Cca 20 chráněných pracovních míst ročně.

Název opatření	6.1.3 Podpora chráněného bydlení
Popis opatření	Podpora vzniku chráněného bydlení osob s mentálním a kombinovaným postižením včetně osob s poruchou autistického spektra
Předpokládané dopady	Chráněné bydlení pro osoby s mentálním a kombinovaným postižením včetně osob s poruchou autistického spektra.
Předpokládaný termín realizace	2013 - 2016
Charakter opatření	Investiční (SsMP – Denní stacionář Slunečnice)
Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice, Pardubický kraj, ministerstva, Strukturální fondy EU, sponzoři, nadace, úhrady od uživatelů.
Přesahy do dalších oblastí	Technický inženýring, andragogika osob s mentálním a kombinovaným včetně osob s poruchou autistického spektra
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Počet bytů 4, počet uživatelů 12.

Název cíle	6.2 Výchova, vzdělávání a aktivní náplň volného času osob s mentálním a kombinovaným postižením včetně osob s poruchou autistického spektra
Popis a zdůvodnění cíle	Výchova, vzdělávání a aktivní trávení volného času CS je důležitou součástí sociální integrace. Významné je hledisko uspokojování biologických, psychických, sociálních a emočních potřeb člověka s mentálním a kombinovaným postižením. Cílem je výchova a vzdělávání, aktivní zapojení do činností a aktivní přístup k životu, zvýšení kvality života, prevence sociální exkluze, tj. sociální začlenění.
Opatření, která vedou k naplnění cíle	6.2.1 Výchova a vzdělávání osob cílové skupiny 6.2.2 Rozvoj ambulantních a terénních služeb rané péče a speciálně pedagogického poradenství 6.2.3 Rozvoj sociálně aktivizačních služeb 6.2.4 Udržení kapacit a kvality služeb v denních centrech, v centrech denních služeb a denních stacionářích.

Název opatření	6.2.1 Výchova a vzdělávání osob cílové skupiny
Popis opatření	Podpora stávající sítě vzdělávacích institucí a výchovných a vzdělávacích aktivit pro CS včetně jedinců s poruchou autistického spektra.
Předpokládané dopady	Efektivní výchovně-vzdělávací aktivity zaměřené na individuální potřeby klienta, sociální integrace, větší uplatnění na trhu práce, vyšší kvalita života a seberealizace cílové skupiny.
Předpokládaný termín realizace	2013 - 2016
Charakter opatření	Zachování služeb pro osoby s mentálním a kombinovaným postižením a zachování či rozšíření služeb pro osoby s poruchou autistického spektra.
Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice, Pardubický kraj, ministerstva, Strukturální fondy EU, sponzoři, nadace, úhrady od uživatelů.
Přesahy do dalších oblastí	Školství, speciální pedagogika, speciálně pedagogická andragogika
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Počet uživatelů – cca 100

Název opatření	6.2.2 Rozvoj ambulantních a terénních služeb rané péče a speciálně pedagogického poradenství
Popis opatření	Raná péče je terénní služba případně doplněná ambulantní formou, poskytovaná dítěti a rodičům dítěte do 7 let věku. Jedná se o děti, které jsou zdravotně postižené, nebo jeho vývoj je ohrožen v důsledku nepříznivého zdravotního stavu. V našem případě jde o děti s mentálním a kombinovaným postižením včetně dětí s poruchou autistického spektra. Služba je zaměřena na podporu rodiny a podporu vývoje dítěte s ohledem na jeho specifické potřeby. Speciálně pedagogická centra navazují svými poradenskými službami kontinuálně na ranou péči. Představují přechod od poskytovatele sociálních služeb na poskytovatele služeb školských.
Předpokládané dopady	Zmírnění negativních následků mentálního a kombinovaného postižení (včetně poruch autistického spektra) na dítě i rodinný systém. Podpora senzomotorického a psychosociálního vývoje dítěte. Profesionální provázení rodiny. Podpora sociálního začlenění, prevence ústavní péče. Zkvalitnění kooperace jednotlivých poskytovatelů včetně spolupracujících a navazujících služeb (školských, zdravotnických).
Předpokládaný termín realizace	2013 - 2016
Charakter opatření	Zachování služeb pro rodiny dětí s mentálním a kombinovaným postižením, rozšíření služeb pro rodiny dětí s poruchou autistického spektra
Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice, Pardubický kraj, ministerstva, Strukturální fondy EU, sponzoři, nadace.
Přesahy do dalších oblastí	Zdravotnictví, školství.
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Cca 45 uživatelských rodin.

Název opatření	6.2.3 Rozvoj sociálně aktivizačních služeb
Popis opatření	Jedná se o systematické a soustavné prohlubování nebo alespoň udržení konkrétních vědomostí, dovedností a návyků jedinců cílové skupiny dle jejich individuálních potřeb. Udržení kapacity služeb.
Předpokládané dopady	Samostatnost, soběstačnost, vyšší kvalita života, sociální integrace. Maximální kontakt se společenským prostředím.
Předpokládaný termín realizace	2013 - 2016
Charakter opatření	Uspokojení nabídky služeb dle poptávky uživatele.
Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice, Pardubický kraj, ministerstva, Strukturální fondy EU, sponzoři, nadace, úhrady od uživatelů.
Přesahy do dalších oblastí	Školství, nestátní neziskový sektor.
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	300 provozních dnů

Název opatření	6.2.2 Udržení kapacit a kvality služeb v denních centrech, v centrech denních služeb a denních stacionářích.
Popis opatření	Udržení kapacity a kvality poskytovaných služeb v denních centrech, v centrech denních služeb a denních stacionářích
Předpokládané dopady	Pro cílovou skupinu - zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, zajištění výchovných, vzdělávacích a aktivizačních činností, naplnění složky sociální rehabilitace. Pro pečující osoby – umožnění seberealizace, odlehčovacích služeb, vykonávání ekonomických a dalších aktivit.

Předpokládaný termín realizace	2013 - 2016
Charakter opatření	Stabilizace služeb
Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice, Pardubický kraj, ministerstva, Strukturální fondy EU, sponzoři, nadace, úhrady od uživatelů.
Přesahy do dalších oblastí	Zdravotnictví, školství
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	80 uživatelů

Název cíle	6.3 Odlehčovací služby pro osoby s mentálním a kombinovaným postižením včetně osob s poruchou autistického spektra a podpora pečujících osob směrem k jejich možnému uplatnění na trhu práce
Popis a zdůvodnění cíle	<p>Odelehčovací služby poskytují osobám dlouhodobě pečujícím o osobu s mentálním a kombinovaným postižením včetně osob s poruchou autistického spektra prostor pro nezbytný odpočinek, relaxaci a zajištění svých potřeb.</p> <p>U řady dlouhodobě pečujících osob dochází často ke snížení získaných pracovních schopností a dovedností pro udržení či získání práce. Předpokladem úspěšného zapojení na trh práce je podpora vzdělávání formou rekvalifikace, kurzů apod.</p> <p>Cílem je umožnit pečujícím osobám nezbytný odpočinek a možnost uplatnění na trhu práce.</p>
Opatření, která vedou k naplnění cíle	6.3.1 Odlehčovací služby 6.3.2 Podpora vzdělávání pečujících osob

Název opatření	6.3.1 Odlehčovací služby
Popis opatření	V rámci opatření se jedná o zajištění ambulantních, terénních i pobytových odlehčovacích služeb pro cílovou skupinu a dále poskytnout osobám dlouhodobě pečujícím o osobu s mentálním a kombinovaným postižením včetně osoby s poruchou autistického spektra prostor pro nezbytný odpočinek, relaxaci a zajištění svých potřeb.
Předpokládané dopady	Možnost umístění osob s mentálním a kombinovaným postižením (včetně osob s poruchou autistického spektra) v zařízeních s pobytovou, ambulantní či terénní odlehčovací službou, prevence fyzického a psychosociálního vyčerpání, zvýšení kvality života pečujících osob.
Předpokládaný termín realizace	2013 - 2016
Charakter opatření	Zachování služeb pro osoby s mentálním a kombinovaným postižením a rozšíření služeb pro osoby s poruchami autistického spektra.
Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice, Pardubický kraj, ministerstva, Strukturální fondy EU, sponzoři, nadace, úhrady od uživatelů.
Přesahy do dalších oblastí	
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Zajištění kapacity dle poptávky uživatelů.

Název opatření	6.3.2 Podpora vzdělávání pečujících osob
Popis opatření	Vzhledem k faktu, že u řady dlouhodobě pečujících osob dochází často ke snížení získaných pracovních schopností a dovedností pro udržení či získání práce je mimo jiné nutná jejich podpora zařazení na trh práce. Předpokladem úspěšného zapojení na trhu práce je vzdělávání formou rekvalifikace, kurzů, alternativní podoby pracovní doby (zkrácená nebo pružná pracovní doba, práce doma, sdílená pracovní místa) apod.

Předpokládané dopady	Udržení pracovního potenciálu vzhledem k profesi, možnost rekvalifikace, prevence sociální exkluze, sociální integrace – seberealizace, sebeuplatnění.
Předpokládaný termín realizace	2013 - 2016
Charakter opatření	Nový projekt
Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice, Pardubický kraj, ministerstva, Strukturální fondy EU, sponzoři, nadace, úhrady od uživatelů.
Přesahy do dalších oblastí	Pracovní trh, zaměstnavatelé, úřady práce
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Zpracování 1 projektu

Název cíle	6.4 Poradenství
Popis a zdůvodnění cíle	Vzhledem k aktuálním významným změnám v oblasti sociální politiky, sociální péče a služeb, je obecně pro osoby se zdravotním postižením velmi potřebná orientace v odborném sociálním poradenství. Realizací cíle dojde ke zlepšení přístupu k odborným informacím z oblasti zdravotnictví, sociálních věcí, školství, sociální podpory a sociálních dávek, psychologie, pedagogiky, speciální pedagogiky, legislativy, bezbariérovosti, rehabilitačních pomůcek apod.
Opatření, která vedou k naplnění cíle	6.4.1 Rozvoj odborného sociálního poradenství

Název opatření	6.4.1 Rozvoj odborného sociálního poradenství
Popis opatření	Zajištění fungování služeb odborného sociálního poradenství pro cílovou skupinu. Vzhledem k tomu, že jedinci s těžším mentálním a kombinovaným postižením (včetně jedinců s poruchou autistického spektra) vyžadují celodenní péči a soudem mohou být omezeni či zbaveni způsobilosti k právním úkonům, je žádoucí i poradenství pro soudem ustanoveného zákonného zástupce - opatrovníka.
Předpokládané dopady	Informovanost cílových skupin
Předpokládaný termín realizace	2013 - 2016
Charakter opatření	Rozvoj služby
Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice, Pardubický kraj, ministerstva, Strukturální fondy EU, sponzoři, nadace, úhrady od uživatelů.
Přesahy do dalších oblastí	Zdravotnictví, školství, legislativa, ekonomika, psychologie, speciální pedagogika
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Zajištění kapacity dle poptávky uživatelů.

5.8 P7 Osoby s duševním onemocněním

Fotografii poskytl SKP-Centrum,o.p.s.

Popis cílové skupiny:

Uživateli služby jsou dlouhodobě duševně nemocní, nejčastěji posouzeni podle Mezinárodní klasifikace nemocí s odpovídající diagnózou v okruhu schizofrenie /F20-F29/, afektivní poruchy /F30-F39/, poruchy osobnosti /F60-F63,F68-69/, neurosy. Některé duševní nemoci jsou lehčího rázu a jsou relativně dobře léčitelné (některé druhy úzkosti, nespavost), některé jsou závažnější (schizofrenie, maniodepresivita) a vyžadují dlouhodobou léčbu. Tyto nemoci zasahují do všech součástí našeho života, do vztahů s naším okolím, do výkonu ve škole či v zaměstnání.

Tito lidé jsou charakterističtí vysokou citlivostí na stresové situace a rizikem selhávání v různých životních situacích, jsou opakovaně a dlouhodobě hospitalizováni. I když během léčby dojde k omezení symptomů nemoci, funkční postižení většinou v přirozeném prostředí přetrvává. Základní charakteristikou cílové skupiny je narušení sociálních rolí (zneschopnění) a dlouhodobost onemocnění. Lidé s duševním onemocněním potřebují po propuštění z léčebny výraznou podporu v základních životních dovednostech a potřebách, mezi něž patří například bydlení, práce, vztahy, finanční zajištění atd. Lidé s duševním onemocněním si výše uvedené dovednosti nejsou schopni zajistit bez určité asistence, nedokážou si vytvořit nebo udržet osobní podpůrný sociální systém.

Mnoho lidí s duševním onemocněním stojí tvář v tvář dalším omezením vyplývajících z individuálních okolností:

- malý finanční příjem
- stigmatizace
- dlouhodobá hospitalizace
- nedostupnost sociálních služeb
- nedostatek informací
- nedostatek sociální podpory

Tito klienti jsou po prodělané atace a intenzivní farmakoterapii propouštěni domů, mají většinou dobře zajištěné pokračování ambulantní psychiatrické léčby, která především spočívá s poskytování psychofarmakoterapie. Klienti však zůstávají sociálně izolováni, bez schopnosti zařadit se na běžném trhu práce, získat zpět sociální kontakty a své místo v rodině.

Seznam organizací pracovní skupiny:

Vedoucí skupiny: Mgr. Dagmar Doležalová

Organizace
Česká abilympijská asociace
CEDR Pardubice o.p.s.
Felicitas
Kolumbus o.s.
Péče o duševní zdravíPardubice
Péče o duševní zdraví – středisko Výměník
PDZ

SWOT analýza 7. pracovní skupiny komunitního plánování

Název pracovní skupiny: Osoby s duševním onemocněním

Moderátor: Mgr. Dagmar Doležalová

Zapisovatel: Mgr. Dagmar Doležalová

Matice SWOT analýzy:

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Spolupráce mezi poskytovateli v rámci cílové skupiny (duševně nemocní klienti)	Téměř žádná příležitost na otevřeném trhu práce
Existující síť služeb pro duševně nemocné	Absence chráněného bydlení
Dobrá komunikace s psychiatry a dalšími odborníky	Stigmatizace duševně nemocných klientů
Dostupnost služeb pro pardubické klienty	Změna legislativy chráněných dílen, nedostupnost služby
Pozitivní zpětná vazba ze strany klientů	Finanční nejistota
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
Zdroje inspirace (zahraniční zkušenosti, jiní poskytovatelé)	Zákon o sociálních službách a omezená možnost dosáhnout na příspěvek na péči
Evropské strukturální fondy	Riziko sociálního vyloučení v souvislosti s malou nabídkou práce a bydlení
Spolupráce mezi poskytovateli zabývající se jinou cílovou skupinou	Posudková komise snižující stupně invalidity
	Končící dotace z Evropských strukturálních fondů
	Byrokracie

Komentář k matici a doporučení pro zadavatele:

SWOT analýza byla vytvořena během dvou pracovních setkání v průběhu září a října 2012. Účastnili se jí všichni členové pracovní skupiny, kromě zástupce jedné z organizací, který je dlouhodobě v pracovní neschopnosti a organizačně nebyl schopen za sebe zajistit kompetentní náhradu.

Oblasti pro rozvoj (zlepšení)

Ze SWOT analýzy vyplývá, že město Pardubice má dobře propracovanou síť sociálních služeb pro duševně nemocné (dále jen DN), které jsou poskytovány ambulantně i v přirozeném prostředí klienta (terénní práce). Velkou devizou je spolupráce mezi poskytovateli, zabývající se problematikou duševního onemocnění. Každá organizace se zaměřuje na jinou oblast a potřebu duševně nemocného klienta, služby na sebe navazují a vzájemně se doplňují. Organizace mají ve městě tradici a dobré jméno, o čemž svědčí pozitivní zpětná vazba ze strany

uživatelů, dále pak výborná spolupráce a provázanost s psychiatry a psychology. Jako pozitivní je vnímána dobrá dostupnost služeb pro pardubické klienty. Pokud se klient z různých důvodů nemůže do organizace dostat, většinou se jedná o období relapsu, otevírá se prostor pro terénní práci. V souvislosti s celkovou společenskou situací se očekává enormní nárůst počtů lidí s psychickými problémy. Stávající organizace jsou schopné za dostatečné finanční

i legislativní podpory příslušných institucí, narůstající počty duševně nemocných klientů pokrýt. Stávající služby je rozhodně nutné zachovat. Rovněž se otevírá prostor pro nové organizace, které budou „umět vyplnit mezery“ v péči o DN. Týká se to především problematiky chráněných dílen a chráněného bydlení. Stávající organizace nemohou výše uvedené oblasti dostatečně pokrýt právě z finančních a legislativních důvodů.

Jako příležitost vnímáme výzvy, které jsou vypisovány v rámci Evropských strukturálních fondů (dále jen ESF). Organizace jsou tak motivovány k hledání nových cest, přístupů a možností. ESF částečně řeší i finanční nejistotu, která se v sociální oblasti vyskytuje. Zajišťují udržitelnost a případný rozvoj služeb.

Zkušenosti od jiných poskytovatelů a odborníků v rámci ČR, ale i zahraničí, můžeme využít jako zdroje inspirace, které vedou k efektivnějšímu přístupu ke klientům.

Neméně významnou příležitostí je i spolupráce mezi poskytovateli, zabývající se i jinou cílovou skupinou, především v případě tzv. duálních diagnóz. I DN klienti stárnou, mnoho duševních onemocnění vzniká následkem dlouhodobého užívání drog. Duševní onemocnění je spjato i s problematikou bezdomovectví a kriminality, zejména v těch případech, kdy není klient podpořen a nejsou uspokojovány jeho specifické potřeby.

Nutno řešit (řešení rizik a problémů)

Za velkou hrozbu je považován Zákon 108/2006 o sociálních službách. Při posuzování zdravotního stavu nejsou reflektovány potřeby DN a kritéria soběstačnosti nejsou správně nastavena. Výsledkem je fakt, že převážná část klientů nedosáhne na příspěvek na péči, což vede k velké finanční nejistotě. Další problém vyvstává u posudkové komise, která snižuje stupně invalidity, což opět vede k velkým finančním ztrátám. Velmi rizikovým faktorem je stigmatizace DN, podporovaná negativní medializací a kauzami. DN mají téměř nulovou příležitost uplatnit se na otevřeném trhu práce. Tato situace vyplývá z již výše uváděné stigmatizace, dále pak ze specifických potřeb, které ovlivňují veškeré oblasti života - bydlení, práce, vztahy, volný čas a jiné. Mezi specifické potřeby, které významným způsobem ovlivňují pracovní oblast, patří: problém se sociální adaptací, snížená koncentrace pozornosti, nižší frustrační tolerance, potřeba zkráceného úvazku, na který zaměstnavatel nepřistupuje, nestabilita zdravotního stavu, období, kdy není schopen pracovat, účinky léků atd.)

Rovněž chráněné dílny se stávají pro DN stále méně dostupné. Dílny se potýkají s neustále snižujícími se dotacemi na provoz, mění se legislativa chod dílen výrazně stěhuje. Mnohdy chybí peníze na cestovní náhrady, klienti, si vzhledem k malým příjmům nejsou schopni dopravu zaplatit, tudíž nemohou dílny využívat. Snižuje se tak jejich společenský status, dochází k sociální izolaci.

Finanční nejistota a minimální pracovní příležitost vedou k tomu, že DN nemají možnost vlastního bydlení, mnohdy je ztížena cesta i k využívání tréninkových bytů. Mimo jiné, tyto dva faktory vedou k riziku sociálního vyloučení, a s tím související bezdomovectví, kriminalita, drogová problematika.

Je třeba mít na paměti, že v naší společnosti existuje skupina DN, kteří nikdy nebudou schopni žít samostatně a budou potřebovat celoživotní podporu a dohled. Pro tyto typy klientů je vhodné chráněné bydlení, které v současné době v Pardubicích zcela chybí a přes mnohé intervence se ho stále nedaří vytvořit. V době, kdy dochází k deinstitucionalizaci péče, nabývá chráněné bydlení o to více na významu. Mimo jiné je to i mnohem humánnější cesta jak pečovat o DN než léčebny a jiné podobné instituce.

ESF jsou v rámci SWOT analýzy vnímány jednak jako příležitost, ale i jako hrozba. Pokud skončí dotace, ocitají se poskytovatelé služeb ve velké finanční nejistotě, která může vést ke snížení kvality poskytovaných služeb či k jejich úplnému zániku. Státní dotace se snižují, individuální projekty končí a opět vyvstává otázka, jak budou služby financovány a zda bude pracovní příležitost pro samotné sociální pracovníky.

Narůstající byrokracie je velkým strašákem všech organizací. Sociální pracovníci jsou přetěžováni administrativou, mnohdy i na úkor přímé práce s klientem.

Cíle a opatření

Název cíle	7.1 Zvyšování samostatnosti a orientace v prostředí osob s duševním onemocněním (dále jen DN)
Popis a zdůvodnění cíle	Zajištění kontinuity poskytování služeb osobám s duševním onemocněním, které mají ztížený přístup k využívání veřejných a dostupných zdrojů společnosti.
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	7.1.1 Základní sociální poradenství

Název opatření	7.1.1 Základní sociální poradenství
Popis opatření	Základní sociální poradenství poskytuje osobám s duševním onemocněním potřebné informace přispívající k řešení jejich nepříznivé sociální situace.
Předpokládané dopady	Zmírnění negativních následků vyplývajících z duševního onemocnění, zlepšení kvality života, podpora sociální integrace a prevence sociální exkluze, zvyšování informovanosti a samostatnosti osoby s duševním onemocněním, informovanost rodinných příslušníků uživatelů
Předpokládaný termín realizace	Po dobu trvání komunitního plánu
Charakter opatření	Zachování stávajících služeb
Předpokládané zdroje financování	MPSV, Pardubický kraj, Statutární město Pardubice, okolní obce, spolufinancování uživateli, sponzoři, nadace
Přesahy do dalších oblastí	Nejsou stanoveny
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Uživatelů: 340

Název cíle	7.2 Aktivní náplň volného času
Popis a zdůvodnění cíle	Umožnit osobám s DN aktivně trávit volný čas - kulturní, společenské, sportovní a vzdělávací aktivity. Cílem je aktivní přístup osob s DN k životu a jejich integrace do společnosti.
Opatření, která vedou k naplnění cíle	7.2.1 Zachování celoživotních vzdělávacích aktivit pro osoby s DN 7.2.2 Zachování sociálně aktivizačních služeb 7.2.3 Podpora svépomocných skupin

Název opatření	7.2.1 Zachování celoživotních vzdělávacích aktivit pro osoby s DN
Popis opatření	Osobám s DN bude umožněn přístup k systematickému a soustavnému prohlubování konkrétních dovedností, schopností a vědomostí na základě jejich poptávky (nejde o přípravu k práci). Zachování stávajících vzdělávacích aktivit směřujících k uplatnění uživatelů soc. služeb na trhu práce.
Předpokládané dopady	<ul style="list-style-type: none"> • Větší samostatnost a aktivní přístup k životu lidí se ZP • Zapojení osob se ZP do společenského života • Vyšší uplatnění osob se ZP na trhu práce
Předpokládaný termín realizace	Po dobu trvání komunitního plánu
Charakter opatření	Opatření je naplňováno dostatečně; bude zachován stávající stav
Předpokládané zdroje financování	MPSV, Pardubický kraj, Statutární město Pardubice

Přesahy do dalších oblastí	Školství, vzdělávání
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Uživatelů: 65

Název opatření	7.2.2 Zachování sociálně aktivizačních služeb
Popis opatření	Zachování stávající nabídky sociálně aktivizačních služeb pro osoby s DN
Předpokládané dopady	<ul style="list-style-type: none"> • Prevence sociální izolace • Překonání bariéry ostychu a nedostatečných sociálních dovedností v mezilidském kontaktu • Psychická podpora • Osvojení si návyků - pravidelnost, docházení někam, dochvilnost
Předpokládaný termín realizace	Po dobu trvání komunitního plánu
Charakter opatření	Zachování stávajících služeb
Předpokládané zdroje financování	MPSV, Pardubický kraj – IP PK, Statutární město Pardubice
Přesahy do dalších oblastí	Školství, vzdělávání
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Počet uživatelů: 45 uživatelů

Název opatření	7.2.3 Podpora svépomocných skupin
Popis opatření	Budou podporovány aktivity sdružení, která naplňují cíl Aktivní náplň volného času a nejsou poskytovateli sociálních služeb dle zákona o sociálních službách
Předpokládané dopady	Možnost trávit aktivně volný čas
Předpokládaný termín realizace	Po dobu trvání komunitního plánu
Charakter opatření	Neinvestiční, rozvoj aktivit
Předpokládané zdroje financování	Statutární město Pardubice - fond sociálních věcí, zdravotní fond, úřady městských obvodů
Přesahy do dalších oblastí	Nejsou stanoveny
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Podpora svépomocných skupin

Název cíle	7.3 Zaměstnávání
Popis a zdůvodnění cíle	Zvyšování životní úrovně osob s DN, podpora aktivit vedoucích k jejich uplatnění na trhu práce.
Opatření, která vedou k naplnění cíle	7.3.1 Podpora pracovního uplatnění osob s DN na otevřeném trhu práce 7.3.2 Podpora chráněných pracovišť, chráněných dílen a sociálně terapeutických dílen pro osoby s DN 7.3.3 Sociální rehabilitace duševně nemocných osob vedoucí k zaměstnávání

Název opatření	7.3.1 Podpora pracovního uplatnění osob s DN na otevřeném trhu práce
Popis opatření	Příprava k práci ve spolupráci s ÚP v rámci pracovní rehabilitace Rozvoj sociální rehabilitace poskytující podporu při mapování pracovních dovedností, při hledání práce. Vzdělávání osob s DN vedoucí k uplatnění na trhu práce Podpora osob s DN na pracovišti Práce se zaměstnavateli a pracovním kolektivem (poradenství, výhody x nevýhody, úprava pracovního prostředí aj.)
Předpokládané dopady	Více osob s DN uplatňujících se na trhu práce Zvýšení ekonomické aktivity osob s DN Vyšší informovanost zaměstnavatelů o možnostech osob s DN a jejich možném uplatnění na trhu práce
Předpokládaný termín realizace	Po dobu trvání komunitního plánu
Charakter opatření	Zachování stávajících služeb
Předpokládané zdroje financování	Úřad práce, MPSV, Pardubický kraj, Statutární město Pardubice, Strukturální fondy EU
Přesahy do dalších oblastí	Zaměstnavatelé, široká veřejnost, úřad práce – spolupráce v rámci pracovní rehabilitace, právní poradenství...
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Počet uživatelů: 25

Název opatření	7.3.2 Podpora chráněných pracovišť, chráněných dílen a sociálně terapeutických dílen pro osoby s DN
Popis opatření	Chráněná pracoviště jsou důležitá pro uživatele, kteří kvůli svému zdravotnímu handicapu nejsou schopni uplatnit se na otevřeném trhu práce; chráněné pracoviště zohledňuje jejich zdravotní stav a potřeby; jedná se především o uživatele s částečným a plným invalidním důchodem Realizace opatření chráněná pracoviště se potýká s problémem malé podpory a se snižujících dotací z ÚP V průběhu implementace komunitního plánu bude jednáno o stabilizaci služeb
Předpokládané dopady	Rozvoj, udržení schopností a dovedností uživatele Udržení pracovních návyků uživatele Zlepšení kvality života Pomoc při řešení pracovních vztahů
Předpokládaný termín realizace	Po dobu trvání komunitního plánu
Charakter opatření	Zachování stávajících služeb
Předpokládané zdroje financování	Úřad práce, vlastní zdroje, sponzoři, nadace; Statutární město Pardubice, Pardubický kraj
Přesahy do dalších oblastí	Zdravotnictví, zaměstnavatelé, právní poradenství...
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Počet uživatelů: 61

Název opatření	7.3.3 Sociální rehabilitace duševně nemocných osob vedoucí k zaměstnávání
Popis opatření	Předpokladem aktivního zapojení osob s duševním onemocněním je sociální rehabilitace, která směřuje k dosažení samostatnosti, nezávislosti a soběstačnosti uživatele Sociální rehabilitace pomáhá stabilizovat základní mezilidské vztahy uživatele Sociální rehabilitace je prováděna formou ambulantní nebo terénní na základě individuálního přístupu k uživateli
Předpokládané dopady	Získání, rozvoj a udržení schopností a dovedností uživatele Získání, rozvoj a udržení praktických návyků uživatele Zlepšení kvality života; pomoc při řešení mezilidských vztahů
Předpokládaný termín realizace	Po dobu trvání komunitního plánu
Charakter opatření	Zachování stávajících služeb
Předpokládané zdroje financování	MPSV, vlastní zdroje, sponzoři, nadace; Pardubický kraj, Statutární město Pardubice
Přesahy do dalších oblastí	Zaměstnanost
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Počet uživatelů: 49

Název cíle	7.4 Bydlení
Popis a zdůvodnění cíle	Rozvoj služeb podporujících bydlení osob s duševním onemocněním v domácím prostředí, integrace do společnosti
Opatření, která vedou k naplnění cíle	7.4.1 Chráněné bydlení pro osoby s duševním onemocněním 7.4.2 Podpora setrvání osob s duševním onemocněním v jejich přirozeném prostředí 7.4.3 Následná péče o duševně nemocné osoby navazující na psychiatrické služby 7.4.4 Sociální rehabilitace duševně nemocných osob směřující k samostatnému bydlení v tréninkových bytech

Název opatření	7.4.1 Chráněné bydlení pro osoby s duševním onemocněním
Popis opatření	Chráněné bydlení pro osoby s duševním onemocněním – vznik bydlení pro cca 8 osob s duševním onemocněním
Předpokládané dopady	Pracovní skupina Osoby s duševním onemocněním má toto opatření v plánu aktivit pro další období trvání KP 2013-2016
Předpokládaný termín realizace	Po dobu trvání komunitního plánu
Charakter opatření	Investiční (vybudování domu s chráněnými byty nebo rekonstrukce objektu pro potřeby služby), vznik nové služby
Předpokládané zdroje financování	Strukturální fondy EU, MPSV, Pardubický kraj, Statutární město Pardubice, příjmy od uživatelů dle zákona č. 108/2006 Sb.

Přesahy do dalších oblastí	Zaměstnávání, vzdělávání, volný čas...
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Bude zřízeno chráněné bydlení pro osm osob s duševním onemocněním.

Název opatření	7.4.2 Podpora setrvání osob s duševním onemocněním v jejich přirozeném prostředí
Popis opatření	Pomoc osobám se ZP, aby mohly setrvat v přirozeném prostředí
Předpokládané dopady	Zdravotní prevence - uživatelé služby nebudou muset být hospitalizováni ze sociálních důvodů Sociální prevence - budou lépe adaptováni ve svém prostředí Setrvání uživatelů v přirozeném prostředí a snížení nároků na pobytové sociální služby
Předpokládaný termín realizace	Po dobu trvání komunitního plánu
Charakter opatření	Zachování služby
Předpokládané zdroje financování	MPSV, Pardubický kraj; Statutární město Pardubice příjmy od uživatelů dle zákona č. 108/2006 Sb.
Přesahy do dalších oblastí	Zaměstnávání, vzdělávání, volný čas...
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Počet uživatelů: 120

Název opatření	7.4.3 Následná péče o duševně nemocné osoby navazující na psychiatrické služby
Popis opatření	Pomoc duševně nemocným osobám, aby mohly setrvat v přirozeném prostředí a nebyli ohroženi výkyvy jejich onemocnění
Předpokládané dopady	Duševně nemocní jsou výrazně ohroženi sociální exkluzí v době zhoršení jejich nemoci, vyžadují podporu a péči v období po propuštění z nemocnice atp. Bez následné péče nemůže řada osob z cílové populace samostatně fungovat
Předpokládaný termín realizace	Po dobu trvání komunitního plánu
Charakter opatření	Zachování služby
Předpokládané zdroje financování	MPSV, Pardubický kraj, Statutární město Pardubice
Přesahy do dalších oblastí	Zaměstnávání, vzdělávání, volný čas...
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Počet uživatelů: 75 uživatelů

Název opatření	7.4.4 Sociální rehabilitace duševně nemocných osob směřující k samostatnému bydlení v tréninkových bytech
Popis opatření	<ul style="list-style-type: none"> • Předpokladem setrvání v přirozeném prostředí je u duševně nemocných osob komplexní sociální rehabilitace • Rehabilitace napomáhá rozvoji samostatnosti a sociálního zapojení Rehabilitace je prováděna individuálně ambulantním způsobem v tréninkových bytech
Předpokládané dopady	Rozvoj sociálních a praktických dovedností a stabilizace mezilidských vztahů duševně nemocných osob
Předpokládaný termín realizace	Po dobu trvání komunitního plánu
Charakter opatření	Zachování služby

Předpokládané zdroje financování	MPSV, Pardubický kraj; Statutární město Pardubice
Přesahy do dalších oblastí	Nejsou stanoveny
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	Uživatelů 6

Název cíle	7.5 Informovanost
Popis a zdůvodnění cíle	Poskytování informací laické a odborné veřejnosti o problematice duševního onemocnění, která vede především k odstranění stigmatizace DN, dále pak k zachování spolupráce s poskytovateli, psychiatry a posudkovými lékaři
Opatření, která vedou k naplnění cíle	7.5.1 Informační kampaň

Název opatření	7.5.1 Informační kampaň
Popis opatření	Medializace problematiky DN Akce pro veřejnost (dny otevřených dveří, Týden pro duševní zdraví, Den země, prodej výrobků, e-shop) Konference, přednášky, exkurze, stáže, praxe...
Předpokládané dopady	Snížení stigmatizace DN, zvýšení informovanosti, zpětná vazba vedoucí ke zvýšení kvality sociálních služeb, získání potenciálních klientů
Předpokládaný termín realizace	Po dobu trvání komunitního plánu
Charakter opatření	Nová aktivita
Předpokládané zdroje financování	MPSV, Pardubický kraj, Statutární město Pardubice, obce, sponzoři, nadace
Přesahy do dalších oblastí	Zdravotnictví, školství, právní poradenství, ekonomická oblast, zaměstnanost...
Předpokládané výstupy (počet uživatelů z Pardubic/rok)	1100 uživatelů

6. SPOLEČNÉ CÍLE A OPATŘENÍ

Informační kampaň

Koordinace, plánování a vyhodnocování sociálních a souvisejících služeb ve všech pracovních skupinách

Další vzdělávání pracovníků pracujících v pomáhajících profesích

7. ZÁVĚR

Komunitní plán je strategickým dokumentem, jehož realizací by mělo dojít k naplnění uvedených cílů a opatření v oblasti rozvoje sociálních a souvisejících služeb.

Z analýzy sociálních služeb i z výše uvedených výstupů SWOT analýz jednotlivých skupin komunitního plánování vyplývá, že město Pardubice má dostupnou a optimální síť služeb poskytující kvalitní a efektivní sociální péči. Město Pardubice je regionem, kde funguje mezíresortní spolupráce na všech úrovních a existuje nabídka řešení pro všechny ohrožené cílové skupiny.